నమో తస్స భగవతో అరహతో సమ్మాసమ్బుద్ధస్స

# అభిధమ్మపిటకే

# పట్ఠానపాళి

**(చతుత్థో భాగో)**

**ధమ్మానులోమే దుకపట్ఠానం**

## ౧౨. కిలేసగోచ్ఛకం

**౭౫. కిలేసదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౧. కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం [థీనం (సీ. స్యా.)] ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో మానో థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం , లోభం పటిచ్చ మోహో మానో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం; దోసం పటిచ్చ మోహో థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, దోసం పటిచ్చ మోహో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం ; విచికిచ్ఛం పటిచ్చ మోహో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం; ఉద్ధచ్చం పటిచ్చ మోహో అహిరికం అనోత్తప్పం. (౧)

కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేసం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౨)

కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం (చక్కం). (౩)

౨. నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే..... (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసే ఖన్ధే పటిచ్చ కిలేసా. (౨)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కిలేసా చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౩)

౩. కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం (చక్కం). (౧)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ కిలేసే చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... కిలేసే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ లోభఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (చక్కం, సంఖిత్తం). (౩)

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ (సబ్బత్థ నవ), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ.

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## ౧. విభఙ్గవారో

## నహేతుపచ్చయో

౫. కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛం పటిచ్చ మోహో, ఉద్ధచ్చం పటిచ్చ మోహో. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ విచికిచ్ఛఞ్చ పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ ఉద్ధచ్చఞ్చ పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

## నఆరమ్మణపచ్చయాది

౬. కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా – కిలేసే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా – నోకిలేసే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా – కిలేసే చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం, కిలేసే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧)

నఅధిపతిపచ్చయా... నఅనన్తరపచ్చయా... నసమనన్తరపచ్చయా... నఅఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయా... నఉపనిస్సయపచ్చయా.

## నపురేజాతపచ్చయాది

౭. కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో మానో థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో మానో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం, లోభం పటిచ్చ మోహో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం; విచికిచ్ఛం పటిచ్చ మోహో ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం; ఉద్ధచ్చం పటిచ్చ మోహో అహిరికం అనోత్తప్పం (అరూపే దోసమూలకం నత్థి). (౧)

కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే కిలేసే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, కిలేసే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం (ఏవం నవపి పఞ్హా కాతబ్బా), నపచ్ఛాజాతపచ్చయా, నఆసేవనపచ్చయా.

## నకమ్మపచ్చయో

౮. కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా – కిలేసే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా చేతనా. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా – నోకిలేసే ఖన్ధే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా చేతనా; బాహిరం... ఆహారసముట్ఠానం... ఉతుసముట్ఠానం...పే॰.... (౧)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా – కిలేసే చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా చేతనా. (౧) (ఏవం సబ్బే పచ్చయా కాతబ్బా.)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

౯. నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౧౦.** కిలేసం ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

నోకిలేసం ధమ్మం పచ్చయా నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా నోకిలేసా ఖన్ధా. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసే ఖన్ధే పచ్చయా కిలేసా, వత్థుం పచ్చయా కిలేసా. (౨)

నోకిలేసం ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా కిలేసా చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... వత్థుం పచ్చయా కిలేసా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, వత్థుం పచ్చయా కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా. (౩)

౧౧. కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పచ్చయా మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం (చక్కం). లోభఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా కిలేసా. (౧)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ కిలేసఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... కిలేసే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, కిలేసే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా నోకిలేసా ఖన్ధా. (౨)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నోకిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ లోభఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (చక్కం). లోభఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా (చక్కం). (౩)

(ఆరమ్మణపచ్చయే నోకిలేసమూలే పఞ్చ విఞ్ఞాణా కాతబ్బా.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౧౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (సబ్బత్థ నవ), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౧౩. కిలేసం ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చం పచ్చయా ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పచ్చయా నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (యావ అసఞ్ఞసత్తా) – చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం...పే.... వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా నోకిలేసా ఖన్ధా. (౧)

నోకిలేసం ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨)

కిలేసఞ్చ నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే వత్థుఞ్చ పచ్చయా ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో (సంఖిత్తం). (౧)

**౨. పచ్చయపచ్చనీయం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**౧౪.** నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ…పే॰… నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం…పే॰… నోవిగతే తీణి.

**౪. నిస్సయవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

**౫. సంసట్ఠవారో**

**౧-౪. పచ్చయానులోమాది**

**౧౫.** కిలేసం ధమ్మం సంసట్ఠో కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభం సంసట్ఠో మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం. (చక్కం. ఏవం నవ పఞ్హా కాతబ్బా.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), విపాకే ఏకం…పే॰… అవిగతే నవ.

అనులోమం.

కిలేసం ధమ్మం సంసట్ఠో కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (ఏవం నహేతుపఞ్హా చత్తారి కాతబ్బా.)

నహేతుయా చత్తారి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౧౬. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసా హేతూ సమ్పయుత్తకానం కిలేసానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం పుచ్ఛితబ్బం.) కిలేసా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం పుచ్ఛితబ్బం.) కిలేసా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కిలేసానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నోకిలేసా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౧౭. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం పుచ్ఛితబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ నోకిలేసా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం పుచ్ఛితబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౧౮. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... ఉద్ధచ్చం...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి...పే.... అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, ఝానే పరిహీనే విప్పటిసారిస్స దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**అధిపతిపచ్చయో**

౧౯. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – కిలేసే గరుం కత్వా కిలేసా ఉప్పజ్జన్తి... తీణి (ఆరమ్మణాధిపతియేవ). (౩)

నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి...పే.... ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నోకిలేసాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... ఝానం...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నోకిలేసాధిపతి సమ్పయుత్తకానం కిలేసానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... ఝానం...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నోకిలేసే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – నోకిలేసాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కిలేసానఞ్చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (ఆరమ్మణాధిపతియేవ). (౩)

### అనన్తరపచ్చయాది

౨౦. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా కిలేసా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా కిలేసా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నోకిలేసానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; కిలేసా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా కిలేసా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౨౧. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా నోకిలేసా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నోకిలేసానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా నోకిలేసా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆవజ్జనా కిలేసానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా నోకిలేసా ఖన్ధా

పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆవజ్జనా కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౨౨. కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నోకిలేసానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో, సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో, అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో, నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

## ఉపనిస్సయపచ్చయో

౨౩. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – కిలేసా కిలేసానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౨౪. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే... మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే... పఞ్ఞం... రాగం... దోసం... మోహం... మానం... దిట్ఠిం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... పే... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే... సేనాసనం సద్ధాయ...పే... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం కిలేసానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

### పురేజాతపచ్చయో

**౨౫**. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి. రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స... పే..... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు నోకిలేసానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి , తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు కిలేసానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### పచ్ఛాజాతాసేవనపచ్చయా

**౨౬**. కిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౧)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా నోకిలేసస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం) ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో ...నవ.

### కమ్మపచ్చయో

**౨౭**. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నోకిలేసా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే... పే..... నానాక్ఖణికా – నోకిలేసా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – నోకిలేసా చేతనా కిలేసానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – నోకిలేసా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కిలేసానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### విపాకపచ్చయాది

**౨౮**. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

### విప్పయుత్తపచ్చయో

**౨౯**. కిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు కిలేసానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు కిలేసానం సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా నోకిలేసస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం. విత్థారేతబ్బం.)

### అత్థిపచ్చయాది

**౩౦**. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం (పటిచ్చసదిసం). (౧)

కిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౨)

కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం) . (౩)

నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం. సహజాతం సహజాతసదిసం, పురేజాతం పురేజాతసదిసం.) (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సహజాతం సహజాతసదిసం, పురేజాతం పురేజాతసదిసం.) (౩)

**౩౧**. కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతో** – లోభో చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా మోహస్స, దిట్ఠియా, థినస్స, ఉద్ధచ్చస్స, అహిరికస్స, అనోత్తప్పస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (చక్కం). **సహజాతో** – లోభో చ వత్థు చ మోహస్స, దిట్ఠియా, థినస్స, ఉద్ధచ్చస్స, అహిరికస్స, అనోత్తప్పస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (చక్కం). (౧)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా నోకిలేసస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతో** – నోకిలేసో ఏకో ఖన్ధో చ కిలేసో చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ద్వే ఖన్ధా చ...పే..... **సహజాతా** – కిలేసా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతా** – కిలేసా చ వత్థు చ నోకిలేసానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చ పురేజాతస్స ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతో** – నోకిలేసో ఏకో ఖన్ధో చ లోభో చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం మోహస్స చ, దిట్ఠియా, థినస్స, ఉద్ధచ్చస్స, అహిరికస్స, అనోత్తప్పస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ద్వే ఖన్ధా చ...పే..... **సహజాతో** – లోభో చ వత్థు చ మోహస్స, దిట్ఠియా, థినస్స, ఉద్ధచ్చస్స, అహిరికస్స, అనోత్తప్పస్స సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (చక్కం). (౩)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౩౨**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే ఏకం, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

౩౩. కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౩౪. నోకిలేసో ధమ్మో నోకిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో ... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నోకిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౩౫. కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా నోకిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కిలేసో చ నోకిలేసో చ ధమ్మా కిలేసస్స చ నోకిలేసస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## ౧. సఙ్ఖ్యావారో

౩౬. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సబ్బత్థ నవ), నోఅవిగతే నవ.

## ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౩౭. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే చత్తారి, నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి (సబ్బత్థ చత్తారి), నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

**౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం**

**౩౮**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే.... అవిగతే నవ.

కిలేసదుకం నిట్ఠితం.

**౭౬. సంకిలేసికదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౩౯**. సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (యథా లోకియదుకం, ఏవం నిన్నానాకరణం.)

సంకిలేసికదుకం నిట్ఠితం.

**౭౭. సంకిలిట్ఠదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౦**. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (౧)

సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (౩)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అసంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే.... (౧)

సంకిలిట్ఠఞ్చ అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం (సంఖిత్తం). (౧)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౪౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే ఏకం, ఆహారే పఞ్చ (సంఖిత్తం), అవిగతే పఞ్చ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

**౪౨**. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అసంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

### ౧. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౪౩**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

౪౪. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసం).

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అసంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా అసంకిలిట్ఠా ఖన్ధా. (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా. (౨)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

౪౫. సంకిలిట్ఠఞ్చ అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే..... (౧)

సంకిలిట్ఠఞ్చ అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

సంకిలిట్ఠఞ్చ అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... సంకిలిట్ఠే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం (సంఖిత్తం). (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౪౬. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే చత్తారి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే చత్తారి, ఆసేవనే చత్తారి , కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ...పే.... విగతే చత్తారి, అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౪౭. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అసంకిలిట్ఠం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా అసంకిలిట్ఠా ఖన్ధా. (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨)

సంకిలిట్ఠఞ్చ అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౪౮. నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

౪౯. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం సంసట్ఠో సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే ...పే..... (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం సంసట్ఠో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అసంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే ద్వే.

అనులోమం.

౨౦. సంకిలిట్ఠం ధమ్మం సంసట్ఠో సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం సంసట్ఠో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అసంకిలిట్ఠం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౧)

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౨౧. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చ అసంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – అసంకిలిట్ఠా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨.౨**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – రాగం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; విచికిచ్ఛా…పే॰… ఉద్ధచ్చ…పే॰… దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిట్ఠిం అస్సాదేతి…పే॰… (కుసలత్తికసదిసం); విచికిచ్ఛం ఆరబ్భ…పే॰… ఉద్ధచ్చం ఆరబ్భ…పే॰… దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిట్ఠి…పే॰… విచికిచ్ఛా…పే॰… ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే…పే॰… పుబ్బే సముదాచిణ్ణే…పే॰… సంకిలిట్ఠే ఖన్ధే అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి, చేతోపరియఞాణేన సంకిలిట్ఠచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి; సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨.౩**. అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం…పే॰… పుబ్బే…పే॰… ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం పచ్చవేక్ఖతి, అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి…పే॰… ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అసంకిలిట్ఠే ఖన్ధే అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి…పే॰… అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఝానా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అసంకిలిట్ఠే ఖన్ధే అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో…పే॰… దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

### అధిపతిపచ్చయో

**౨.౪**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; దిట్ఠిం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – సంకిలిట్ఠాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – సంకిలిట్ఠాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చ అసంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – సంకిలిట్ఠాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨.౫**. అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం…పే॰… పుబ్బే…పే॰… ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి…పే॰… నిబ్బానం ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన

పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – అసంకిలిట్ఠాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం…పే॰… సీలం… పే॰… ఉపోసథకమ్మం…పే॰… పుబ్బే…పే॰… ఝానా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అసంకిలిట్ఠే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. (౨)

## అనన్తరపచ్చయాది

**౨౬.** సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సంకిలిట్ఠానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౭.** అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా అసంకిలిట్ఠా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అసంకిలిట్ఠానం ఖన్ధానం…పే॰… ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – ఆవజ్జనా సంకిలిట్ఠానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… పఞ్చ… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో… ద్వే… నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… సత్త.

## ఉపనిస్సయపచ్చయో

**౨౮.** సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో…పే॰…** పకతూపనిస్సయో – రాగం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి…పే॰… సఙ్ఘం భిన్దతి, దోసం…పే॰… పత్థనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి…పే॰… సఙ్ఘం భిన్దతి, రాగో…పే॰… పత్థనా రాగస్స…పే॰… పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో…పే॰…** పకతూపనిస్సయో – రాగం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి…పే॰… సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, దోసం… పే॰… పత్థనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి…పే॰… సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, రాగో…పే॰… పత్థనా సద్ధాయ…పే॰… పఞ్ఞాయ కాయికస్స సుఖస్స… కాయికస్స దుక్ఖస్స… మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

౫౯. అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో**, **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సీలం...పే॰... పఞ్ఞం, కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సద్ధా...పే॰... సేనాసనం సద్ధాయ...పే॰... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే॰... పఞ్ఞం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే॰... సేనాసనం రాగస్స...పే॰... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**పురేజాతపచ్చయో**

**౬౦**. అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం (సంఖిత్తం). అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం (సంఖిత్తం). (౨)

**పచ్ఛాజాతాసేవనపచ్చయా**

**౬౧**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). ...ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

**కమ్మపచ్చయో**

**౬౨**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – సంకిలిట్ఠా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – సంకిలిట్ఠా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సంకిలిట్ఠా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – అసంకిలిట్ఠా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... **నానాక్ఖణికా** – అసంకిలిట్ఠా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

## విపాకపచ్చయాది

**౬౩**. అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం.

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో.

## విప్పయుత్తపచ్చయో

**౬౪**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు సంకిలిట్ఠానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

## అత్థిపచ్చయాది

**౬౫**. సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో ... ఏకం (పటిచ్చవారసదిసం). సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చ అసంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). (౩)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – పురేజాతం (సంఖిత్తం). (౨)

**౬౬**. సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – **సహజాతం, పురేజాతం**. సహజాతో – సంకిలిట్ఠో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ద్వే ఖన్ధా చ...పే.... (సంఖిత్తం). (౧)

సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సంకిలిట్ఠా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**సుద్ధం**

**౬౭.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

**౨. పచ్చనీయుద్ధారో**

**౬౮.** సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చ అసంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౬౯.** అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా సంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స సహజాతం... పురేజాతం . (౧)

సంకిలిట్ఠో చ అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స సహజాతం... పచ్ఛాజాతం... ఆహారం... ఇన్ద్రియం. (౨)

**౨. పచ్చయపచ్చనీయం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**సుద్ధం**

**౭౦**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే సత్త, నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నమగ్గే సత్త, నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

**౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం**

**౭౧**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే చత్తారి, నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

**౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం**

**౭౨**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ (అనులోమమాతికా)...పే.... అవిగతే సత్త.

సంకిలిట్ఠదుకం నిట్ఠితం.

**౭౮. కిలేససమ్పయుత్తదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౭౩**. కిలేససమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేససమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేససమ్పయుత్తం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౧)

కిలేససమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేససమ్పయుత్తే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

(కిలేససమ్పయుత్తదుకం సంకిలిట్ఠదుకసదిసం, నిన్నానాకరణం.)

కిలేససమ్పయుత్తదుకం నిట్ఠితం.

**౭౯. కిలేససంకిలేసికదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౭౪**. కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం (చక్కం). (౧)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేసే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౨)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౩)

### ౨-౬. సహజాత-పచ్చయ-నిస్సయ-సంసట్ఠ-సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం పటిచ్చవారోపి సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి కిలేసదుకసదిసా. నిన్నానాకరణం. ఆమసనం నానం.)

### ౭. పఞ్హావారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౩౫**. కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలేసికస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసా చేవ సంకిలేసికా చ హేతూ సమ్పయుత్తకానం కిలేసానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (ఏవం చత్తారి, కిలేసదుకసదిసం.) (౪)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౩౬**. కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలేసికస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ సంకిలేసికా చేవ నో చ కిలేసా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

**౩౭**. సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలేసికస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే… సీలం…పే… ఉపోసథకమ్మం…పే… పుబ్బే సుచిణ్ణాని…పే… ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం పచ్చవేక్ఖతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి…పే… ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, ఝానే పరిహీనే విప్పటిసారిస్స దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అరియా గోత్రభుం పచ్చవేక్ఖన్తి, వోదానం పచ్చవేక్ఖన్తి, చక్ఖుం…పే… వత్థుం సంకిలేసికే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే అనిచ్చతో…పే… దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి…పే… ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (ఇతరే ద్వే కిలేసదుకసదిసా, ఘటనారమ్మణాపి కిలేసదుకసదిసా).

**అధిపతిపచ్చయో**

**౨౮**. కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలేసికస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి.

సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలేసికస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, సేక్ఖా గోత్రభుం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, వోదానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం సంకిలేసికే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే గరుం కత్వా సంకిలేసికా చేవ నో చ కిలేసా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సంకిలేసికా చేవ నో చ కిలేసాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (ఇతరే ద్వేపి కిలేసదుకసదిసా. ఘటనాధిపతిపి.)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౨౯**. కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలేసికస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (కిలేసదుకసదిసా).

సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలేసికస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సంకిలేసికా చేవ నో చ కిలేసా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సంకిలేసికానఞ్చేవ నో చ కిలేసానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స... అనులోమం వోదానస్స... ఆవజ్జనా సంకిలేసికానఞ్చేవ నో చ కిలేసానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో.

(ఇతరే ద్వే అనన్తరా కిలేసదుకసదిసా, నిన్నానాకరణా. ఘటనానన్తరమ్పి సబ్బే పచ్చయా కిలేసదుకసదిసా , నిన్నానాకరణా. ఉపనిస్సయే లోకుత్తరం నత్థి, ఇదం దుకం కిలేసదుకసదిసం, నిన్నానాకరణం.)

కిలేససంకిలేసికదుకం నిట్ఠితం.

**౮౦. కిలేససంకిలిట్ఠదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౮౦**. కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం (చక్కం). (౧)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేసే పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. (౨)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా (చక్కం). (౩)

**౮౧**. సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (౧)

సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే పటిచ్చ కిలేసా. (౨)

సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కిలేసా చ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (౩)

**౮౨**. కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం (చక్కం). (౧)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ కిలేసే చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (౨)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ఏకం ఖన్ధఞ్చ లోభఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (చక్కం). (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౮౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ.

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### నహేతుపచ్చయో

౮౪. కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛం పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చం పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ విచికిచ్ఛఞ్చ ఉద్ధచ్చఞ్చ పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౮౫. నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ.

### ౨-౬. సహజాత-పచ్చయ-నిస్సయ-సంసట్ఠ-సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా.)

## ౭. పఞ్హావారో

## ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### హేతుపచ్చయో

౮౬. కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసా చేవ సంకిలిట్ఠా చ హేతూ సమ్పయుత్తకానం కిలేసానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసా చేవ సంకిలిట్ఠా చ హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో.

కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసా చేవ సంకిలిట్ఠా చ హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కిలేసానఞ్చ హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౮౭**. కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ సంకిలిట్ఠా చేవ నో చ కిలేసా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) కిలేసే ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

**౮౮**. సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే ఆరబ్భ సంకిలిట్ఠా చేవ నో చ కిలేసా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సంకిలిట్ఠే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే ఆరబ్భ కిలేసా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సంకిలిట్ఠే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే ఆరబ్భ కిలేసా చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

(ఇతరేపి తీణి కాతబ్బా.)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౮౯**. కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి… తీణి.

సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సంకిలిట్ఠే చేవ నో చ కిలేసే ఖన్ధే గరుం కత్వా…పే.… తీణి. (ద్వే అధిపతి తీణిపి కాతబ్బా, ఇతరే ద్వేపి తీణి కాతబ్బా.)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౯౦**. కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో (నవపి కాతబ్బా, ఆవజ్జనాపి వుట్ఠానమ్పి నత్థి)… సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో… నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… నవ పఞ్హా (పురేజాతపచ్చయో పచ్ఛాజాతపచ్చయోపి నత్థి)… ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో.

**కమ్మపచ్చయాది**

౯౧. సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా చేవ నో చ కిలేసా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా చేవ నో చ కిలేసా చేతనా సమ్పయుత్తకానం కిలేసానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ సంకిలిట్ఠస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సంకిలిట్ఠా చేవ నో చ కిలేసా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కిలేసానఞ్చ కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

౯౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

౯౩. కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో కిలేసస్స చేవ సంకిలిట్ఠస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (నవపి, తీణియేవ పదా కాతబ్బా.)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౯౪. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), నోఅవిగతే నవ.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౯౫. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా తీణి, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి... పే.... నమగ్గే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ४. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౯౬. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే.... అవిగతే నవ.

కిలేససంకిలిట్ఠదుకం నిట్ఠితం.

### ౮౧. కిలేసకిలేససమ్పయుత్తదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

౯౭. కిలేసఞ్చేవ కిలేససమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ కిలేససమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – లోభం పటిచ్చ మోహో దిట్ఠి థినం ఉద్ధచ్చం అహిరికం అనోత్తప్పం. (కిలేససంకిలిట్ఠదుకసదిసం నిన్నానాకరణం, సబ్బే వారా.)

కిలేసకిలేససమ్పయుత్తదుకం నిట్ఠితం.

### ౮౨. కిలేసవిప్పయుత్తసంకిలేసికదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

౯౮. కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.....

(యథా లోకియదుకం, ఏవం నిన్నానాకరణం.)

కిలేసవిప్పయుత్తసంకిలేసికదుకం నిట్ఠితం.

కిలేసగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

### ౧౩. పిట్ఠిదుకం

### ౮౩. దస్సనేనపహాతబ్బదుకం

### ౩. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

౧. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౩)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే..... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం (సంఖిత్తం). (౧)

## ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే ఏకం, ఆహారే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ.

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### నహేతుపచ్చయో

౩. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నదస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౪. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

## ౨. సహజాతవారో

(ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

## ౩. పచ్చయవారో

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

౫. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

౬. నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా. (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం. (౩)

౭. దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే..... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

## ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ.

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౯. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నదస్సనేన పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం; వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా నదస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా, ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో, వత్థుం పచ్చయా ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

౧౦. నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

౧౧. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం). (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం). (౧)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే, అవిగతే ద్వే.

అనులోమం.

౧౨. దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం). (౧)

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే.

పచ్చనీయం.

### ౬. సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

### ౭. పఞ్హావారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

## హేతుపచ్చయో

౧౩. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నదస్సనేన పహాతబ్బా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే... పే.... (౧)

## ఆరమ్మణపచ్చయో

౧౪. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బం రాగం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా ఉప్పజ్జతి, దస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దస్సనేన పహాతబ్బం దిట్ఠిం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; విచికిచ్ఛం ఆరబ్భ విచికిచ్ఛా ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, విచికిచ్ఛా ఉప్పజ్జతి. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా దస్సనేన పహాతబ్బే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, చేతోపరియఞాణేన దస్సనేన పహాతబ్బచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

౧౫. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం... పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి; ఉద్ధచ్చం...పే.... నదస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా ...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి...పే.... ఫలస్స ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా నదస్సనేన పహాతబ్బే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం...పే.... నదస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... చక్ఖుం ...పే.... వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే

అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౧౬.** దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బం రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠిం గరుం కత్వా...పే.... **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౭.** నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా...పే.... ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నదస్సనేన పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం దత్వా...పే.... ఝానం...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. (౨)

**అనన్తరపచ్చయో**

**౧౮.** దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం దస్సనేన పహాతబ్బానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా నదస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా...పే.... ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) ఆవజ్జనా దస్సనేన పహాతబ్బానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

౧౯. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – దస్సనేన పహాతబ్బం రాగం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; దస్సనేన పహాతబ్బం దోసం... మోహం... దిట్ఠిం... పత్థనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో...పే.... పత్థనా దస్సనేన పహాతబ్బస్స రాగస్స...పే.... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – దస్సనేన పహాతబ్బం రాగం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి దస్సనేన పహాతబ్బం దోసం... మోహం... దిట్ఠిం... పత్థనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో...పే.... పత్థనా సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... మానస్స ... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స...పే.... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౦**. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం, నదస్సనేన పహాతబ్బం రాగం... దోసం... మోహం... మానం... పత్థనం... కాయికం సుఖం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి; సద్ధా...పే.... పఞ్ఞా, నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో...పే.... పత్థనా... కాయికం సుఖం...పే... సేనాసనం సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స రాగస్స...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ దిట్ఠిం గణ్హాతి, నదస్సనేన పహాతబ్బం రాగం... దోసం... మోహం... మానం...

పత్థనం... కాయికం సుఖం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం దస్సనేన పహాతబ్బస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయో

**౨౧**. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బో రాగో ...పే.... ఉద్ధచ్చం...పే.... నదస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి. రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే..... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స ...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు నదస్సనేన పహాతబ్బానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బో రాగో...పే.... దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు దస్సనేన పహాతబ్బానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పచ్ఛాజాతాసేవనపచ్చయా

**౨౨**. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం)... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

### కమ్మపచ్చయో

**౨౩**. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – దస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – దస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన

పచ్చయో. (౩)

౨౪. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నదస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... **నానాక్ఖణికా** – నదస్సనేన పహాతబ్బా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో.

**విపాకపచ్చయాది**

౨౫. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

**విప్పయుత్తపచ్చయో**

౨౬. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం).

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు దస్సనేన పహాతబ్బానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అత్థిపచ్చయాది**

౨౭. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చవారసదిసా). (౩)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. పురేజాతం – చక్ఖుం...పే.... (సంఖిత్తం, పురేజాతసదిసం). (౨)

౨౮. దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – **సహజాతం, పురేజాతం**. సహజాతో – దస్సనేన పహాతబ్బో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం

అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰…. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం , ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – దస్సనేన పహాతబ్బా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో, విగతపచ్చయేన పచ్చయో, అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౨౯**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౦**. దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౧**. నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో… ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో… ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బో చ నదస్సనేన పహాతబ్బో చ ధమ్మా నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౨)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౩౨**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే సత్త, నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నమగ్గే సత్త, నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

**౩౩**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే చత్తారి, నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి (సబ్బత్థ చత్తారి), నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

**౩౪**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే.... అవిగతే సత్త.

దస్సనేనపహాతబ్బదుకం నిట్ఠితం.

### ౮౪. భావనాయపహాతబ్బదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

**౩౫**. భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (యథా దస్సనదుకం, ఏవం విత్థారేతబ్బం, నిన్నానాకరణం).

హేతుయా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ.

అనులోమం.

భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో.

నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నభావనాయ పహాతబ్బం ఏకం ఖన్ధం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే...పే.... నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

(పచ్చయవారపచ్చనీయే నహేతుపచ్చయే ఉద్ధచ్చసహగతే తీణి, మోహో ఉద్ధరితబ్బో. సబ్బేపి వారా దస్సనదుకసదిసా, ఉద్ధచ్చపచ్చనీయమ్పి నానం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౬.** భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – భావనాయ పహాతబ్బా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౩౭.** భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – భావనాయ పహాతబ్బం రాగం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ భావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి; భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; ఉద్ధచ్చం ఆరబ్భ ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఆరబ్భ భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా భావనాయ పహాతబ్బే పహీనే కిలేసే…పే॰… విక్ఖమ్భితే కిలేసే…పే॰… పుబ్బే సముదాచిణ్ణే…పే॰… భావనాయ పహాతబ్బే ఖన్ధే అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి…పే॰… విచికిచ్ఛా…పే॰… నభావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; చేతోపరియఞాణేన భావనాయ పహాతబ్బచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, భావనాయ పహాతబ్బా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స , యథాకమ్మూపగఞాణస్స , అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౩౮**. నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి…పే॰… విచికిచ్ఛా…పే॰… నభావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే…పే॰… ఝానా…పే॰… అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా నభావనాయ పహాతబ్బే పహీనే కిలేసే…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బే ఖన్ధే అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి…పే॰… విచికిచ్ఛా…పే॰… నభావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి…పే॰… యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఝానం…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బే ఖన్ధే అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ భావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౩౯**. భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బం రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా భావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి , సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బం రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స చ నభావనాయ పహాతబ్బస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం

చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౪౦**. నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం దత్వా సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నభావనాయ పహాతబ్బాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే॰... ఝానం...పే॰... చక్ఖుం...పే॰... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా భావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి. (౨)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౪౧**. భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి (దస్సనదుకసదిసా భావనా నిన్నానాకరణా)... సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౪౨**. భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰.... పకతూపనిస్సయో – భావనాయ పహాతబ్బో రాగో... దోసో... మోహో... మానో... పత్థనా భావనాయ పహాతబ్బస్స రాగస్స ... దోసస్స... మోహస్స... మానస్స... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰.... పకతూపనిస్సయో – భావనాయ పహాతబ్బం రాగం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; భావనాయ పహాతబ్బం దోసం... మోహం... మానం... పత్థనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; భావనాయ పహాతబ్బో రాగో...పే॰... పత్థనా సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ నభావనాయ పహాతబ్బస్స, రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౪౩**. నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ

దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం, నభావనాయ పహాతబ్బం రాగం... దోసం... మోహం... దిట్ఠిం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ నభావనాయ పహాతబ్బస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో , అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే..... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి...పే.... సీలం...పే.... పఞ్ఞం... రాగం...పే.... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం భావనాయ పహాతబ్బస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... మానస్స... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయాది

**౪౪**. నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, విచికిచ్ఛా ఉప్పజ్జతి; నభావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే..... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు నభావనాయ పహాతబ్బానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ భావనాయ పహాతబ్బో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, భావనాయ పహాతబ్బం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు భావనాయ పహాతబ్బానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౪౫**. పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే, ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే, కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – భావనాయ పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) భావనాయ పహాతబ్బా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) భావనాయ పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నభావనాయ పహాతబ్బా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... **నానాక్ఖణికా** – నభావనాయ పహాతబ్బా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం

కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం...పే.... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో. (సబ్బపచ్చయా దస్సనదుకసదిసా, భావనా నిన్నానాకరణా.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౪౬.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

(పచ్చనీయవిభఙ్గో దస్సనదుకసదిసో విభజితబ్బో. ఏవం తీణి గణనాపి గణేతబ్బా.)

భావనాయపహాతబ్బదుకం నిట్ఠితం.

### ౮౫. దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౪౭.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం... పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౩)

**౪౮**. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా). (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౩)

**౪౯**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰.... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం, విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰.... (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౫౦**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰.... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా మోహో చ...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰.... (౩)

౨౧. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ... పే..... (౧) (సంఖిత్తం.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే ఛ, సమనన్తరే ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే ఛ, పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే ఛ, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా ఛ, విగతే ఛ, అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౨౩. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా అహేతుకం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨౪. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే సత్త, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం,

నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే చ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౨౩. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే॰... నపురేజాతే సత్త...పే॰... నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౨౬. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే, అనన్తరే ద్వే...పే॰... విపాకే ఏకం...పే॰... మగ్గే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే.

### ౨. సహజాతవారో

(సహజాతవారో పటిచ్చవారసదిసో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

౨౭. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౩)

౫౮. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం , విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం... పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (౩)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౫౯. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... వత్థుం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా, వత్థుం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి ఆరమ్మణపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ. (౩)

౬౦. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా... పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి ఆరమ్మణపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా మోహో చ...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౬౧. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (సబ్బత్థ నవ), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౬౨. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా, ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో (సంఖిత్తం). (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౬౩. నహేతుయా తీణి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే సత్త, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౬౪**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰…. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం మోహం సంసట్ఠా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ మోహఞ్చ సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే చ…పే॰…. (౧)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౬౫**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా… తీణి (పటిచ్చసదిసా).

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (పటిచ్చసదిసం). (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం సంసట్ఠో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (పటిచ్చసదిసం, సంఖిత్తం). (౧)

**౬౬**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా ద్వే, అనన్తరే ఛ (సబ్బత్థ ఛ), విపాకే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఛ.

అనులోమం.

**నహేతుపచ్చయో**

**౬౭.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం సంసట్ఠో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే ఛ, నఆసేవనే ఛ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఛ.

పచ్చనీయం.

**హేతుదుకం**

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా చత్తారి, నపురేజాతే చత్తారి...పే॰... నవిప్పయుత్తే చత్తారి.

**నహేతుదుకం**

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే, అనన్తరే ద్వే...పే॰... విపాకే ఏకం...పే॰... అవిగతే ద్వే.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(సమ్పయుత్తవారో సంసట్ఠవారసదిసో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౬౮.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౬౯. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో, విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

౭౦. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే ఆరబ్భ విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౭౧. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే సుచిణ్ణాని …పే॰… ఝానా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి…పే॰… అరియా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే…పే॰… పుబ్బే సముదాచిణ్ణే కిలేసే జానన్తి, చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి…పే॰… అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ, మోహస్స చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో.

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం…పే॰… ఝానం…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి…పే॰… విచికిచ్ఛా…పే॰… దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి.

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ ఆరబ్భ విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౭౨. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా

ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ ఆరబ్భ విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

### అధిపతిపచ్చయో

**౨౩**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే గరుం కత్వా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౪**. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే సుచిణ్ణాని… పే॰… ఝానా…పే॰… అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా…పే॰… ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం కత్వా…పే॰… ఝానా…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. (౨)

### అనన్తరపచ్చయో

**౨౫**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స

విచికిచ్ఛాసహగతస్స మోహస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం .) పురిమా పురిమా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౬.** నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమో పురిమో విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స విచికిచ్ఛాసహగతస్స మోహస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పురిమా పురిమా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా…పే… ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమో పురిమో విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆవజ్జనా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమో పురిమో విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆవజ్జనా విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౭.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స విచికిచ్ఛాసహగతస్స మోహస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో… ఛ… నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౨౮.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో…పే….** పకతూపనిస్సయో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (అవసేసేసు ద్వీసు అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో .) (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౯.** నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో…పే….** పకతూపనిస్సయో – సద్ధం

ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి మానం జప్పేతి; సీలం ...పే.... పఞ్ఞం... నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం రాగం... దోసం... మోహం... మానం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స రాగస్స...పే.... పత్థనాయ ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం... నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం రాగం... దోసం... మోహం... మానం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – సద్ధా...పే.... పఞ్ఞా, నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో... దోసో... మోహో... మానో... పత్థనా... కాయికం సుఖం...పే.... సేనాసనం, విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౮౦**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.**... పకతూపనిస్సయో – విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ విచికిచ్ఛాసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### పురేజాతపచ్చయో

**౮౧**. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన...పే.... (సంఖిత్తం. వత్థుపురేజాతం సంఖిత్తం.) (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (వత్థుపురేజాతం సంఖిత్తం.) (౨)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం ఆరబ్భ విచికిచ్ఛాసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి. (వత్థుపురేజాతం సంఖిత్తం.) (౩)

### పచ్ఛాజాతాసేవనపచ్చయా

**౮౨**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం)... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో.

### కమ్మపచ్చయాది

**౮౩**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... **నానాక్ఖణికా** – నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

### అత్థిపచ్చయాది

**౮౪**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). (౩)

**౮౫**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – **సహజాతం, పురేజాతం**. సహజాతో – దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ద్వే ఖన్ధా చ...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతో ఏకో ఖన్ధో చ మోహో చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ద్వే ఖన్ధా చ...పే..... దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). (౩)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౮౬**. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౮౭**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౮౮. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౮౯. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో చ ధమ్మా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౯౦. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), నోఅవిగతే నవ.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౯౧. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఛ, నఅధిపతియా ఛ, నఅనన్తరే ఛ, నసమనన్తరే ఛ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే ఛ...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే తీణి, నోనత్థియా ఛ, నోవిగతే ఛ.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౯౨. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా పఞ్చ (అనులోమమాతికా)...పే.... అవిగతే నవ.

దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకదుకం నిట్ఠితం.

### ౮౬. భావనాయపహాతబ్బహేతుకదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

౯౩. భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.....

**౨-౬. సహజాత-పచ్చయ-నిస్సయ-సంసట్ఠ-సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం పటిచ్చవారోపి సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకదుకసదిసా. ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో విచికిచ్ఛాసహగతమోహట్ఠానే ఠపేతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౯౪. భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ...పే.... (దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకదుకసదిసా).

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౯౫. భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (ఆరబ్భ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకదుకసదిసా).

౯౬. నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా...పే.... ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే పహీనే కిలేసే...పే.... పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ, మోహస్స చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఝానం...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ

అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం...పే.... భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే చ మోహఞ్చ ఆరబ్భ ఉద్ధచ్చసహగతా ఖన్ధా చ మోహో చ ఉప్పజ్జన్తి (ఘటనారమ్మణా తీణిపి కాతబ్బా). (౩)

**అధిపతిపచ్చయాది**

**౯౭.** భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౯౮.** నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. సహజాతాధిపతి – నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... ఝానం...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో రాగో ఉప్పజ్జతి. (౨)

(అనన్తరపచ్చయే నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకకారణా విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో న కాతబ్బో, ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో కాతబ్బో.) సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

## ఉపనిస్సయపచ్చయో

**౯౯**. భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – భావనాయ పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా భావనాయ పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) భావనాయ పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; సకభణ్డే ఛన్దరాగో పరభణ్డే ఛన్దరాగస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; సకపరిగ్గహే ఛన్దరాగో పరపరిగ్గహే ఛన్దరాగస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) భావనాయ పహాతబ్బహేతుకా ఖన్ధా ఉద్ధచ్చసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౦౦**. నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం... నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం రాగం... దోసం... మోహం... దిట్ఠిం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స రాగస్స ... దోసస్స... మోహస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స...పే.... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి...పే.... సద్ధా ...పే.... సేనాసనం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స రాగస్స... దోసస్స... మోహస్స... మానస్స... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సద్ధా...పే.... పఞ్ఞా... కాయికం సుఖం...పే.... సేనాసనం ఉద్ధచ్చసహగతానం ఖన్ధానం మోహస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (ఘటనూపనిస్సయాపి తీణిపి కాతబ్బా). (౩)

## పురేజాతపచ్చయాది

౧౦౧. నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో (నభావనాయ పహాతబ్బభాజనకారణే నానాక్ఖణికా లబ్భతి ) ...పే॰... నోవిగతపచ్చయేన పచ్చయో. (సంఖిత్తం. యథా దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకదుకం ఏవం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకపచ్చయాపి పచ్చనీయాపి విభాగోపి గణనాపి నిన్నానాకరణా.)

నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స...పే॰.... (పరన్తేన సకభణ్డఛన్దరాగోపి కాతబ్బో.)

భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స...పే॰.... (పరన్తేన "సకభణ్డఛన్దరాగో"తి కాతబ్బం.)

భావనాయపహాతబ్బహేతుకదుకం నిట్ఠితం.

**౮౭. సవితక్కదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౧౦౨. సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కే ఖన్ధే పటిచ్చ వితక్కో చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా వితక్కో చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౩)

౧౦౩. అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... వితక్కం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... వితక్కం పటిచ్చ కటత్తారూపం, ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, వితక్కం పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ వితక్కో, ఏకం మహాభూతం...పే॰.... (౧)

అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ సవితక్కా ఖన్ధా. (౨)

అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, వితక్కం పటిచ్చ సవితక్కా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం, పటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పటిచ్చ సవితక్కా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం, పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ సవితక్కా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం, పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ వితక్కో సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా. (౩)

**౧౦౪**. సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే …పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰…. (౧)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం, పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ వితక్కో. (౨)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం, పటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా వితక్కో చ…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰…. (౩) (సంఖిత్తం.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౧౦౫**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే ఛ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

౧౦౬. సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (సవితక్కమూలకా అవసేసా ద్వే పఞ్హా కాతబ్బా, అహేతుకం నిన్నానం.) (౩)

అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకం వితక్కం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పటిచ్చ కటత్తారూపం, వితక్కం పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ వితక్కో, ఏకం మహాభూతం...పే.... (౧)

అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ అహేతుకా సవితక్కా ఖన్ధా, వితక్కం పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨)

అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా. (సంఖిత్తం. హేతుపచ్చయసదిసం. "అహేతుక"న్తి నియామేతబ్బం.) (౩)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (అవసేసా ద్వే పఞ్హా హేతుపచ్చయసదిసా నిన్నానా, అహేతుకన్తి నియామేతబ్బం.) (౩)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౧౦౭. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౧౦౮. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౧౦౯. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అనన్తరే నవ...పే॰... పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే నవ...పే॰... మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ (సబ్బత్థ నవ).

**౨. సహజాతవారో**

(సహజాతవారో పటిచ్చవారసదిసో.)

**౩. పచ్చయవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౧౦.** సవితక్కం ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చవారసదిసా).

అవితక్కం ధమ్మం పచ్చయా అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... వితక్కం పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కం పచ్చయా కటత్తారూపం, ఖన్ధే పచ్చయా వత్థు, వత్థుం పచ్చయా ఖన్ధా, వితక్కం పచ్చయా వత్థు, వత్థుం పచ్చయా వితక్కో, ఏకం మహాభూతం పచ్చయా తయో మహాభూతా...పే॰... వత్థుం పచ్చయా అవితక్కా ఖన్ధా, వత్థుం పచ్చయా వితక్కో.

అవితక్కం ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వితక్కం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, వత్థుం పచ్చయా సవితక్కా ఖన్ధా (పటిసన్ధియాపి ద్వే).

అవితక్కం ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వితక్కం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, వితక్కం పచ్చయా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, వత్థుం పచ్చయా సవితక్కా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, వత్థుం పచ్చయా వితక్కో సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (పటిసన్ధియాపి పవత్తిసదిసాయేవ). (౩)

**౧౧౧.** సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... (పటిసన్ధిక్ఖణే ద్వే కాతబ్బా). (౧)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం

రూపం, సవితక్కే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా వితక్కో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (తీణి, పటిసన్ధియాపి). (౨)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం, సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా వితక్కో చ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౧౧౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

౧౧౩. సవితక్కం ధమ్మం పచ్చయా సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (నవ పఞ్హా కాతబ్బా. “అహేతుకా”తి నియామేతబ్బా తీణియేవ. మోహో ఉద్ధరితబ్బో, యథా పటిచ్చవారే హేతుపచ్చయసదిసాయేవ పఞ్హా పఞ్చవిఞ్ఞాణా అతిరేకా మోహో వితక్కం.)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౧౧౪. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

**హేతుపచ్చయో**

**౧౧౩.** సవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... సవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కే ఖన్ధే సంసట్ఠో వితక్కో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... సవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా వితక్కో చ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

అవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అవితక్కం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... అవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వితక్కం సంసట్ఠా సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౨)

సవితక్కఞ్చ అవితక్కఞ్చ ధమ్మం సంసట్ఠో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవితక్కం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వితక్కఞ్చ సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా ఛ (సబ్బత్థ ఛ) అవిగతే ఛ.

అనులోమం.

సవితక్కం ధమ్మం సంసట్ఠో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (ఏవం ఛ పఞ్హా కాతబ్బా అనులోమసదిసా, అహేతుకాతి నియామేతబ్బా, తీణియేవ, మోహో ఉద్ధరితబ్బో.)

నహేతుయా ఛ, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే ఛ, నఆసేవనే ఛ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౧౧౬. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సవితక్కా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సవితక్కా హేతూ వితక్కస్స చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౩)

అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – అవితక్కా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౧౧౭. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – సవితక్కే ఖన్ధే ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కే ఖన్ధే ఆరబ్భ అవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి . (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కే ఖన్ధే ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౧౧౮. అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా అవితక్కం ఝానం పచ్చవేక్ఖన్తి, మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం అవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స, వితక్కస్స చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం... పే.... వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ వితక్కో ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, చేతోపరియఞాణేన అవితక్కచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, ఆకాసానఞ్చాయతనం...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం...పే.... రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం...పే.... అవితక్కా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, వితక్కస్స చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ అవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౧)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా... పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, సవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౨)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, సవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ, వితక్కస్స చ ఆరమ్మణపచ్చయేన

పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి, అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౧౧౯. సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం .) సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ అవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

## అధిపతిపచ్చయో

౧౨౦. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సవితక్కే ఖన్ధే గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సవితక్కాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సవితక్కే ఖన్ధే గరుం కత్వా వితక్కో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – సవితక్కాధిపతి వితక్కస్స చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సవితక్కే ఖన్ధే గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సవితక్కాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౨౧. అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం అవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స, వితక్కస్స చ అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా వితక్కో ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – అవితక్కాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, సవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...

పే॰… వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౨)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అరియా అవితక్కా ఝానా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… మగ్గా వుట్ఠహిత్వా…పే॰… ఫలా వుట్ఠహిత్వా ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, సవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలస్స, వితక్కస్స చ అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా వితక్కో ఉప్పజ్జతి. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కే ఖన్ధే చ వితక్కఞ్చ గరుం కత్వా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

### అనన్తరపచ్చయాది

**౧౨౨**. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స వితక్కస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; సవితక్కం చుతిచిత్తం అవితక్కస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆవజ్జనా పఞ్చన్నం విఞ్ఞాణానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; సవితక్కా ఖన్ధా అవితక్కస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; దుతియస్స ఝానస్స పరికమ్మం దుతియస్స ఝానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; తతియస్స ఝానస్స పరికమ్మం…పే॰… నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స పరికమ్మం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స…పే॰… దిబ్బస్స చక్ఖుస్స పరికమ్మం…పే॰… దిబ్బాయ సోతధాతుయా పరికమ్మం…పే॰… ఇద్ధివిధఞాణస్స పరికమ్మం…పే॰… చేతోపరియఞాణస్స పరికమ్మం…పే॰… పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స పరికమ్మం…పే॰… యథాకమ్మూపగఞాణస్స పరికమ్మం యథాకమ్మూపగఞాణస్స…పే॰… అనాగతంసఞాణస్స పరికమ్మం అనాగతంసఞాణస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. గోత్రభు అవితక్కస్స మగ్గస్స… వోదానం అవితక్కస్స మగ్గస్స… అనులోమం అవితక్కాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౨౩. అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమో పురిమో వితక్కో పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స వితక్కస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పురిమా పురిమా అవితక్కా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అవితక్కానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అవితక్కో మగ్గో అవితక్కస్స ఫలస్స…పే.… అవితక్కం ఫలం అవితక్కస్స ఫలస్స …పే.… నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం అవితక్కాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమో పురిమో వితక్కో పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అవితక్కం చుతిచిత్తం సవితక్కస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స, అవితక్కం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ, అవితక్కా ఖన్ధా సవితక్కస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమో పురిమో వితక్కో పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౨౪. సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా అవితక్కస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స వితక్కస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; సవితక్కం చుతిచిత్తఞ్చ వితక్కో చ అవితక్కస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స…పే.… ఆవజ్జనా చ వితక్కో చ పఞ్చన్నం విఞ్ఞాణానం…పే.… సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ అవితక్కస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; దుతియస్స ఝానస్స పరికమ్మఞ్చ వితక్కో చ…పే.… (హేట్ఠా లిఖితం లేఖం ఇమినా కారణేన దట్ఠబ్బం); అనులోమఞ్చ వితక్కో చ అవితక్కాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

౧౨౫. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో…పే.… పకతూపనిస్సయో – సవితక్కా ఖన్ధా సవితక్కానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కా ఖన్ధా అవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ

ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కా ఖన్ధా సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౨౬.** అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – అవితక్కం సద్ధం ఉపనిస్సాయ అవితక్కం ఝానం ఉప్పాదేతి, మగ్గం ఉప్పాదేతి, అభిఞ్ఞం ఉప్పాదేతి, సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; అవితక్కం సీలం...పే.... పఞ్ఞం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం వితక్కం ఉపనిస్సాయ అవితక్కం ఝానం ఉప్పాదేతి, మగ్గం... పే.... అభిఞ్ఞం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; అవితక్కా సద్ధా...పే.... సేనాసనం వితక్కో చ అవితక్కాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... అవితక్కస్స మగ్గస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణిపి ఉపనిస్సయా సబ్బత్థ కాతబ్బా). అవితక్కం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం సమాదియతి, ఉపోసథకమ్మం కరోతి; సవితక్కం ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం...పే.... మగ్గం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; అవితక్కం సీలం...పే.... సేనాసనం వితక్కం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; అవితక్కా సద్ధా...పే.... సేనాసనం వితక్కో చ సవితక్కాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స...పే.... పత్థనాయ సవితక్కస్స మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అవితక్కం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... (దుతియవారే లిఖితపదా సబ్బే కాతబ్బా) సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం...పే.... సేనాసనం వితక్కం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; అవితక్కా సద్ధా...పే.... సేనాసనం వితక్కో చ సవితక్కాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స ...పే.... పత్థనాయ సవితక్కస్స మగ్గస్స , ఫలసమాపత్తియా వితక్కస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౨౭.** సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ సవితక్కానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ అవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### పురేజాతపచ్చయో

**౧౨౮.** అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ వితక్కో ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే....

**వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు అవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో.

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సవితక్కానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో.

అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ ఉప్పజ్జన్తి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సవితక్కానం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**పచ్ఛాజాతాసేవనపచ్చయా**

**౧౨౯**. సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో (తీణి, పచ్ఛాజాతా)... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**కమ్మపచ్చయాది**

**౧౩౦**. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – సవితక్కా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... **నానాక్ఖణికా** – సవితక్కా చేతనా విపాకానం సవితక్కానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (ఏవం చత్తారి, సహజాతాపి నానాక్ఖణికాపి కాతబ్బా.)

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ.

**౧౩౧**. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం , పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతం** – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు వితక్కస్స సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు వితక్కస్స సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా అవితక్కస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం).

**అత్థిపచ్చయాది**

**౧౩౨.** సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (ఏకం, పటిచ్చసదిసం). సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). (౩)

అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతో** – వితక్కో సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే వితక్కో సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో, పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు వితక్కస్స సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ వితక్కో చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి, వత్థు వితక్కస్స సమ్పయుత్తకానఞ్చ ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౩౩.** సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతో** – సవితక్కో ఏకో ఖన్ధో చ వితక్కో చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰…. **సహజాతో** – సవితక్కో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰… (పటిసన్ధిక్ఖణే సహజాతాపి ద్వేపి కాతబ్బా). (౧)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా అవితక్కస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతా** – సవితక్కా ఖన్ధా చ వత్థు చ వితక్కస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిసన్ధిక్ఖణే, తీణి). **పచ్ఛాజాతా** – సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ పురేజాతస్స ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సవితక్కా ఖన్ధా చ వితక్కో చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతో** – సవితక్కో ఏకో ఖన్ధో చ వితక్కో చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰…. **సహజాతో** – సవితక్కో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం వితక్కస్స చ అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰… (పటిసన్ధియాపి ద్వే). (౩)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౧౩౪**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, విపాకే నవ, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

అనులోమం.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౧౩౫**. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో ... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౩౬**. అవితక్కో ధమ్మో అవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కో ధమ్మో సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౩౭**. సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా అవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో ... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో ... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో చ అవితక్కో చ ధమ్మా సవితక్కస్స చ అవితక్కస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౧౩౮**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), నోఅవిగతే నవ.

## ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

**౧౩౯**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి...పే॰... నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే॰... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

## ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

**౧౪౦**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (అనులోమమాతికా విత్థారేతబ్బా)...పే॰... అవిగతే నవ.

సవితక్కదుకం నిట్ఠితం.

## ౮౮. సవిచారదుకం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

**౧౪౧**. సవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సవిచారం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (యథా సవితక్కదుకం, ఏవం కాతబ్బం, నిన్నానాకరణం. ఇధ మగ్గే చత్తారి కాతబ్బాని. సవిచారదుకే ఇమం నానాకరణం.)

సవిచారదుకం నిట్ఠితం.

## ౮౯. సప్పీతికదుకం

## ౧. పటిచ్చవారో

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౧౪౨**. సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి

హేతుపచ్చయా – సప్పీతికే ఖన్ధే పటిచ్చ పీతి చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా పీతి చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౩)

అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పీతిం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే అప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పీతిం పటిచ్చ కటత్తారూపం, ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, పీతిం పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ పీతి, ఏకం మహాభూతం…పే॰…. (యథా సవితక్కదుకం సబ్బత్థ, ఏవం సప్పీతికదుకం కాతబ్బం, సబ్బత్థ పవత్తిపటిసన్ధి నవపి పఞ్హా.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౧౪౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… పురేజాతే ఛ…పే॰… కమ్మే నవ, విపాకే నవ…పే॰… అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

**౧౪౪**. సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰…. సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకే సప్పీతికే ఖన్ధే పటిచ్చ పీతి చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా పీతి చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰…. (౩)

అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… పీతిం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే అప్పీతికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం, ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం…పే॰… (యావ అసఞ్ఞసత్తాపి) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ

సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం పీతిం పటిచ్చ సప్పీతికా ఖన్ధా. (మూలం కాతబ్బం.) పీతిం పటిచ్చ సప్పీతికా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (౩)

**౧౪౫**. సప్పీతికఞ్చ అప్పీతికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధఞ్చ పీతిఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... సప్పీతికఞ్చ అప్పీతికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకే సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం, అహేతుకే సప్పీతికే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. సప్పీతికఞ్చ అప్పీతికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధఞ్చ పీతిఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... అహేతుకం సప్పీతికం ఏకం ఖన్ధఞ్చ పీతిఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... అహేతుకే సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

#### సుద్ధం

**౧౪౬**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

#### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

**౧౪౭**. సప్పీతికం ధమ్మం పచ్చయా సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (సంఖిత్తం. యథా సవితక్కదుకే అనులోమపచ్చయవారం, ఏవం పవత్తిపటిసన్ధి నవ పఞ్హా పరిపుణ్ణా పీతి నిన్నానాకరణా.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ.

అనులోమం.

సప్పీతికం ధమ్మం పచ్చయా సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

అప్పీతికం ధమ్మం పచ్చయా అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (పవత్తిపటిసన్ధి కాతబ్బా పటిచ్చవారసదిసా, యావ అసఞ్ఞసత్తా.) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా అప్పీతికా ఖన్ధా పీతి చ, విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (అనులోమసదిసా నవ పఞ్హా, పవత్తియేవ పటిసన్ధి నత్థి, ఏకోయేవ మోహో.)

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే నవ, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

**పచ్చనీయం.**

**౪. నిస్సయవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

**౫. సంసట్ఠవారో**

**౧-౪. పచ్చయానులోమాది**

**౧౪౮.** సప్పీతికం ధమ్మం సంసట్ఠో సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా...పే.... హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ (సబ్బత్థ ఛ), అవిగతే ఛ.

అనులోమం.

నహేతుయా ఛ, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే ఛ, నఆసేవనే ఛ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

## హేతుపచ్చయో

౧౪౯. సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సప్పీతికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... సప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – సప్పీతికా హేతూ పీతియా చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం పీతియా చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – అప్పీతికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

## ఆరమ్మణపచ్చయో

౧౫౦. సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – సప్పీతికే ఖన్ధే ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే ఆరబ్భ అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

౧౫౧. అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అప్పీతికేన చిత్తేన దానం దత్వా సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా అప్పీతికేన చిత్తేన పచ్చవేక్ఖతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ అప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, విచికిచ్ఛా ఉప్పజ్జతి, ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి, దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అప్పీతికా ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా అప్పీతికేన చిత్తేన ఫలం పచ్చవేక్ఖతి, అరియా అప్పీతికేన చిత్తేన నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం అప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ పీతియా చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా అప్పీతికేన చిత్తేన అప్పీతికే పహీనే కిలేసే...పే.... విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ అప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ అప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అప్పీతికా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ పీతియా చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౧)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అప్పీతికేన చిత్తేన దానం దత్వా సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... సప్పీతికేన చిత్తేన పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అప్పీతికా ఝానా వుట్ఠహిత్వా...పే.... మగ్గా వుట్ఠహిత్వా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా సప్పీతికేన చిత్తేన ఫలం పచ్చవేక్ఖతి, అరియా సప్పీతికేన చిత్తేన నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం సప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా సప్పీతికేన చిత్తేన అప్పీతికే పహీనే కిలేసే...పే.... విక్ఖమ్భితే కిలేసే ...

పే॰… పుబ్బే…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ సప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౨)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అప్పీతికేన చిత్తేన దానం దత్వా సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం…పే॰… సప్పీతికేన చిత్తేన పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి, అప్పీతికా ఝానా…పే॰… మగ్గా…పే॰… ఫలా వుట్ఠహిత్వా సప్పీతికేన చిత్తేన ఫలం పచ్చవేక్ఖతి, అరియా సప్పీతికేన చిత్తేన నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం సప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, పీతియా చ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా సప్పీతికేన చిత్తేన అప్పీతికే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే…పే॰… పుబ్బే…పే॰… చక్ఖుం…పే॰… వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ సప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో…పే॰… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి , తం ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి, అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

**౧౨౨**. సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి.

(మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ ఆరబ్భ సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౧౨౩**. సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సప్పీతికే ఖన్ధే గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సప్పీతికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సప్పీతికే ఖన్ధే గరుం కత్వా అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సప్పీతికాధిపతి పీతియా చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సప్పీతికే ఖన్ధే గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – సప్పీతికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం పీతియా చ చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౨౪**. అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అప్పీతికేన చిత్తేన దానం…పే॰… సీలం…పే॰… ఉపోసథకమ్మం…పే॰… అప్పీతికేన చిత్తేన తం గరుం

కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా అప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అప్పీతికా ఝానా... పే.... మగ్గా...పే.... ఫలా వుట్ఠహిత్వా అప్పీతికేన చిత్తేన ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి; అరియా అప్పీతికేన చిత్తేన నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం అప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ అప్పీతికేన చిత్తేన గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా అప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. **సహజాతాధిపతి** – అప్పీతికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అప్పీతికేన చిత్తేన దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... (సంఖిత్తం) నిబ్బానం సప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ సప్పీతికేన చిత్తేన గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా సప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (౨)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... (సంఖిత్తం) నిబ్బానం సప్పీతికస్స గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, పీతియా చ అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ సప్పీతికేన చిత్తేన గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి అప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

**౧౨౫.** సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా అప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికే ఖన్ధే చ పీతిఞ్చ గరుం కత్వా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ ఉప్పజ్జన్తి. (౩)

### అనన్తరపచ్చయాది

**౧౨౬.** సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ పీతియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – సప్పీతికం చుతిచిత్తం అప్పీతికస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స , సప్పీతికం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ, సప్పీతికా ఖన్ధా అప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స, పీతిసహగతా విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతు కిరియమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా, సప్పీతికం భవఙ్గం అప్పీతికస్స భవఙ్గస్స, సప్పీతికం కుసలాకుసలం అప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స, కిరియం వుట్ఠానస్స, ఫలం వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౩౭. అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా పీతి పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ పీతియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పురిమా పురిమా అప్పీతికా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అప్పీతికానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స...పే.... అప్పీతికాయ ఫలసమాపత్తియా పీతియా చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా పీతి పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అప్పీతికం చుతిచిత్తం సప్పీతికస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స, ఆవజ్జనా సప్పీతికానం ఖన్ధానం, అప్పీతికా ఖన్ధా సప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స, విపాకమనోధాతు సప్పీతికాయ విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా, అప్పీతికం భవఙ్గం సప్పీతికస్స భవఙ్గస్స, అప్పీతికం కుసలాకుసలం సప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స, కిరియం వుట్ఠానస్స, ఫలం వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం సప్పీతికాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా పీతి పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౩౮. సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా అప్పీతికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ పీతియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; సప్పీతికం చుతిచిత్తఞ్చ పీతి చ అప్పీతికస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... సప్పీతికం భవఙ్గఞ్చ పీతి చ ఆవజ్జనాయ... సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ అప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స... సప్పీతికా విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతు చ పీతి చ కిరియమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... సప్పీతికం భవఙ్గఞ్చ పీతి చ అప్పీతికస్స భవఙ్గస్స... సప్పీతికం కుసలాకుసలఞ్చ పీతి చ అప్పీతికస్స వుట్ఠానస్స... కిరియఞ్చ పీతి చ వుట్ఠానస్స... ఫలఞ్చ పీతి చ వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

౧౩౯. సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – సప్పీతికా ఖన్ధా సప్పీతికానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికా ఖన్ధా అప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ

ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికా ఖన్ధా సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౬౦.** అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – అప్పీతికం సద్ధం ఉపనిస్సాయ అప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి, సీలం సమాదియతి, ఉపోసథకమ్మం కరోతి; అప్పీతికం ఝానం...పే.... విపస్సనం... మగ్గం... అభిఞ్ఞం... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; అప్పీతికం సీలం...పే.... పఞ్ఞం... రాగం... దోసం... మోహం... మానం... దిట్ఠిం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం... పీతిం ఉపనిస్సాయ అప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; అప్పీతికా సద్ధా...పే.... సేనాసనం పీతి చ అప్పీతికాయ సద్ధాయ...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స ఫలసమాపత్తియా పీతియా చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణి ఉపనిస్సయా). అప్పీతికం సద్ధం ఉపనిస్సాయ సప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... అప్పీతికా ఝానా...పే.... మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; అప్పీతికం సీలం...పే.... సేనాసనం పీతిం ఉపనిస్సాయ సప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సప్పీతికేన చిత్తేన అదిన్నం ఆదియతి, ముసా...పే.... పిసుణం...పే.... సమ్ఫం...పే.... సన్ధిం...పే.... నిల్లోపం...పే.... ఏకాగారికం... పే.... పరిపన్థే...పే.... పరదారం...పే.... గామఘాతం...పే.... నిగమఘాతం కరోతి; అప్పీతికా సద్ధా...పే.... సేనాసనం పీతి చ సప్పీతికాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ రాగస్స, మోహస్స... మానస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణి ఉపనిస్సయా). అప్పీతికం సద్ధం ఉపనిస్సాయ సప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; అప్పీతికం సీలం...పే.... సేనాసనం పీతిం ఉపనిస్సాయ సప్పీతికేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సప్పీతికేన చిత్తేన అదిన్నం ఆదియతి...పే.... (దుతియవారసదిసం) నిగమఘాతం కరోతి; అప్పీతికా సద్ధా...పే.... సేనాసనం పీతి చ సప్పీతికాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స... మోహస్స... మానస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా పీతియా చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణిపి ఉపనిస్సయా). సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ సప్పీతికానం ఖన్ధానం ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ అప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సప్పీతికా ఖన్ధా చ పీతి చ సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**పురేజాతపచ్చయో**

**౧౬౧.** అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం…పే… వత్థుం అప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో…పే… విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ అప్పీతికో రాగో…పే… దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, పీతి ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి…పే… ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స…పే…. **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స…పే… కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స…పే… వత్థు అప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం…పే… వత్థుం సప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో…పే… విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సప్పీతికో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సప్పీతికానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం…పే… వత్థుం సప్పీతికేన చిత్తేన అనిచ్చతో…పే… విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ పీతి చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చ ఉప్పజ్జన్తి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సప్పీతికానం ఖన్ధానం పీతియా చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### పచ్ఛాజాతపచ్చయాది

**౧౬౨.** సప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి… ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో… ఛ (సహజాతాపి నానాక్ఖణికాపి కాతబ్బా… ద్వే నానాక్ఖణికా)… విపాకపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి… ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి… ఝానపచ్చయేన పచ్చయో… నవ… మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి… సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో… ఛ… విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో… పఞ్చ… అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… నవ (సంఖిత్తం. సవితక్కదుకసదిసం కాతబ్బం.) … నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… విగతపచ్చయేన పచ్చయో… అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౧౬౩.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఛ, విపాకే నవ, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే నవ, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

అనులోమం.

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౬౪.** సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. సప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. సప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౬౫.** అప్పీతికో ధమ్మో అప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పీతికో ధమ్మో సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౬౬.** సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో . సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా అప్పీతికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. సప్పీతికో చ అప్పీతికో చ ధమ్మా సప్పీతికస్స చ అప్పీతికస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

(పచ్చనీయవిభఙ్గగణనాపి సవితక్కదుకసదిసా. యదిపి న సమేతి ఇమం అనులోమం పచ్చవేక్ఖిత్వా గణేతబ్బం, ఇతరే ద్వే గణనా గణేతబ్బా.)

సప్పీతికదుకం నిట్ఠితం.

**౮౦. పీతిసహగతదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**౧౬౭.** పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పీతిసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (ఏవం పీతిసహగతదుకం విత్థారేతబ్బం, సప్పీతికదుకసదిసం నిన్నానాకరణం, ఆమసనం నిన్నానం.)

పీతిసహగతదుకం నిట్ఠితం.

## ౯౧. సుఖసహగతదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౬౮**. సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సుఖసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే పటిచ్చ ఏకో ఖన్ధో; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰… సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నసుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సుఖసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ సుఖం చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. (ఏవం సుఖసహగతదుకం విత్థారేతబ్బం, యథా సప్పీతికదుకస్స అనులోమపటిచ్చవారో.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే ఛ, కమ్మే నవ…పే॰… అవిగతే నవ.

అనులోమం.

**౧౬౯**. సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సుఖసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే…పే॰… (మూలం కాతబ్బం.) అహేతుకే సుఖసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ సుఖఞ్చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం. సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో చ నసుఖసహగతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం సుఖసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా సుఖఞ్చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే…పే॰… (౩)

నసుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నసుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నసుఖసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… అహేతుకం సుఖం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే నసుఖసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం …పే॰… ద్వే ఖన్ధే…పే॰… ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం…పే॰… (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (యథా సప్పీతికే నహేతుపచ్చయసదిసం, నిన్నానం సబ్బత్థమేవ నవ పఞ్హా.)

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి…పే॰… నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఛ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి పటిచ్చవారసదిసా. పచ్చయవారే పవత్తిపి పటిసన్ధిపి విత్థారేతబ్బా, యథా సప్పీతికదుకపచ్చయవారపచ్చనీయేపి పవత్తే వత్థు చ విత్థారేతబ్బం, యథా సప్పీతికదుకే ఏకోయేవ మోహో, ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి యథా సప్పీతికదుకం, ఏవం కాతబ్బం.)

## ౭. పఞ్హావారో

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౧౭౦**. సుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి. (ఆరమ్మణేపి అధిపతియాపి సప్పీతికదుకసదిసా, సుఖన్తి నానాకరణం.)

### అనన్తరపచ్చయాది

**౧౭౧**. సుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సుఖసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స సుఖస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతం చుతిచిత్తం నసుఖసహగతస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... సుఖసహగతం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ... సుఖసహగతం కాయవిఞ్ఞాణం విపాకమనోధాతుయా... సుఖసహగతా విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతు కిరియమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... సుఖసహగతం భవఙ్గం నసుఖసహగతస్స భవఙ్గస్స... సుఖసహగతం కుసలాకుసలం నసుఖసహగతస్స వుట్ఠానస్స... కిరియం వుట్ఠానస్స... ఫలం వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సుఖసహగతానం ఖన్ధానం సుఖస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నసుఖసహగతో ధమ్మో నసుఖసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా నసుఖసహగతా...పే.... (మూలం. తీణిపి సప్పీతికదుకసదిసా.)

**౧౭౨**. సుఖసహగతో చ నసుఖసహగతో చ ధమ్మా సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా చ సుఖఞ్చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సుఖసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా చ సుఖఞ్చ పచ్ఛిమస్స పచ్ఛిమస్స సుఖస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; సుఖసహగతం చుతిచిత్తఞ్చ సుఖఞ్చ నసుఖసహగతస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స సుఖసహగతం భవఙ్గఞ్చ సుఖఞ్చ ఆవజ్జనాయ ... సుఖసహగతం కాయవిఞ్ఞాణఞ్చ సుఖఞ్చ విపాకమనోధాతుయా... సుఖసహగతా విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతు చ సుఖఞ్చ కిరియమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... సుఖసహగతం భవఙ్గఞ్చ సుఖఞ్చ నసుఖసహగతస్స భవఙ్గస్స... సుఖసహగతం కుసలాకుసలఞ్చ సుఖఞ్చ నసుఖసహగతస్స వుట్ఠానస్స... కిరియం వుట్ఠానస్స... ఫలం వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం

కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా సుఖసహగతా ఖన్ధా చ సుఖఞ్చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సుఖసహగతానం ఖన్ధానం సుఖస్స చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౧౭౩.** సుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నసుఖసహగతో ధమ్మో నసుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – నసుఖసహగతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ నసుఖసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి, సీలం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నసుఖసహగతం సీలం...పే.... పఞ్ఞం... రాగం...పే.... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం సుఖం ఉపనిస్సాయ నసుఖసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; నసుఖసహగతా సద్ధా...పే.... సేనాసనం సుఖఞ్చ నసుఖసహగతాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స... దోసస్స...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స, కాయికస్స దుక్ఖస్స, మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా సుఖస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నసుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – నసుఖసహగతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ సుఖసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నసుఖసహగతం సీలం...పే.... పఞ్ఞం... రాగం...పే.... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం సుఖం ఉపనిస్సాయ సుఖసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సుఖసహగతేన చిత్తేన అదిన్నం ఆదియతి; ముసా...పే.... పిసుణం...పే.... సమ్ఫం...పే.... సన్ధిం...పే.... నిల్లోపం...పే.... ఏకాగారికం...పే.... పరిపన్థే...పే.... పరదారం...పే.... గామఘాతం...పే.... నిగమఘాతం కరోతి; నసుఖసహగతా సద్ధా...పే.... సేనాసనం సుఖఞ్చ సుఖసహగతాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స... మానస్స... దిట్ఠియా... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... మగ్గస్స ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నసుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స చ నసుఖసహగతస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – నసుఖసహగతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ సుఖసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... (దుతియగమనసదిసం) మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నసుఖసహగతం సీలం...పే.... సేనాసనం సుఖం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, సుఖసహగతేన

చిత్తేన అదిన్నం ఆదియతి...పే.... నసుఖసహగతా సద్ధా...పే.... సేనాసనం సుఖఞ్చ సుఖసహగతాయ ... సద్ధాయ... పే.... పత్థనాయ ... కాయికస్స సుఖస్స, మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా సుఖస్స చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సుఖసహగతో చ నసుఖసహగతో చ ధమ్మా సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

### పురేజాతపచ్చయాది

**౧౭౪**. నసుఖసహగతో ధమ్మో నసుఖసహగతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నసుఖసహగతేన చిత్తేన అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ నసుఖసహగతో రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, సుఖం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే..... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు నసుఖసహగతానం ఖన్ధానం సుఖస్స చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నసుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం సుఖసహగతేన చిత్తేన అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సుఖసహగతో రాగో ఉప్పజ్జతి , దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సుఖసహగతానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నసుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స చ నసుఖసహగతస్స చ ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం సుఖసహగతేన చిత్తేన అనిచ్చతో... పే.... విపస్సతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ సుఖఞ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చ ఉప్పజ్జన్తి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సుఖసహగతానం ఖన్ధానం సుఖస్స చ పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

### కమ్మపచ్చయాది

**౧౭౫**. సుఖసహగతో ధమ్మో సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. (ఛ కమ్మాని చత్తారి సహజాతాపి నానాక్ఖణికాపి కాతబ్బా, ద్వే నానాక్ఖణికా.)... విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

### ౧. పచ్చయానులోమం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౧౭౬.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఛ, విపాకే నవ, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

(ఏవం పచ్చనీయవిభఙ్గోపి గణనాపి సప్పీతికదుకసదిసం కాతబ్బం, యదిపి విమతి అత్థి అనులోమం పస్సిత్వా గణేతబ్బం.)

సుఖసహగతదుకం నిట్ఠితం.

## ౯౨. ఉపేక్ఖాసహగతదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౧౭౭.** ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే ...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉపేక్ఖా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా ఉపేక్ఖా చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

నఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... ఉపేక్ఖం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే నఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖం పటిచ్చ కటత్తారూపం, ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఉపేక్ఖం పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఉపేక్ఖా, ఏకం మహాభూతం...పే..... (సప్పీతికదుకసదిసం, అనులోమే నవపి పఞ్హా.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౧౭౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే ఛ, కమ్మే నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

**౧౭౯**. ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉపేక్ఖా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా ఉపేక్ఖా చ చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

**౧౮౦**. నఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకం ఉపేక్ఖం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఉపేక్ఖం పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఉపేక్ఖా, ఏకం మహాభూతం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా).

నఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా; విచికిచ్ఛాసహగతం ఉద్ధచ్చసహగతం ఉపేక్ఖం పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో.

నఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, అహేతుకం ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖం పటిచ్చ సమ్పయుత్తకా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ ఉపేక్ఖా చ సమ్పయుత్తకా చ ఖన్ధా. (౩)

౧౮౧. ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ నఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా , ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా; ద్వే ఖన్ధే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో.

ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ నఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం, అహేతుకే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ కటత్తారూపం, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం, అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ ఉపేక్ఖా.

ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ నఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ ఉపేక్ఖఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ ఉపేక్ఖఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకే ఉపేక్ఖాసహగతే ఖన్ధే చ ఉపేక్ఖఞ్చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం; అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ ద్వే ఖన్ధా ఉపేక్ఖా చ, ద్వే ఖన్ధే...పే.... (సంఖిత్తం). (౩)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. సఙ్ఖ్యావారో

#### సుద్ధం

౧౮౨. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే నవ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౮౩.** ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పచ్చయా ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (యథా సవితక్కదుకసదిసం పచ్చయవారే నానాకరణం. "ఉపేక్ఖ"న్తి నవపి పఞ్హా కాతబ్బా, పటిసన్ధిపవత్తిపి వత్థుపి.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ.

అనులోమం.

**౧౮౪.** ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పచ్చయా ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే॰... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (ఏవం నవపి పఞ్హా పవత్తిపటిసన్ధియో యథా సవితక్కదుకస్స ఏవం కాతబ్బా. తీణియేవ మోహో, పవత్తే వత్థుపి కాతబ్బా.)

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౮౫.** ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం సంసట్ఠో ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే ...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (యథా సవితక్కదుకం సమ్పయుత్తవారో ఏవం కాతబ్బో.)

హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ (సబ్బత్థ ఛ), అవిగతే ఛ.

అనులోమం.

ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం సంసట్ఠో ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం ఉపేక్ఖాసహగతం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా ద్వే ఖన్ధా, ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (ఏవం పఞ్చ పఞ్హా యథా సవితక్కదుకే ఏవం కాతబ్బా.)

నహేతుయా ఛ, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే ఛ, నఆసేవనే ఛ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయాది**

**౧౮౬.** ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – ఉపేక్ఖాసహగతా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (ఏవం చత్తారి పఞ్హా యథా సవితక్కదుకస్స.)

ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (యథా సప్పీతికదుకం ఏవం ఆరమ్మణమ్పి అధిపతిపి విత్థారేతబ్బా, "ఉపేక్ఖా"తి నానం.)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౧౮౭.** ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో నఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ ఉపేక్ఖాయ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఉపేక్ఖాసహగతం చుతిచిత్తం నఉపేక్ఖాసహగతస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... ఆవజ్జనా నఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం... విపాకమనోధాతు నఉపేక్ఖాసహగతాయ విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... ఉపేక్ఖాసహగతం భవఙ్గం నఉపేక్ఖాసహగతస్స భవఙ్గస్స... ఉపేక్ఖాసహగతం కుసలాకుసలం

నఉపేక్ఖాసహగతస్స వుట్ఠానస్స... కిరియం వుట్ఠానస్స... ఫలం వుట్ఠానస్స... నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం నఉపేక్ఖాసహగతాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం ఉపేక్ఖాయ చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౮౮. నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో నఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖా పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ ఉపేక్ఖాయ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పురిమా పురిమా నఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స...పే.... అనులోమం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో ; నఉపేక్ఖాసహగతం చుతిచిత్తం ఉపేక్ఖాసహగతస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... నఉపేక్ఖాసహగతం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ... కాయవిఞ్ఞాణధాతు విపాకమనోధాతుయా... నఉపేక్ఖాసహగతా విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతు కిరియమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... నఉపేక్ఖాసహగతం భవఙ్గం ఉపేక్ఖాసహగతస్స భవఙ్గస్స... నఉపేక్ఖాసహగతం కుసలాకుసలం ఉపేక్ఖాసహగతస్స వుట్ఠానస్స... కిరియం వుట్ఠానస్స... ఫలం వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం ఉపేక్ఖాయ చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౧౮౯. ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా చ ఉపేక్ఖా చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా చ ఉపేక్ఖా చ పచ్ఛిమాయ పచ్ఛిమాయ ఉపేక్ఖాయ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఉపేక్ఖాసహగతం చుతిచిత్తఞ్చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... ఆవజ్జనా చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం... విపాకమనోధాతు చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతాయ విపాకమనోవిఞ్ఞాణధాతుయా... ఉపేక్ఖాసహగతం భవఙ్గఞ్చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స భవఙ్గస్స... ఉపేక్ఖాసహగతం కుసలాకుసలఞ్చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స వుట్ఠానస్స... కిరియఞ్చ ఉపేక్ఖా చ వుట్ఠానస్స... ఫలఞ్చ ఉపేక్ఖా చ వుట్ఠానస్స... నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనఞ్చ ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతాయ ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) పురిమా పురిమా ఉపేక్ఖాసహగతా ఖన్ధా చ ఉపేక్ఖా చ పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం ఉపేక్ఖాసహగతానం ఖన్ధానం ఉపేక్ఖాయ చ అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

## ఉపనిస్సయపచ్చయో

౧౯౦. ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో నఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే.... పకతూపనిస్సయో – నఉపేక్ఖాసహగతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ నఉపేక్ఖాసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... నఉపేక్ఖాసహగతం ఝానం...పే.... విపస్సనం...పే.... మగ్గం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నఉపేక్ఖాసహగతం సీలం...పే.... పఞ్ఞం... రాగం... దోసం... మోహం... మానం... దిట్ఠిం... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపేక్ఖం ఉపనిస్సాయ నఉపేక్ఖాసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; నఉపేక్ఖాసహగతా సద్ధా...పే.... సేనాసనం ఉపేక్ఖా చ నఉపేక్ఖాసహగతాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స ... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపేక్ఖాయ చ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణిపి ఉపనిస్సయా). నఉపేక్ఖాసహగతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ ఉపేక్ఖాసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నఉపేక్ఖాసహగతం సీలం...పే.... సేనాసనం ఉపేక్ఖం ఉపనిస్సాయ ఉపేక్ఖాసహగతేన చిత్తేన దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, ఉపేక్ఖాసహగతేన చిత్తేన అదిన్నం ఆదియతి, ముసా భణతి, పిసుణం...పే.... సమ్ఫం...పే.... సన్ధిం...పే.... నిల్లోపం...పే.... ఏకాగారికం...పే.... పరిపన్థే...పే.... పరదారం...పే.... గామఘాతం...పే.... నిగమఘాతం కరోతి; నఉపేక్ఖాసహగతా సద్ధా...పే.... సేనాసనం ఉపేక్ఖా చ ఉపేక్ఖాసహగతాయ సద్ధాయ...పే.... పత్థనాయ... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స చ నఉపేక్ఖాసహగతస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (తీణి ఉపనిస్సయా దుతియగమనసదిసా). (౩)

ఉపేక్ఖాసహగతో చ నఉపేక్ఖాసహగతో చ ధమ్మా ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

## పురేజాతపచ్చయో

౧౯౧. నఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో నఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సప్పీతికదుకసదిసా).

## పచ్ఛాజాతపచ్చయాది

౧౯౨. ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో నఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ. (చత్తారి సహజాతా నానాక్ఖణికా కాతబ్బా , ద్వే నానాక్ఖణికా చ.)... విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... నవ... నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో. (ఇమాని పచ్చయాని సప్పీతికకరణేన విభజితబ్బాని.)

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**సుద్ధం**

౧౯౩. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ , సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఛ, విపాకే నవ, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

(ఏవం పచ్చనీయవిభఙ్గోపి ఇతరే తీణి గణనాపి సప్పీతికదుకసదిసా కాతబ్బా.)

ఉపేక్ఖాసహగతదుకం నిట్ఠితం.

**౯౩. కామావచరదుకం**

**౧. పటిచ్చవారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

౧౯౪. కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఏకం మహాభూతం...పే.... (సంఖిత్తం). కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ నకామావచరా ఖన్ధా. కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ నకామావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం. (౩)

౧౯౫. నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నకామావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే నకామావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ కటత్తారూపం. నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

౧౯౬. కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం. కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే..... కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం. (౩) (సంఖిత్తం.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

౧౯౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే చత్తారి, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయాది

౧౯౮. కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం కామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

### నఅధిపతిపచ్చయాది

౧౯౯. కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి.

నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నకామావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ నకామావచరాధిపతి, విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకే నకామావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకే నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (ఇతరే ద్వే పాకతికా) నఅనన్తరపచ్చయా...పే.... నపురేజాతపచ్చయా... నపచ్ఛాజాతపచ్చయా.

### నఆసేవనపచ్చయో

౨౦౦. కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా... తీణి.

నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – నకామావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (మూలం కాతబ్బం) విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

(అవసేసా తీణి పాకతికా. సంఖిత్తం.)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨౦౧. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(అవసేసా గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

## ౯౩. కామావచరదుకం

### ౩. పచ్చయవారో

#### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

##### హేతుపచ్చయో

**౨౦౨**. కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కామావచరం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా కామావచరా ఖన్ధా. కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నకామావచరా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నకామావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

నకామావచరం ధమ్మం పచ్చయా నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (పటిచ్చసదిసా). కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే చత్తారి, ఆసేవనే చత్తారి, కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ.

అనులోమం.

##### నహేతుపచ్చయాది

**౨౦౩**. కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం కామావచరం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...

పే॰… కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా కామావచరా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నఆరమ్మణపచ్చయా… తీణి.

**నఅధిపతిపచ్చయాది**

**౨౦౪**. కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా… ఏకం (యావ అసఞ్ఞసత్తా). కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నకామావచరాధిపతి, వత్థుం పచ్చయా విపాకా నకామావచరా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. కామావచరం ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విపాకా నకామావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౩)

నకామావచరం ధమ్మం పచ్చయా నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా… తీణి (పటిచ్చసదిసా).

కామావచరఞ్చ నకామావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (పటిచ్చసదిసా. మూలం కాతబ్బం.) నకామావచరే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా నకామావచరాధిపతి, విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే చ…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (మూలం కాతబ్బం.) విపాకం నకామావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా…పే॰… ద్వే ఖన్ధే చ…పే॰… విపాకే నకామావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. (౩)

నఉపనిస్సయపచ్చయా… తీణి… నఆసేవనపచ్చయా (సుద్ధకే అరూపమిస్సకే చ “విపాక”న్తి నియామేతబ్బం, రూపమిస్సకే నత్థి. సంఖిత్తం).

**సుద్ధం**

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

**౪. నిస్సయవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

**౫. సంసట్ఠవారో**

## ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౨౦౫**. కామావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – కామావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

నకామావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నకామావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), అవిగతే ద్వే.

అనులోమం.

కామావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం కామావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే సంసట్ఠో విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో.

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే.

పచ్చనీయం.

### ౬. సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

### ౭. పఞ్హావారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౨౦౬**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – కామావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నకామావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నకామావచరా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (మూలం కాతబ్బం.) నకామావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౩)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨౦౭**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం దత్వా సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అరియా గోత్రభుం పచ్చవేక్ఖన్తి , వోదానం పచ్చవేక్ఖన్తి; పహీనే కిలేసే...పే.... విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని... పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం కామావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స... పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, చేతోపరియఞాణేన కామావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, కామావచరా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౦౮**. నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – నిబ్బానం మగ్గస్స, ఫలస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; చేతోపరియఞాణేన నకామావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స...పే.... నకామావచరా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి; ఫలం...పే.... నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; ఆకాసానఞ్చాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, విఞ్ఞాణఞ్చాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, దిబ్బం చక్ఖుం పచ్చవేక్ఖతి, దిబ్బం సోతధాతుం పచ్చవేక్ఖతి, ఇద్ధివిధఞాణం పచ్చవేక్ఖతి, చేతోపరియఞాణం...పే.... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణం...పే.... యథాకమ్మూపగఞాణం...పే.... అనాగతంసఞాణం పచ్చవేక్ఖతి, నకామావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౨౦౯**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, సేక్ఖా గోత్రభుం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, వోదానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, చక్ఖుం...పే.... వత్థుం కామావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – కామావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౨౧౦**. నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – నిబ్బానం మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – నకామావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి , సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం...పే.... నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; ఆకాసానఞ్చాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి విఞ్ఞాణఞ్చాయతనం...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, దిబ్బం చక్ఖుం...పే.... దిబ్బం సోతధాతుం...పే.... ఇద్ధివిధఞాణం...పే.... అనాగతంసఞాణం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, నకామావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నకామావచరాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స చ నకామావచరస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – నకామావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౨౧౧**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా కామావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం కామావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స... అనులోమం వోదానస్స... ఆవజ్జనా కామావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో.

కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – కామావచరం చుతిచిత్తం నకామావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స... ఆవజ్జనా నకామావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; కామావచరా ఖన్ధా నకామావచరస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమస్స ఝానస్స పరికమ్మం పఠమస్స ఝానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... చతుత్థస్స ఝానస్స...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స పరికమ్మం...పే.... దిబ్బస్స చక్ఖుస్స...పే.... దిబ్బాయ సోతధాతుయా...పే.... ఇద్ధివిధఞాణస్స...పే.... చేతోపరియఞాణస్స...పే.... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స...పే.... యథాకమ్మూపగఞాణస్స...పే.... అనాగతంసఞాణస్స పరికమ్మం

అనాగతంసఞాణస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; గోత్రభు మగ్గస్స... వోదానం మగ్గస్స... అనులోమం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౧౨**. నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా నకామావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నకామావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; మగ్గో ఫలస్స, ఫలం ఫలస్స, నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స, నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – నకామావచరం చుతిచిత్తం కామావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స, నకామావచరం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ, నకామావచరా ఖన్ధా కామావచరస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో.... (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

**౨౧౩**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – కామావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి... పే॰... సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం...పే॰... విపస్సనం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; కామావచరం సీలం... పే॰... పఞ్ఞం... రాగం...పే॰... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... విపస్సనం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; కామావచరా సద్ధా...పే॰... సేనాసనం కామావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – కామావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ నకామావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి, మగ్గం...పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; కామావచరం సీలం...పే॰... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ నకామావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి, మగ్గం...పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; కామావచరా సద్ధా...పే॰... సేనాసనం నకామావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమస్స ఝానస్స పరికమ్మం పఠమస్స ఝానస్స...పే॰... చతుత్థస్స ఝానస్స...పే॰... ఆకాసానఞ్చాయతనస్స...పే॰... పఠమస్స మగ్గస్స...పే॰... చతుత్థస్స మగ్గస్స పరికమ్మం చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౧౪**. నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – నకామావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ ఝానం ఉప్పాదేతి, మగ్గం...పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; నకామావచరం సీలం ...పే॰... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ

నకామావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి...పే.... మగ్గం...పే.... అభిఞ్ఞం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; నకామావచరా సద్ధా... పే.... పఞ్ఞా నకామావచరాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ, మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమం ఝానం దుతియస్స ఝానస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... తతియం ఝానం...పే.... చతుత్థం ఝానం...పే.... ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స ...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమో మగ్గో దుతియస్స మగ్గస్స...పే.... దుతియో మగ్గో తతియస్స మగ్గస్స...పే.... తతియో మగ్గో చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; మగ్గో ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – నకామావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... విపస్సనం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నకామావచరం సీలం...పే.... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... విపస్సనం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నకామావచరా సద్ధా...పే.... పఞ్ఞా కామావచరాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ, రాగస్స...పే.... పత్థనాయ కాయికస్స సుఖస్స, కాయికస్స దుక్ఖస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా మగ్గం ఉపనిస్సాయ సఙ్ఖారే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సన్తి, మగ్గో అరియానం అత్థపటిసమ్భిదాయ... ధమ్మపటిసమ్భిదాయ... నిరుత్తిపటిసమ్భిదాయ... పటిభానపటిసమ్భిదాయ... ఠానాఠానకోసల్లస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; ఫలసమాపత్తి కాయికస్స సుఖస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయాది

**౨౧౫**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స ...పే..... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స... పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు కామావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు నకామావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

### కమ్మపచ్చయాది

**౨౧౬**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా (సంఖిత్తం).

నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా (సంఖిత్తం). నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా (సంఖిత్తం). నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స చ నకామావచరస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా (సంఖిత్తం). (౩)

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

### విప్పయుత్తపచ్చయో

**౨౧౭**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. సహజాతం (సంఖిత్తం) పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు నకామావచరానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు నకామావచరానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం. **సహజాతా** – నకామావచరా ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... **పచ్ఛాజాతా** – నకామావచరా ఖన్ధా పురేజాతస్స ఇమస్స కాయస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

### అత్థిపచ్చయాది

**౨౧౮**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం , పురేజాతం. **సహజాతం** – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు నకామావచరానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... (పురేజాతసదిసం). (౨)

నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం (సంఖిత్తం). నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (విప్పయుత్తసదిసం). నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స చ నకామావచరస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). (౩)

**౨౧౯**. కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా కామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – నకామావచరా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... **పచ్ఛాజాతా** – నకామావచరా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – నకామావచరా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా నకామావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో

– **సహజాతం, పురేజాతం**. సహజాతో – నకామావచరో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰… నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… విగతపచ్చయేన పచ్చయో… అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౨౨౦**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి , అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

### ౨. పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౨౧**. కామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో… ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో… ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. కామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౨౨**. నకామావచరో ధమ్మో నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నకామావచరో ధమ్మో కామావచరస్స చ నకామావచరస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా కామావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం , ఇన్ద్రియం. కామావచరో చ నకామావచరో చ ధమ్మా నకామావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. (౨)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౨౨౩**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే సత్త, నసమనన్తరే సత్త, న సహజాతే ఛ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, ననిస్సయే ఛ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ...పే.... నసమ్పయుత్తే ఛ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ, నోఅత్థియా పఞ్చ, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే పఞ్చ.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

**౨౨౪**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే చత్తారి, నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

**౨౨౫**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే.... అవిగతే సత్త.

కామావచరదుకం నిట్ఠితం.

## ౯౪. రూపావచరదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### హేతుపచ్చయో

**౨౨౬**. రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౩)

**౨౨౭**. నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే ...పే.... ఏకం మహాభూతం...పే.... నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ రూపావచరా ఖన్ధా. నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థుం పటిచ్చ రూపావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పటిచ్చ కటత్తారూపం. (౩)

౨౨౮. రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే..... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం. రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం (సంఖిత్తం). (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

౨౨౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే చత్తారి, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

౨౩౦. నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

### నఅధిపతిపచ్చయాది

౨౩౧. రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ రూపావచరాధిపతి విపాకం, రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకే రూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా

ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకం రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... తీణి. (నకామావచరం పటిచ్చవారసదిసం నిన్నానం, ఇధ సబ్బే మహాభూతా కాతబ్బా.) (౩)

**౨౩౨**. రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే..... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకే రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ కటత్తారూపం. (౩) నఅనన్తరపచ్చయా...పే.... నఉపనిస్సయపచ్చయా .

### నపురేజాతపచ్చయాది

**౨౩౩**. రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నపురేజాతపచ్చయా – పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౩)

నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... నరూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా, ఇతరే పఞ్చపి పఞ్హా, అనులోమం కాతబ్బం) నపచ్ఛాజాతపచ్చయా... నవ.

### నఆసేవనపచ్చయాది

**౨౩౪**. రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – విపాకం రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఆసేవనపచ్చయా – విపాకం

రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే ...పే.... (౩)

నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా... తీణి.

రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా (సంఖిత్తం. మూలం. ఇతరేపి పఞ్హా కాతబ్బా)... నకమ్మపచ్చయా... ద్వే...పే.... నసమ్పయుత్తపచ్చయా.

**౨౩౫**. నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నవిప్పయుత్తపచ్చయా – అరూపే నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... బాహిరం... ఆహారసముట్ఠానం... ఉతుసముట్ఠానం... అసఞ్ఞసత్తానం...పే.... (సంఖిత్తం).

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౨౩౬**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ , నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఏకం, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౨౩౭**. రూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసం).

నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (యావ అజ్ఝత్తికం మహాభూతం) వత్థుం

పచ్చయా నరూపావచరా ఖన్ధా. నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా రూపావచరా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా రూపావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౩)

**౨౩౮**. రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౩) (సంఖిత్తం.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౩౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే చత్తారి, ఆసేవనే చత్తారి, కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

**౨౪౦**. నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా నరూపావచరా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧) (సంఖిత్తం.)

### నఅధిపతిపచ్చయో

**౨౪౧**. రూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చవారసదిసం).

నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (పటిచ్చవారసదిసం). నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా రూపావచరాధిపతి, వత్థుం పచ్చయా విపాకా రూపావచరా ఖన్ధా; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... నరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విపాకా రూపావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౩)

**౨౪౨**. రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – రూపావచరే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా రూపావచరాధిపతి, విపాకం రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰.... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకే రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... రూపావచరఞ్చ నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా – విపాకం రూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰... విపాకే రూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౩) (సంఖిత్తం.)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

### సుద్ధం

**౨౪౩**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి...పే॰... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ (సుద్ధికే అరూపే చ మిస్సకే చ "విపాక"న్తి నియామేతబ్బం), నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఏకం, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౨౪౪**. రూపావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – రూపావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

నరూపావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), అవిగతే ద్వే.

అనులోమం.

నరూపావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఏకం.

పచ్చనీయం.

**౬. సమ్పయుత్తవారో**

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

**౭. పఞ్హావారో**

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౧. విభఙ్గవారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౪౫**. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – రూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (మూలం కాతబ్బం.) రూపావచరా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (మూలం కాతబ్బం.) రూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౩)

నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నరూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౨౪౬. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – చేతోపరియఞాణేన రూపావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి , రూపావచరా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – పఠమం ఝానం పచ్చవేక్ఖతి...పే॰... చతుత్థం ఝానం పచ్చవేక్ఖతి, దిబ్బం చక్ఖుం పచ్చవేక్ఖతి, దిబ్బం సోతధాతుం...పే॰... ఇద్ధివిధఞాణం...పే॰... చేతోపరియఞాణం...పే॰... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణం...పే॰... యథాకమ్మూపగఞాణం...పే॰... అనాగతంసఞాణం పచ్చవేక్ఖతి, రూపావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే॰... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

౨౪౭. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం దత్వా సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం...పే॰... పుబ్బే సుచిణ్ణాని పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే॰... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా పహీనే కిలేసే...పే॰... విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే॰... పుబ్బే...పే॰... చక్ఖుం...పే॰... వత్థుం నరూపావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే॰... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స...పే॰... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స...పే॰... రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే॰... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, చేతోపరియఞాణేన నరూపావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, నరూపావచరా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స , పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అధిపతిపచ్చయో**

౨౪౮. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – రూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో . రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – పఠమం ఝానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి...పే॰... చతుత్థం ఝానం...పే॰... దిబ్బం చక్ఖుం...పే॰... దిబ్బం సోతధాతుం...పే॰... ఇద్ధివిధఞాణం...పే॰... చేతోపరియఞాణం...పే॰... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణం...పే॰... యథాకమ్మూపగఞాణం...పే॰... అనాగతంసఞాణం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, రూపావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – రూపావచరాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స చ నరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన

పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – రూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౪౯**. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే॰... సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం...పే॰... పుబ్బే సుచిణ్ణాని గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా...పే॰... ఫలం...పే॰... నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే॰... వత్థుం నరూపావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; ఆకాసానఞ్చాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి...పే॰... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి. **సహజాతాధిపతి** – నరూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౨౫౦**. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా రూపావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం రూపావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – రూపావచరం చుతిచిత్తం నరూపావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; రూపావచరం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ... రూపావచరా ఖన్ధా నరూపావచరస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౫౧**. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా నరూపావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నరూపావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స...పే॰... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – నరూపావచరం చుతిచిత్తం రూపావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; నరూపావచరా ఖన్ధా రూపావచరస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమస్స ఝానస్స పరికమ్మం పఠమస్స ఝానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే॰... చతుత్థస్స ఝానస్స...పే॰... దిబ్బస్స చక్ఖుస్స...పే॰... దిబ్బాయ సోతధాతుయా...పే॰... ఇద్ధివిధఞాణస్స...పే॰... చేతోపరియఞాణస్స...పే॰... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స...పే॰... యథాకమ్మూపగఞాణస్స...పే॰... అనాగతంసఞాణస్స, పరికమ్మం అనాగతంసఞాణస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౨౩౨**. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – రూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ రూపావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి, అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; రూపావచరం సీలం...పే॰... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ రూపావచరం ఝానం...పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; రూపావచరా సద్ధా...పే॰... పఞ్ఞా రూపావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో, పఠమం ఝానం దుతియస్స ఝానస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో, దుతియం ఝానం తతియస్స ఝానస్స...పే॰... తతియం ఝానం చతుత్థస్స ఝానస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – రూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం కరోతి; రూపావచరం ఝానం...పే॰... విపస్సనం...పే॰... మగ్గం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; రూపావచరం సీలం...పే॰... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; రూపావచరా సద్ధా...పే॰... పఞ్ఞా నరూపావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ... రాగస్స...పే॰... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౩౩**. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – నరూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం...పే॰... సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం కరోతి; నరూపావచరం ఝానం...పే॰... విపస్సనం...పే॰... మగ్గం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; నరూపావచరం సీలం...పే॰... పఞ్ఞం, రాగం...పే॰... భోజనం, సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; నరూపావచరా సద్ధా...పే॰... పఞ్ఞా... రాగో...పే॰... సేనాసనం నరూపావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ... రాగస్స...పే॰... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – నరూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ రూపావచరం ఝానం...పే॰... అభిఞ్ఞం ...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; నరూపావచరం సీలం...పే॰... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ రూపావచరం ఝానం... పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; నరూపావచరా సద్ధా...పే॰... సేనాసనం రూపావచరాయ సద్ధాయ...పే॰... పఞ్ఞాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో, పఠమస్స ఝానస్స పరికమ్మం పఠమస్స ఝానస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో...పే॰... చతుత్థస్స ఝానస్స...పే॰... దిబ్బస్స చక్ఖుస్స పరికమ్మం...పే॰... దిబ్బాయ సోతధాతుయా...పే॰... ఇద్ధివిధఞాణస్స...పే॰... చేతోపరియఞాణస్స...పే॰... పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స...పే॰... యథాకమ్మూపగఞాణస్స... పే॰... అనాగతంసఞాణస్స పరికమ్మం అనాగతంసఞాణస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

## పురేజాతపచ్చయాది

**౨౩౪**. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం ...పే॰... వత్థుం అనిచ్చతో...పే॰... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే॰... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే॰... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో; వత్థు నరూపావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు రూపావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

## కమ్మపచ్చయాది

**౨౩౫**. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – రూపావచరా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... **నానాక్ఖణికా** – రూపావచరా చేతనా విపాకానం రూపావచరానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – రూపావచరా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... **నానాక్ఖణికా** – రూపావచరా చేతనా కటత్తారూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స చ నరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – రూపావచరా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... **నానాక్ఖణికా** – రూపావచరా చేతనా విపాకానం రూపావచరానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నరూపావచరా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... **నానాక్ఖణికా** – నరూపావచరా చేతనా విపాకానం నరూపావచరానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో.... (౧)

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

## విప్పయుత్తపచ్చయో

**౨౩౬**. రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతం** – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు రూపావచరానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు రూపావచరానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

## అత్థిపచ్చయాది

**౨౩౭**. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స చ నరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (పటిచ్చసదిసం). (౩)

నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. **సహజాతం** – పటిసన్ధిక్ఖణే వత్థు రూపావచరానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, వత్థు రూపావచరానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౩౮**. రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా రూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – **సహజాతం** , **పురేజాతం**. సహజాతో – రూపావచరో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో…పే॰… ద్వే ఖన్ధా చ…పే॰… పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా నరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – రూపావచరా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే॰…. **పచ్ఛాజాతా** – రూపావచరా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ పురేజాతస్స ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – రూపావచరా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… విగతపచ్చయేన పచ్చయో… అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

## సుద్ధం

౨౫౯. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

## పచ్చనీయుద్ధారో

౨౬౦. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.... రూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. రూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స చ నరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౨౬౧. నరూపావచరో ధమ్మో నరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. నరూపావచరో ధమ్మో రూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా రూపావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. రూపావచరో చ నరూపావచరో చ ధమ్మా నరూపావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౨)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨౬౨. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే సత్త, నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే ఛ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, ననిస్సయే ఛ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే సత్త, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నసమ్పయుత్తే ఛ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ, నోఅత్థియా పఞ్చ, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే పఞ్చ.

## ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౨౬౩. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

## ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౨౬౪. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే॰... అవిగతే సత్త.

రూపావచరదుకం నిట్ఠితం.

## ౬౨. అరూపావచరదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

౨౬౫. అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... (౩)

౨౬౬. నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం ...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా కటత్తా చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే॰... (౧)

అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧) (సంఖిత్తం.)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

౨౬౭. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే ద్వే, ఆహారే పఞ్చ...పే॰... అవిగతే పఞ్చ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

## నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౬౭**. నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం ...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧) నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

## నఅధిపతిపచ్చయాది

**౨౬౮**. అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ అరూపావచరాధిపతి, విపాకం అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే ...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧) నఅనన్తరపచ్చయా...పే.... నఉపనిస్సయపచ్చయా.

## నపురేజాతపచ్చయాది

**౨౭౦**. అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (మూలం కాతబ్బం.) అరూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧) నపచ్ఛాజాతపచ్చయా....

## నఆసేవనపచ్చయో

**౨౭౧**. అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – విపాకం అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆసేవనపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧) (సంఖిత్తం.)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౭౨**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే చత్తారి, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౨౭౩**. అరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (పటిచ్చసదిసా).

నఅరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం...పే.... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా నఅరూపావచరా ఖన్ధా. నఅరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా అరూపావచరా ఖన్ధా. నఅరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా అరూపావచరా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

**౨౭౪**. అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. అరూపావచరఞ్చ నఅరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో

చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే చ...పే॰... అరూపావచరే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

## ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౭౫**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే చత్తారి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే చత్తారి, ఆసేవనే చత్తారి, కమ్మే నవ, విపాకే ద్వే...పే॰... అవిగతే నవ.

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### నహేతుపచ్చయాది

**౨౭౬**. నఅరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం...పే॰... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే॰... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా నఅరూపావచరా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧) నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

అరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – అరూపావచరే ఖన్ధే పచ్చయా అరూపావచరాధిపతి, విపాకం అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౧)

నఅరూపావచరం ధమ్మం పచ్చయా నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే॰... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా నఅరూపావచరా ఖన్ధా. (౧)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౭౭**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే నఅఞ్ఞమఞ్ఞే నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే చత్తారి, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

## ౫. సంసట్ఠవారో

## ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

## హేతుపచ్చయో

**౨౭౮**. అరూపావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౧)

నఅరూపావచరం ధమ్మం సంసట్ఠో నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నఅరూపావచరం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౧)

హేతుయా ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (అనులోమం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే (పచ్చనీయం).

## ౬. సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

## ౭. పఞ్హావారో

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౧. విభఙ్గవారో

## హేతుపచ్చయో

**౨౭౯**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – అరూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (మూలం కాతబ్బం.) అరూపావచరా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం .) అరూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నఅరూపావచరా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰.... (౧)

## ఆరమ్మణపచ్చయో

**౨౮౦**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – ఆకాసానఞ్చాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, విఞ్ఞాణఞ్చాయతనం...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం పచ్చవేక్ఖతి, అరూపావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; చేతోపరియఞాణేన అరూపావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, అరూపావచరా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి , నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నఅరూపావచరే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, చేతోపరియఞాణేన నఅరూపావచరచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స... పే.... నఅరూపావచరా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

## అధిపతిపచ్చయో

**౨౮౧**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – అరూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – ఆకాసానఞ్చాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, అరూపావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – అరూపావచరాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) అరూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౮౨**. నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం...పే.... నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స,

వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం నఅరూపావచరే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – నఅరూపావచరాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౨౮౩**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా అరూపావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అరూపావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – అరూపావచరం చుతిచిత్తం నఅరూపావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స, అరూపావచరం భవఙ్గం ఆవజ్జనాయ, అరూపావచరా ఖన్ధా నఅరూపావచరస్స వుట్ఠానస్స, నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౮౪**. నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా నఅరూపావచరా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం నఅరూపావచరానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స...పే.... అనులోమం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – నఅరూపావచరం చుతిచిత్తం అరూపావచరస్స ఉపపత్తిచిత్తస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; నఅరూపావచరా ఖన్ధా అరూపావచరస్స వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; ఆకాసానఞ్చాయతనస్స పరికమ్మం ఆకాసానఞ్చాయతనస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనస్స...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స పరికమ్మం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౨౮౫**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; విఞ్ఞాణఞ్చాయతనం ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనస్స...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – అరూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కరోతి , నఅరూపావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం...పే.... మగ్గం...పే.... అభిఞ్ఞం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; అరూపావచరం సీలం...పే.... పఞ్ఞం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి... మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; అరూపావచరా సద్ధా...పే....

పఞ్ఞా నఅరూపావచరాయ సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... రాగస్స...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౮౬**. నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – నఅరూపావచరం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కరోతి, నఅరూపావచరం ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం...పే.... మగ్గం...పే.... అభిఞ్ఞం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; నఅరూపావచరం సీలం...పే.... పఞ్ఞం...పే.... రాగం...పే.... పత్థనం...పే.... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి... పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; నఅరూపావచరా సద్ధా... పే.... సేనాసనం నఅరూపావచరాయ సద్ధాయ...పే.... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స, మగ్గస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – ఆకాసానఞ్చాయతనస్స పరికమ్మం ఆకాసానఞ్చాయతనస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స పరికమ్మం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయాది

**౨౮౭**. నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు నఅరూపావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు అరూపావచరానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

### కమ్మపచ్చయో

**౨౮౮**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా... పే.... అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – అరూపావచరా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో . (మూలం కాతబ్బం.) అరూపావచరా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నఅరూపావచరా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౧)

**విపాకపచ్చయాది**

**౨౮౯**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం)... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

**విప్పయుత్తపచ్చయో**

**౨౯౦**. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). (౧)

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – వత్థు అరూపావచరానం ఖన్ధానం విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అత్థిపచ్చయాది**

**౨౯౧**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం...పేం.... అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం , పచ్ఛాజాతం...పేం.... అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స చ నఅరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం (సంఖిత్తం). (౩)

నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. పురేజాతం – వత్థు అరూపావచరానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౯౨**. అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా అరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం. సహజాతో – అరూపావచరో ఏకో ఖన్ధో చ వత్థు చ తిణ్ణన్నం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... పేం.... ద్వే ఖన్ధా చ...పేం..... అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. సహజాతా – అరూపావచరా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. పచ్ఛాజాతా – అరూపావచరా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ

ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. పచ్ఛాజాతా – అరూపావచరా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

## ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౯౩**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ద్వే, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి , సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౯౪**. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. అరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స చ నఅరూపావచరస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౯౫**. నఅరూపావచరో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. నఅరూపావచరో ధమ్మో అరూపావచరస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా అరూపావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. అరూపావచరో చ నఅరూపావచరో చ ధమ్మా నఅరూపావచరస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౨)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౨౯౬**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త , నఅనన్తరే సత్త, నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

## ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

౨౯౭. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

### ४. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

౨౯౮. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి (అనులోమమాతికా కాతబ్బా)...పే.... అవిగతే సత్త.

అరూపావచరదుకం నిట్ఠితం.

### ౯౬. పరియాపన్నదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

౨౯౯. పరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – పరియాపన్నం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (యథా చూళన్తరదుకే లోకియదుకం. ఏవం ఇమమ్పి దుకం కాతబ్బం, నిన్నానాకరణం.)

పరియాపన్నదుకం నిట్ఠితం.

### ౯౭. నియ్యానికదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

౩౦౦. నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ నియ్యానికో చ అనియ్యానికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౩)

అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే..... (౧)

నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౦౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే ఏకం, ఆహారే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

**౩౦౨**. అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... ఖన్ధే పటిచ్చ వత్థు, వత్థుం పటిచ్చ ఖన్ధా, ఏకం మహాభూతం...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧) నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

### నఅధిపతిపచ్చయాది

**౩౦౩**. నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే పటిచ్చ నియ్యానికాధిపతి. (౧)

అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా కాతబ్బా). (౧)

నఅనన్తరపచ్చయా... నసమనన్తరపచ్చయా... నఅఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయా...పే.....

### నపురేజాతపచ్చయో

**౩౦౪**. నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం...పే..... నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౨)

అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – అరూపే అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా…పే.… ద్వే ఖన్ధే…పే.… అనియ్యానికే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం; పటిసన్ధిక్ఖణే…పే.… (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౦౫**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే, నఅనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**౩౦౬**. నియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (పటిచ్చసదిసా).

అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం…పే.… ద్వే ఖన్ధే…పే.… (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా) వత్థుం పచ్చయా అనియ్యానికా ఖన్ధా. అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నియ్యానికా ఖన్ధా. అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో చ అనియ్యానికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నియ్యానికా ఖన్ధా, మహాభూతే పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

**౩౦౭**. నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా…పే.… ద్వే ఖన్ధే చ…పే.…. నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా

చిత్తసముట్ఠానం రూపం. నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో చ అనియ్యానికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధఞ్చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే చ...పే.... నియ్యానికే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పచ్చయా చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౩)

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౦౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే చత్తారి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే చత్తారి, ఆసేవనే చత్తారి, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ.

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౧. విభఙ్గవారో

### నహేతుపచ్చయో

**౩౦౯**. అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా అనియ్యానికా ఖన్ధా, విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

### నఆరమ్మణపచ్చయాది

**౩౧౦**. నియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

నియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే పచ్చయా నియ్యానికాధిపతి. (౧)

అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అనియ్యానికా ఖన్ధా. అనియ్యానికం ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా నియ్యానికాధిపతి. (౨)

నియ్యానికఞ్చ అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా – నియ్యానికే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా నియ్యానికాధిపతి. (౧)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౧౧.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే తీణి...పే.... నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

### ౪. నిస్సయవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో.)

### ౫. సంసట్ఠవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

**౩౧౨.** నియ్యానికం ధమ్మం సంసట్ఠో నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... (౧)

అనియ్యానికం ధమ్మం సంసట్ఠో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – అనియ్యానికం ఏకం ఖన్ధం సంసట్ఠా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే ద్వే (అనులోమం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే (పచ్చనీయం).

### ౬. సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

### ౭. పఞ్హావారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

## హేతుపచ్చయో

**౩౧౩**. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – నియ్యానికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) నియ్యానికా హేతూ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) నియ్యానికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – అనియ్యానికా హేతూ సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో ; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (౧)

## ఆరమ్మణపచ్చయో

**౩౧౪**. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, చేతోపరియఞాణేన నియ్యానికచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, నియ్యానికా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా...పే.... అరియా ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా పహీనే కిలేసే...పే.... విక్ఖమ్భితే...పే.... పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనియ్యానికే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి; దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, చేతోపరియఞాణేన అనియ్యానికచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, ఆకాసానఞ్చాయతనం విఞ్ఞాణఞ్చాయతనస్స...పే.... ఆకిఞ్చఞ్ఞాయతనం నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనస్స...పే.... రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... అనియ్యానికా ఖన్ధా ఇద్ధివిధఞాణస్స, చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో.

అనియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – నిబ్బానం మగ్గస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

## అధిపతిపచ్చయో

**౩౧౫**. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – నియ్యానికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అరియా మగ్గా

వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి. **సహజాతాధిపతి** – నియ్యానికాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) నియ్యానికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౧౬**. అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి, పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా... పే.... అరియా ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి , నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనియ్యానికే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – అనియ్యానికాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అనియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – నిబ్బానం మగ్గస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౩౧౭**. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – మగ్గో ఫలస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా అనియ్యానికా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అనియ్యానికానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స... అనులోమం వోదానస్స... ఫలం ఫలస్స... అనులోమం ఫలసమాపత్తియా ... నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... గోత్రభు మగ్గస్స; వోదానం మగ్గస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౩౧౮**. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. **పకతూపనిస్సయో** – పఠమో మగ్గో దుతియస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... తతియో మగ్గో చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో , పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – అరియా మగ్గం ఉపనిస్సాయ అనుప్పన్నం సమాపత్తిం ఉప్పాదేన్తి, ఉప్పన్నం సమాపజ్జన్తి, సఙ్ఖారే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సన్తి, మగ్గో

అరియానం అత్థపటిసమ్భిదాయ...పే॰... పటిభానపటిసమ్భిదాయ ఠానాఠానకోసల్లస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో, మగ్గో ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

౩౧౯. అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – అనియ్యానికం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం కరోతి, ఝానం ఉప్పాదేతి... విపస్సనం... అభిఞ్ఞం... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి... మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; అనియ్యానికం సీలం...పే॰... పఞ్ఞం... రాగం...పే॰... పత్థనం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; అనియ్యానికా సద్ధా...పే॰... సేనాసనం అనియ్యానికాయ సద్ధాయ...పే॰... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అనియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – పఠమస్స మగ్గస్స పరికమ్మం పఠమస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో...పే॰... చతుత్థస్స మగ్గస్స పరికమ్మం చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయాది

౩౨౦. అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే (అరూపదుకసదిసా కాతబ్బా)... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

### కమ్మపచ్చయో

౩౨౧. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – నియ్యానికా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నియ్యానికా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – నియ్యానికా చేతనా ఫలస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం) నియ్యానికా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౩౨౨. అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** (సంఖిత్తం). **నానాక్ఖణికా** – అనియ్యానికా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకంయేవ... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (అరూపదుకసదిసా కాతబ్బా)... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త (అరూపదుకసదిసా కాతబ్బా, ఆమసనా నానాపదాయేవ)... నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

## ၁. పచ్చయానులోమం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౨౩**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా తీణి, విగతే తీణి, అవిగతే సత్త.

అనులోమం.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౨౪**. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. నియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స చ అనియ్యానికస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౨౫**. అనియ్యానికో ధమ్మో అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. అనియ్యానికో ధమ్మో నియ్యానికస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నియ్యానికో చ అనియ్యానికో చ ధమ్మా నియ్యానికస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. నియ్యానికో చ అనియ్యానికో చ ధమ్మా అనియ్యానికస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౩)

## ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౨౬**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

## ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

**౩౨౭**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి ...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

### ४. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

**३२८**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ (అనులోమమాతికా విత్థారేతబ్బా)...పే.... అవిగతే సత్త.

నియ్యానికదుకం నిట్ఠితం.

### ८८. నియతదుకం

### ०-६. పటిచ్చవారాది

**३२९**. నియతం ధమ్మం పటిచ్చ నియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియతం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే..... నియతం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – నియతే ఖన్ధే పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం (సంఖిత్తం. పఞ్చపి పఞ్హా కాతబ్బా. యథా నియ్యానికదుకం ఏవం పటిచ్చవారోపి సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బా, నిన్నానాకరణం ఆమసనం నానం).

### ७. పఞ్హావారో

### ०. పచ్చయానులోమం

### ०. విభఙ్గవారో

### హేతుపచ్చయో

**३३०**. నియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి (నియ్యానికదుకసదిసా నిన్నానాకరణా).

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**३३०**. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, నియతే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... నియతే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, చేతోపరియఞాణేన నియతచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి, నియతా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (०)

అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం దత్వా సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం...పే.... పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా వుట్ఠహిత్వా ఝానం పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ అనియతో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... ఉద్ధచ్చం...పే.... అనియతం దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి,

అరియా ఫలం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స , వోదానస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; అరియా అనియతే పహీనే కిలేసే పచ్చవేక్ఖన్తి, విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనియతే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ అనియతో రాగో...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి...పే.... ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; నిబ్బానం మగ్గస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; రూపజీవితిన్ద్రియం మాతుఘాతికమ్మస్స... పితుఘాతికమ్మస్స... అరహన్తఘాతికమ్మస్స... రుహిరుప్పాదకమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; యం వత్థుం ఆమసన్తస్స మిచ్ఛత్తనియతా ఖన్ధా ఉప్పజ్జన్తి, తం వత్థు మిచ్ఛత్తనియతానం ఖన్ధానం ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అధిపతిపచ్చయో**

**౩౩౨**. నియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – నియతాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి. **సహజాతాధిపతి** – నియతాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో నియతస్స చ అనియతస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – నియతాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౩౩**. అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం దత్వా సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా అనియతో రాగో ఉప్పజ్జతి... దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... అరియా ఫలం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, ఫలస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో; చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనియతే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా అనియతో రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. **సహజాతాధిపతి** – అనియతాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – నిబ్బానం మగ్గస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౩౩౪**. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – మగ్గో ఫలస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో, నియతా ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా అనియతా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అనియతానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స... అనులోమం వోదానస్స... ఫలం ఫలస్స... అనులోమం ఫలసమాపత్తియా... నిరోధా వుట్ఠహన్తస్స నేవసఞ్ఞానాసఞ్ఞాయతనం

ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – అనియతం దోమనస్సం నియతస్స దోమనస్సస్స, అనియతా మిచ్ఛాదిట్ఠి నియతమిచ్ఛాదిట్ఠియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; గోత్రభు మగ్గస్స... వోదానం మగ్గస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

**౩౩౫**. నియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. **పకతూపనిస్సయో** – మాతుఘాతికమ్మం మాతుఘాతికమ్మస్స... పితుఘాతికమ్మస్స... అరహన్తఘాతికమ్మస్స... రుహిరుప్పాదకమ్మస్స... సఙ్ఘభేదకమ్మస్స, నియతమిచ్ఛాదిట్ఠియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (చక్కం). పఠమో మగ్గో దుతియస్స మగ్గస్స...పే॰... తతియో మగ్గో చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – మాతరం జీవితా వోరోపేత్వా...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దిత్వా తస్స పటిఘాతత్థాయ దానం దేతి, సీలం సమాదియతి, ఉపోసథకమ్మం కరోతి, అరియా మగ్గం ఉపనిస్సాయ అనుప్పన్నం సమాపత్తిం ఉప్పాదేన్తి, ఉప్పన్నం సమాపజ్జన్తి...పే॰... ఠానాఠానకోసల్లస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; మగ్గో ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౩౩౬**. అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – అనియతం సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే॰... ఉపోసథకమ్మం కరోతి, ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం...పే॰... అభిఞ్ఞం...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, మానం జప్పేతి... దిట్ఠిం గణ్హాతి; అనియతం సీలం...పే॰... పఞ్ఞం... రాగం...పే॰... పత్థనం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే॰... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, పాణం హనతి...పే॰... నిగమఘాతం కరోతి, అనియతా సద్ధా...పే॰... సేనాసనం అనియతాయ సద్ధాయ...పే॰... పత్థనాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స, ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే॰...** పకతూపనిస్సయో – అనియతం రాగం ఉపనిస్సాయ మాతరం జీవితా వోరోపేతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; అనియతం దోసం...పే॰... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ మాతరం జీవితా వోరోపేతి...పే॰... సఙ్ఘం భిన్దతి; అనియతో రాగో... దోసం...పే॰... సేనాసనం మాతుఘాతికమ్మస్స...పే॰... సఙ్ఘభేదకమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో; పఠమస్స మగ్గస్స పరికమ్మం పఠమస్స మగ్గస్స...పే॰... చతుత్థస్స మగ్గస్స పరికమ్మం చతుత్థస్స మగ్గస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

## పురేజాతపచ్చయాది

**౩౩౭**. అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం (సంఖిత్తం). అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం , వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – రూపజీవితిన్ద్రియం మాతుఘాతికమ్మస్స... పితుఘాతికమ్మస్స... అరహన్తఘాతికమ్మస్స... రుహిరుప్పాదకమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు నియతానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

## కమ్మపచ్చయో

**౩౩౮**. నియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – నియతా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – నియతా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – నియతా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) నియతా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా (సంఖిత్తం).

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (అరూపదుకసదిసం)... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త (అరూపావచరదుకసదిసం)... నత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... విగతపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

## ౧. పచ్చయానులోమం

## ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౩౯**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా తీణి, విగతే తీణి, అవిగతే సత్త.

## ౨. పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౪౦**. నియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నియతో ధమ్మో నియతస్స చ అనియతస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౪౧**. అనియతో ధమ్మో అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో ధమ్మో నియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నియతో చ అనియతో చ ధమ్మా నియతస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. నియతో చ అనియతో చ ధమ్మా అనియతస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౨)

### ౨. పచ్చయపచ్చనీయం

### ౨. సఙ్ఖ్యావారో

**౩౪౨**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త, నఅధిపతియా సత్త, నఅనన్తరే నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

### ౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం

**౩౪౩**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి, నఅనన్తరే నసమనన్తరే చత్తారి , నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి.

### ౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం

**౩౪౪**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ (అనులోమమాతికా విత్థారేతబ్బా)...పే.... అవిగతే సత్త.

నియతదుకం నిట్ఠితం.

## ౯౯. సఉత్తరదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

**౩౪౫**. సఉత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సఉత్తరం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (యావ అజ్ఝత్తికా మహాభూతా. యథా

చూళన్తరదుకే లోకియదుకసదిసం నిన్నానాకరణం.)

సఉత్తరదుకం నిట్ఠితం.

## ౧౦౦. సరణదుకం

### ౧. పటిచ్చవారో

### ౧-౪. పచ్చయానులోమాది

### హేతుపచ్చయో

**౩౪౬**. సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సరణం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా... పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰.... (పఞ్చ పఞ్హా అరూపావచరదుకసదిసా, అనులోమపటిచ్చసదిసా.)

హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే॰... అవిగతే పఞ్చ.

అనులోమం.

సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అరణం ఏకం ఖన్ధం పటిచ్చ తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే॰... ద్వే ఖన్ధే...పే॰... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే॰... (యావ అసఞ్ఞసత్తా). (౧)

నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ, నఅనన్తరే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

### ౨. సహజాతవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సహజాతవారోపి కాతబ్బో.)

### ౩. పచ్చయవారో

### ౧-౪. పచ్చయచతుక్కం

౩౪౭. సరణం ధమ్మం పచ్చయా సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – సరణం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... (యథా అరూపావచరదుకస్స పచ్చయవారోపి ఏవం కాతబ్బో).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ.

అనులోమం.

౩౪౮. సరణం ధమ్మం పచ్చయా సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

అరణం ధమ్మం పచ్చయా అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – అహేతుకం అరణం ఏకం ఖన్ధం పచ్చయా తయో ఖన్ధా చిత్తసముట్ఠానఞ్చ రూపం...పే.... ద్వే ఖన్ధే...పే.... అహేతుకపటిసన్ధిక్ఖణే...పే.... (యావ అసఞ్ఞసత్తా) చక్ఖాయతనం పచ్చయా చక్ఖువిఞ్ఞాణం...పే.... కాయాయతనం పచ్చయా కాయవిఞ్ఞాణం, వత్థుం పచ్చయా అహేతుకా ఖన్ధా. అరణం ధమ్మం పచ్చయా సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – వత్థుం పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨)

సరణఞ్చ అరణఞ్చ ధమ్మం పచ్చయా సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ వత్థుఞ్చ పచ్చయా విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

పచ్చనీయం.

### ౪-౫. నిస్సయ-సంసట్ఠవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి నిస్సయవారోపి కాతబ్బో, సంసట్ఠవారేపి ద్వే పఞ్హా కాతబ్బా సబ్బత్థ.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), విపాకే ఏకం, అవిగతే ద్వే (అనులోమం).

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే (పచ్చనీయం).

### ౬. సమ్పయుత్తవారో

(ఏవం ఇతరే ద్వే గణనాపి సమ్పయుత్తవారోపి కాతబ్బో.)

## ౭. పఞ్హావారో

### ౧. పచ్చయానులోమం

### ౧. విభఙ్గవారో

#### హేతుపచ్చయో

**౩౪౯**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (అరూపదుకసదిసం, చత్తారి).

#### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౩౫౦**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – రాగం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... ఉద్ధచ్చం...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠిం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, విచికిచ్ఛం ఆరబ్భ ...పే.... ఉద్ధచ్చం ఆరబ్భ...పే.... దోమనస్సం ఆరబ్భ దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, దిట్ఠి...పే.... విచికిచ్ఛా...పే.... ఉద్ధచ్చం ఉప్పజ్జతి. సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అరియా పహీనే కిలేసే...పే.... విక్ఖమ్భితే కిలేసే...పే.... పుబ్బే సముదాచిణ్ణే...పే.... సరణే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, చేతోపరియఞాణేన సరణచిత్తసమఙ్గిస్స చిత్తం జానాతి. సరణా ఖన్ధా చేతోపరియఞాణస్స, పుబ్బేనివాసానుస్సతిఞాణస్స, యథాకమ్మూపగఞాణస్స, అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౩౫౧**. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో; దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం పచ్చవేక్ఖతి, పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం...పే.... నిబ్బానం పచ్చవేక్ఖన్తి; నిబ్బానం గోత్రభుస్స , వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అరణే ఖన్ధే అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి, దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి ...పే.... అనాగతంసఞాణస్స, ఆవజ్జనాయ ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం, అరణే ఖన్ధే అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. (౨)

#### అధిపతిపచ్చయో

**౩౫౨**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – రాగం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి... దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; దిట్ఠిం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి. **సహజాతాధిపతి** – సరణాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో.

సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – సరణాధిపతి చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ధమ్మో సరణస్స చ అరణస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – సరణాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౨౩**. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం ...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖతి, పుబ్బే...పే.... ఝానా...పే.... అరియా మగ్గా వుట్ఠహిత్వా మగ్గం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, ఫలం...పే.... నిబ్బానం గరుం కత్వా పచ్చవేక్ఖన్తి, నిబ్బానం గోత్రభుస్స, వోదానస్స, మగ్గస్స, ఫలస్స, అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **సహజాతాధిపతి** – అరణాధిపతి సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. **ఆరమ్మణాధిపతి** – దానం...పే.... సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కత్వా తం గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి... దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి; పుబ్బే సుచిణ్ణాని...పే.... ఝానా...పే.... చక్ఖుం...పే.... వత్థుం, అరణే ఖన్ధే గరుం కత్వా అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం గరుం కత్వా రాగో ఉప్పజ్జతి... దిట్ఠి ఉప్పజ్జతి. (౨)

### అనన్తరపచ్చయాది

**౩౨౪**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా సరణా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం సరణానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – సరణా ఖన్ధా వుట్ఠానస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౩౨౫**. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – పురిమా పురిమా అరణా ఖన్ధా పచ్ఛిమానం పచ్ఛిమానం అరణానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో; అనులోమం గోత్రభుస్స...పే.... ఫలసమాపత్తియా అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో – ఆవజ్జనా సరణానం ఖన్ధానం అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

### ఉపనిస్సయపచ్చయో

**౩౨౬**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – రాగం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; దోసం...పే.... పత్థనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి, రాగో...పే.... పత్థనా రాగస్స...పే.... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో –

**అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – రాగం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి, సీలం...పే.... ఉపోసథకమ్మం కరోతి, ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం...పే.... మగ్గం...పే.... అభిఞ్ఞం...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; దోసం...పే.... పత్థనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి, రాగో...పే.... పత్థనా సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

౩౨౭. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో** , **అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సీలం...పే.... పఞ్ఞం... కాయికం సుఖం... కాయికం దుక్ఖం... ఉతుం... భోజనం... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ దానం దేతి...పే.... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి; సద్ధా ...పే.... సేనాసనం సద్ధాయ...పే.... పఞ్ఞాయ... కాయికస్స సుఖస్స... కాయికస్స దుక్ఖస్స... మగ్గస్స... ఫలసమాపత్తియా ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – సద్ధం ఉపనిస్సాయ మానం జప్పేతి, దిట్ఠిం గణ్హాతి; సీలం...పే.... సేనాసనం ఉపనిస్సాయ పాణం హనతి...పే.... సఙ్ఘం భిన్దతి; సద్ధా...పే.... సేనాసనం రాగస్స...పే.... పత్థనాయ ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

### పురేజాతపచ్చయాది

౩౨౮. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అనిచ్చతో...పే.... విపస్సతి...పే.... దిబ్బేన చక్ఖునా రూపం పస్సతి, దిబ్బాయ సోతధాతుయా సద్దం సుణాతి, రూపాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స...పే.... ఫోట్ఠబ్బాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స... పే.... **వత్థుపురేజాతం** – చక్ఖాయతనం చక్ఖువిఞ్ఞాణస్స ...పే.... కాయాయతనం కాయవిఞ్ఞాణస్స...పే.... వత్థు అరణానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం. **ఆరమ్మణపురేజాతం** – చక్ఖుం...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి. **వత్థుపురేజాతం** – వత్థు సరణానం ఖన్ధానం పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

### కమ్మపచ్చయో

౩౨౯. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సరణా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సహజాతా, నానాక్ఖణికా. **సహజాతా** – సరణా చేతనా చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. **నానాక్ఖణికా** – సరణా చేతనా విపాకానం ఖన్ధానం కటత్తా చ రూపానం

కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (మూలం కాతబ్బం.) సరణా చేతనా సమ్పయుత్తకానం ఖన్ధానం చిత్తసముట్ఠానానఞ్చ రూపానం కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతా, నానాక్ఖణికా. సహజాతా – (సంఖిత్తం). (౧)

విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే... విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (అరూపదుకసదిసా).

**అత్థిపచ్చయో**

**౩౬౦**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం (సంఖిత్తం). సరణో ధమ్మో సరణస్స చ అరణస్స చ ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం). (౩)

**౩౬౧**. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం (సంఖిత్తం). అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పురేజాతం** – చక్ఖుం ...పే.... వత్థుం అస్సాదేతి అభినన్దతి, తం ఆరబ్భ రాగో ఉప్పజ్జతి...పే.... దోమనస్సం ఉప్పజ్జతి, వత్థు సరణానం ఖన్ధానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సరణో చ అరణో చ ధమ్మా సరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పురేజాతం (సంఖిత్తం). సరణో చ అరణో చ ధమ్మా అరణస్స ధమ్మస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. **సహజాతా** – సరణా ఖన్ధా చ మహాభూతా చ చిత్తసముట్ఠానానం రూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సరణా ఖన్ధా చ కబళీకారో ఆహారో చ ఇమస్స కాయస్స అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. **పచ్ఛాజాతా** – సరణా ఖన్ధా చ రూపజీవితిన్ద్రియఞ్చ కటత్తారూపానం అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౧. పచ్చయానులోమం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**సుద్ధం**

**౩౬౨**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ఏకం, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త.

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౬౩**. సరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ధమ్మో సరణస్స చ అరణస్స చ ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౬౪**. అరణో ధమ్మో అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో. అరణో ధమ్మో సరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సరణో చ అరణో చ ధమ్మా సరణస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పురేజాతం. సరణో చ అరణో చ ధమ్మా అరణస్స ధమ్మస్స సహజాతం, పచ్ఛాజాతం, ఆహారం, ఇన్ద్రియం. (౨)

**౨. పచ్చయపచ్చనీయం**

**౨. సఙ్ఖ్యావారో**

**సుద్ధం**

**౩౬౫**. నహేతుయా సత్త, నసమనన్తరే సత్త, నసహజాతే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, ననిస్సయే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే సత్త, నపురేజాతే ఛ, నపచ్ఛాజాతే సత్త...పే.... నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే చత్తారి, నోఅత్థియా చత్తారి, నోనత్థియా సత్త, నోవిగతే సత్త, నోఅవిగతే చత్తారి.

**౩. పచ్చయానులోమపచ్చనీయం**

**౩౬౬**. హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా చత్తారి...పే.... నసమనన్తరే చత్తారి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... నసమ్పయుత్తే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి , నోవిగతే చత్తారి.

**౪. పచ్చయపచ్చనీయానులోమం**

**౩౬౭**. నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి (అనులోమమాతికా గహేతబ్బా)... పే.... అవిగతే సత్త.

సరణదుకం నిట్ఠితం.

పిట్ఠిదుకం నిట్ఠితం.

ధమ్మానులోమే దుకపట్ఠానం నిట్ఠితం.

## ధమ్మానులోమే దుకతికపట్ఠానం

# ౧-౧ హేతుదుక-కుసలత్తికం

## ౧. కుసలపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౨. నహేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౩. హేతుం కుసలఞ్చ నహేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . హేతుం కుసలఞ్చ నహేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం కుసలఞ్చ నహేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

౪. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

౬. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి నఅధిపతిపచ్చయా. (౩)

౭. నహేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా… తీణి.

హేతుం కుసలఞ్చ నహేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి.

### నపురేజాతపచ్చయాది

౮. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా... నవ... నపచ్ఛాజాతపచ్చయా... నవ... నఆసేవనపచ్చయా ... నవ.

### నకమ్మపచ్చయో

౯. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

నహేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

హేతుం కుసలఞ్చ నహేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

### నవిపాకపచ్చయాది

౧౦. హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నవిపాకపచ్చయా... నవ...పే.... నవిప్పయుత్తపచ్చయా... నవ.

౧౧. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమ పచ్చనీయం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౨. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స చ నహేతుస్స కుసలస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

౧౩. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౪. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి.

### అనన్తరపచ్చయాది

౧౫. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

౧౬. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... తీణి.

నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... తీణి.

హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో , అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... తీణి, ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౧౭. నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స చ నహేతుస్స కుసలస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆహారపచ్చయాది

౧౮. నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౯. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౨౦. నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౨౧. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౨౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

## పచ్చనీయుద్ధారో

౨౩. హేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౨౪. నహేతు కుసలో ధమ్మో నహేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు కుసలో ధమ్మో హేతుస్స కుసలస్స చ నహేతుస్స కుసలస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

౨౫. హేతు కుసలో చ నహేతు కుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి. (౩)

౨౬. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోఅవిగతే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి...పే.... నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. అకుసలపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

౨౭. హేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో చ నహేతు అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౨౮. నహేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో చ నహేతు అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౨౯. హేతుం అకుసలఞ్చ నహేతుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అకుసలఞ్చ నహేతుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అకుసలఞ్చ నహేతుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో చ నహేతు అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౩౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం, అనులోమం).

## నహేతుపచ్చయో

౩౧. నహేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

## నఅధిపతిపచ్చయాది

౩౨. హేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ...పే....

హేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

హేతుం అకుసలఞ్చ నహేతుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౩. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౪**. హేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స చ నహేతుస్స అకుసలస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౩౫**. హేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అకుసలో చ నహేతు అకుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౩౬**. హేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి.

నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అకుసలో చ నహేతు అకుసలో చ ధమ్మా హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి...పే॰....

**౩౭**. నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స చ నహేతుస్స అకుసలస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆహారపచ్చయాది

౩౮. నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౩౯. నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౪౦. నహేతు అకుసలో ధమ్మో నహేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఝానపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౧. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

## పచ్చనీయుద్ధారో

౪౨. హేతు అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౩. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే నవ, నసమనన్తరే నవ, నసహజాతే నవ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే నవ...పే.... నోఅవిగతే నవ (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౩. అబ్యాకతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

౪౪. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అబ్యాకతో చ నహేతు అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

౪౫. నహేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అబ్యాకతఞ్చ నహేతుం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

౪౬. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

## నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

౪౮. నహేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

౪౯. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అబ్యాకతఞ్చ నహేతుం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

## నఅధిపతిపచ్చయాది

౫౦. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ...పే.....

౫౧. హేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

హేతుం అబ్యాకతఞ్చ నహేతుం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

౫౨. నహేతుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆహారపచ్చయా... నఇన్ద్రియపచ్చయా... నఝానపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౫౩. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౪**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స చ నహేతుస్స అబ్యాకతస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౨౫**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**౨౬**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అబ్యాకతో చ నహేతు అబ్యాకతో చ ధమ్మా హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి...పే०....

### పురేజాతపచ్చయాది

**౨౭**. నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౨౮**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

హేతు అబ్యాకతో చ నహేతు అబ్యాకతో చ ధమ్మా నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౫౯**. నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

**౬౦**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

**౬౧**. నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో… ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో… ఝానపచ్చయేన పచ్చయో… మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో… సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో.

## విప్పయుత్తపచ్చయో

**౬౨**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

హేతు అబ్యాకతో చ నహేతు అబ్యాకతో చ ధమ్మా నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స విప్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

## పచ్చనీయుద్ధారో

**౬౪**. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స అబ్యాకతస్స చ నహేతుస్స అబ్యాకతస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౬౫**. నహేతు అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో… పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో… ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో.

**౬౬**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౨. హేతుదుక-వేదనాత్తికం**

**౧. సుఖాయవేదనాయసమ్పయుత్తపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౬౭**. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

**౬౮**. నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

**౬౯**. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౭౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (అనులోమం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౭౧**. నహేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

**౭౨**. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౭౩**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౭౪**. హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౭౫**. హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౭౬**. హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి...పే....

**ఉపనిస్సయపచ్చయాది**

**౭౭**. హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో , అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౭౮**. నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స చ నహేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

...విపాకపచ్చయేన పచ్చయో.

**౭౯**. నహేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి...పే.... హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

**౮౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౮౧**. హేతు సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౮౨**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ…పే… నోఅవిగతే నవ (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. దుక్ఖాయవేదనాయసమ్పయుత్తపదం**

**౧. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౮౩**. హేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నహేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ నహేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౮౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ , ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౮౫**. నహేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (౧)

**౮౬**. హేతుం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౮౭**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం (పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౮౮**. హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స చ నహేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౮౯**. హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా హేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౬౦. నహేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౬౧. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే ఏకం, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౬౨. హేతు దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬౩. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అదుక్ఖమసుఖాయవేదనాయసమ్పయుత్తపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౬౪. హేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ నహేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౯౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ , ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

౯౬. నహేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... ద్వే.

౯౭. హేతుం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౯౮. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

౯౯. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౦౦. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౧౦౧. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ నహేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో చ ధమ్మా హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (ఆరమ్మణాధిపతియేవ)...పే॰....

**ఉపనిస్సయపచ్చయాది**

**౧౦౨**. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... నవ, ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**౧౦౩**. నహేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో నహేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౧౦౪**. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... నవ...పే॰... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**౧౦౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౦౬**. హేతు అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో హేతుస్స అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౭**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకవేదనాత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౩. హేతుదుక-విపాకత్తికం

## ౧. విపాకపదం

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౦౮**. హేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకో చ నహేతు విపాకో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నహేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం విపాకఞ్చ నహేతుం విపాకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౦౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ , పురేజాతే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ. (అనులోమం).

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౧౧౦**. నహేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౧౧**. హేతుం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౧౨**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

౧౧౩. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౧౪. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు విపాకో ధమ్మో నహేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు విపాకో చ నహేతు విపాకో చ ధమ్మా హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (తదారమ్మణాయేవ లబ్భన్తి).

౧౧౫. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సహజాతాధిపతియేవ లబ్భతి, ఆరమ్మణాధిపతి నత్థి)...పే.....

#### ఉపనిస్సయపచ్చయాది

౧౧౬. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో. హేతు విపాకో ధమ్మో నహేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స చ నహేతుస్స విపాకస్స చ ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో. (౩)

నహేతు విపాకో ధమ్మో నహేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో , పకతూపనిస్సయో...పే.... (ఇతరే ద్వే అనన్తరూపనిస్సయో పకతూపనిస్సయోయేవ).

౧౧౭. నహేతు విపాకో ధమ్మో నహేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సహజాతకమ్మమేవ, సంఖిత్తం).

హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

నహేతు విపాకో ధమ్మో నహేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౧౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (అనులోమం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౧౧౯**. హేతు విపాకో ధమ్మో హేతుస్స విపాకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౨౦**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨. విపాకధమ్మపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౨౧**. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నహేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం విపాకధమ్మధమ్మఞ్చ నహేతుం విపాకధమ్మధమ్మఞ్చ పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౨౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౧౨౩**. నహేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౨౪**. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ.

**నపురేజాతపచ్చయాది**

**౧౨౫**. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా... నవ... నపచ్ఛాజాతపచ్చయా... నవ... నఆసేవనపచ్చయా... నవ.

**౧౨౬**. హేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

నహేతుం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧)

హేతుం విపాకధమ్మధమ్మఞ్చ నహేతుం విపాకధమ్మధమ్మఞ్చ పటిచ్చ నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨౭**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౧౨౮**. హేతు విపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౧౨౯**. హేతు విపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**౧౩౦**. హేతు విపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... నవ.

౧౩౧. హేతు విపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... నవ ... ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౧౩౨. నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు విపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౩౩. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం, అనులోమం).

## పచ్చనీయుద్ధారో

౧౩౪. హేతు విపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స విపాకధమ్మధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౩౫. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౩. నేవవిపాకనవిపాకధమ్మపదం

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

౧౩౬. హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మఞ్చ నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మఞ్చ పటిచ్చ హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౩౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

**నహేతుపచ్చయాది**

౧౩౮. నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

౧౩౯. హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మఞ్చ నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మఞ్చ పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

౧౪౦. హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ...పే॰....

౧౪౧. హేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా... తీణి...పే॰....

౧౪౨. నహేతుం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆహారపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౪౩. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం, అనులోమపచ్చనీయం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం, పచ్చనీయానులోమం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

**౧౪౪**. హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి...పే....

**౧౪౫**. హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి...పే....

#### పురేజాతపచ్చయాది

**౧౪౬**. నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం... తీణి.

**౧౪౭**. హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో చ నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో చ నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

...ఆసేవనపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

**౧౪౮**. నహేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౪౯.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౧౫౦.** హేతు నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతుస్స నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౫౧.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకవిపాకత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౪. హేతుదుక-ఉపాదిన్నత్తికం

### ౧. ఉపాదిన్నుపాదానియపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౫౨.** హేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియఞ్చ నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

౧౩౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయాది**

౧౩౪. నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

౧౩౫. హేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియఞ్చ నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

౧౩౬. హేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ...పే....

౧౩౭. నహేతుం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నవిపాకపచ్చయా... నఆహారపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౩౮. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నవిపాకే ఏకం, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం , నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి.

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

## హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౧౫౯. హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౬౦. హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో చ నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో చ ధమ్మా హేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౬౧. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

## పచ్చనీయుద్ధారో

౧౬౨. హేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స ఉపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౬౩. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. అనుపాదిన్నుపాదానియపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౬౪. హేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ నహేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౬౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

౧౬౬. నహేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... ద్వే. (౨)

౧౬౭. హేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ నహేతుం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౬౮. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం , నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౧౯౯. హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౧౭౦. హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

౧౭౧. హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... నవ...పే.....

౧౭౨. హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో , అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... నవ.

౧౭౩. నహేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౭౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

౧౭౫. హేతు అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౭౬. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. అనుపాదిన్నఅనుపాదానియపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౭౭. హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౭౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### నఅధిపతిపచ్చయో

౧౭౯. హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౨)

నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౨)

హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ నహేతుం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౧౮౦**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౮౧**. హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౧౮౨**. నహేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో నహేతుస్స అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౮౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౮౪**. హేతు అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో హేతుస్స అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో, ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౮౫**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకఉపాదిన్నత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౫. హేతుదుక-సంకిలిట్ఠత్తికం**

**౧. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౮౬**. హేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికఞ్చ నహేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౮౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౧౮౮**. నహేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

హేతుం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౮౯. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౧౯౦. హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి… నవ (సంఖిత్తం).

౧౯౧. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౧౯౨. హేతు సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౯౩. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౯౪. హేతుం అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికఞ్చ నహేతుం అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౯౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతుపచ్చయో

౧౯౬. నహేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౯౭. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౧౯౮. హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో నహేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో చ నహేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో చ ధమ్మా హేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౯౯. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౨౦౦. హేతు అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౦౧. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ३. అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౦౨**. హేతుం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౦౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

#### నఅధిపతిపచ్చయో

**౨౦౪**. హేతుం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. హేతుం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౨)

నహేతుం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. నహేతుం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౦౫**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ७. పఞ్హావారో

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౦౬**. హేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో నహేతుస్స అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౦౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౦౮**. హేతు అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో హేతుస్స అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౦౯**. నహేతుయా నవ నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకసంకిలిట్ఠత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౬. హేతుదుక-వితక్కత్తికం**

**౧. సవితక్కసవిచారపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౧౦**. హేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సవితక్కసవిచారో చ నహేతు సవితక్కసవిచారో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నహేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం సవితక్కసవిచారఞ్చ నహేతుం సవితక్కసవిచారఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౧౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౨౧౨**. నహేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... ద్వే.

హేతుం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౧౩**. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౨౧౪**. హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో హేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో హేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో హేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో నహేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు సవితక్కసవిచారో చ నహేతు సవితక్కసవిచారో చ ధమ్మా హేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౧౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౧౪**. హేతు సవితక్కసవిచారో ధమ్మో హేతుస్స సవితక్కసవిచారస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౧౫**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨. అవితక్కవిచారమత్తపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౧౬**. హేతుం అవితక్కవిచారమత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అవితక్కవిచారమత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అవితక్కవిచారమత్తఞ్చ నహేతుం అవితక్కవిచారమత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౧౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౨౨౦**. హేతుం అవితక్కవిచారమత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౨౧**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౨౨౨**. హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో నహేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో నహేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి… తీణి.

హేతు అవితక్కవిచారమత్తో చ నహేతు అవితక్కవిచారమత్తో చ ధమ్మా నహేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి (సంఖిత్తం).

**౨౨౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి , విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౨౪**. హేతు అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కవిచారమత్తస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౨౫**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అవితక్కఅవిచారపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౨౬**. హేతుం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౨౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… కమ్మే నవ, విపాకే నవ…పే॰… విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయాది**

**౨౨౮**. నహేతుం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అవితక్కఅవిచారఞ్చ నహేతుం అవితక్కఅవిచారఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౨౯**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౩౦**. హేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కఅవిచారస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కఅవిచారస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౩౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి,

ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౩౨**. హేతు అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో హేతుస్స అవితక్కఅవిచారస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౩౩**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకవితక్కత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౭. హేతుదుక-పీతిత్తికం**

**౧. పీతిసహగతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౩౪**. హేతుం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౩౫**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౨౩౬**. నహేతుం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

హేతుం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౩౭. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౨౩౮**. హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు పీతిసహగతో ధమ్మో నహేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పీతిసహగతో చ నహేతు పీతిసహగతో చ ధమ్మా హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు పీతిసహగతో ధమ్మో నహేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు పీతిసహగతో చ నహేతు పీతిసహగతో చ ధమ్మా హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౩౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౪౦**. హేతు పీతిసహగతో ధమ్మో హేతుస్స పీతిసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౪౧**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. సుఖసహగతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౪౨**. హేతుం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం సుఖసహగతఞ్చ నహేతుం సుఖసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౪౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౨౪౪**. నహేతుం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

హేతుం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౪౫**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౨౪౬**. హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో హేతుస్స సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో హేతుస్స సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో హేతుస్స సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౪౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ , విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౪౮**. హేతు సుఖసహగతో ధమ్మో హేతుస్స సుఖసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౪౯**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. ఉపేక్ఖాసహగతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

**౨౩౦**. హేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ నహేతుం ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౩౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

## నహేతుపచ్చయాది

**౨౩౨**. నహేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... ద్వే.

హేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ.

హేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా... నవ.

హేతుం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపచ్ఛాజాతపచ్చయా... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౩౩**. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయాది

**౨౩౪**. హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో హేతుస్స ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో హేతుస్స ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో హేతుస్స ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… నవ (సంఖిత్తం).

**౨౩౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

## పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౩౬**. హేతు ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో హేతుస్స ఉపేక్ఖాసహగతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౩౭**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకపీతిత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౮. హేతుదుక-దస్సనేనపహాతబ్బత్తికం

## ౧. దస్సనేనపహాతబ్బపదం

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

**౨౩౮**. హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ నహేతుం దస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౦౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౨౬౦**. నహేతుం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ.

**౨౬౧**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౬౨**. హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

౨౬౩. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౨౬౪. హేతు దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౬౫. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. భావనాయపహాతబ్బపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౬౬. హేతుం భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం భావనాయ పహాతబ్బఞ్చ నహేతుం భావనాయ పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౬౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతుపచ్చయో

**౨౬౮**. నహేతుం భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬౯**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౭౦**. హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౭౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౭౨**. హేతు భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౭౩**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. నేవదస్సనేననభావనాయపహాతబ్బపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౭౪**. హేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭౫**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే.… కమ్మే నవ, విపాకే నవ…పే.… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతుపచ్చయాది

**౨౭౬**. నహేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

హేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బఞ్చ నహేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭౭**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ , నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం,

నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౭౮**. హేతు సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౭౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౮౦**. హేతు సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో హేతుస్స సేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౮౧**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి నణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకదస్సనేనపహాతబ్బత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౯. హేతుదుక-దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకత్తికం

### ౧. దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౮౨**. హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ నహేతుం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౮౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే.… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నఅధిపతిపచ్చయో

**౨౮౪**. హేతుం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౮౫**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౮౬.** హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౮౭.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి...పే.... మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౮౮.** హేతు దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౮౯.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. భావనాయపహాతబ్బహేతుకపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౯౦**. హేతుం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౯౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౨౯౨**. హేతుం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౯౩**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౯౪**. హేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౨౯౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి...పే.... మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౨౯౬. హేతు భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౯౭. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. నేవదస్సనేననభావనాయపహాతబ్బహేతుకపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౯౮. హేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౯౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతుపచ్చయో

౩౦౦. నహేతుం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౦౧. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౦౨**. హేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౦౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౦౪**. హేతు నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౦౫**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకదస్సనేనపహాతబ్బహేతుకత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౦. హేతుదుక-ఆచయగామిత్తికం**

**౧. ఆచయగామిపదం**

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౩౦౬**. హేతుం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం ఆచయగామిఞ్చ నహేతుం ఆచయగామిఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౦౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౩౦౮**. నహేతుం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౦౯**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

**౩౧౦**. హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… నవ.

హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి… తీణి.

నహేతు ఆచయగామీ ధమ్మో నహేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి… తీణి.

హేతు ఆచయగామీ చ నహేతు ఆచయగామీ చ ధమ్మా హేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి… తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౧౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే.… ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౧౨**. హేతు ఆచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స ఆచయగామిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౧౩**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. అపచయగామిపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౧౪**. హేతుం అపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం అపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం అపచయగామిఞ్చ నహేతుం అపచయగామిఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౧౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౩౧౬.** హేతుం అపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౧౭.** నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-అధిపతిపచ్చయా**

**౩౧౮.** హేతు అపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స అపచయగామిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స అపచయగామిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అపచయగామీ ధమ్మో నహేతుస్స అపచయగామిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౧౯.** హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, సహజాతే నవ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౨౦**. హేతు అపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స అపచయగామిస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౨౧**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. సేవాచయగామినాపచయగామిపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౨౨**. హేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిఞ్చ నహేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౨౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయాది**

**౩౨౪**. నహేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుం సేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిఞ్చ నహేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా...పే.....

హేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా... తీణి.

హేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపచ్ఛాజాతపచ్చయా...పే.....

హేతుం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నకమ్మపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౨౫.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౩౨౬.** హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స నేవాచయగామినాపచయగామిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స నేవాచయగామినాపచయగామిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౨౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ , సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౨౮**. హేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో హేతుస్స నేవాచయగామినాపచయగామిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో నహేతుస్స నేవాచయగామినాపచయగామిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౨౯**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకఆచయగామిత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౧. హేతుదుక-సేక్ఖత్తికం**

**౧. సేక్ఖపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౩౦**. హేతుం సేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం సేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం సేక్ఖఞ్చ నహేతుం సేక్ఖఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౩౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౩౩౨**. హేతుం సేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౩౩**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ.

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౩౩౪**. హేతు సేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స సేక్ఖస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స సేక్ఖస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు సేక్ఖో ధమ్మో నహేతుస్స సేక్ఖస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు సేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స సేక్ఖస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౩౫**. హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా

నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౩౬**. హేతు సేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స సేక్ఖస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో, ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౩౭**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. అసేక్ఖపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౩౮**. హేతుం అసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అసక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అసేక్ఖఞ్చ నహేతుం అసేక్ఖఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౩౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౩౪౦**. హేతుం అసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౪౧**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౩౪౨**. హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స అసేక్ఖస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స అసేక్ఖస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అసేక్ఖో ధమ్మో నహేతుస్స అసేక్ఖస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి... పే.....

హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స అసేక్ఖస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో (సంఖిత్తం).

**౩౪౩**. హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౪౪**. హేతు అసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స అసేక్ఖస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౪౫**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ३. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖపదం

### ၁-६. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**३५६**. హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**३५७**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయాది

**३५८**. నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (२)

హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (၁)

నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (၁)

హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ నహేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (၁)

**३५९**. హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా...పే....

హేతుం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నపురేజాతపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౩౦. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౩౩౧. హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... నవ...పే॰....

నహేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో నహేతుస్స నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౩౩౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౩౩౩. హేతు నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో హేతుస్స నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౩౩౪. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకసేక్ఖత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౧౨. హేతుదుక-పరిత్తత్తికం

### ౧. పరిత్తపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౩౫౫.** హేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం పరిత్తఞ్చ నహేతుం పరిత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౫౬.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతునఆరమ్మణపచ్చయాది

**౩౫౭.** నహేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం పరిత్తఞ్చ నహేతుం పరిత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౫౮**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౩౫౯**. హేతు పరిత్తో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పరిత్తో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౬౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౬౧**. హేతు పరిత్తో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౬౨**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. మహగ్గతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౬౩**. హేతుం మహగ్గతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మహగ్గతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మహగ్గతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మహగ్గతఞ్చ నహేతుం మహగ్గతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౬౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ , నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

**౩౬౫**. హేతుం మహగ్గతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౬౬**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౩౬౭**. హేతు మహగ్గతో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మహగ్గతో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

నహేతు మహగ్గతో ధమ్మో నహేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

హేతు మహగ్గతో చ నహేతు మహగ్గతో చ ధమ్మా హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

హేతు మహగ్గతో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి… తీణి.

నహేతు మహగ్గతో ధమ్మో నహేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి… తీణి.

హేతు మహగ్గతో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౬౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి , విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౬౯**. హేతు మహగ్గతో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౭౦**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అప్పమాణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**૩૨૧**. హేతుం అప్పమాణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అప్పమాణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం అప్పమాణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అప్పమాణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం అప్పమాణఞ్చ నహేతుం అప్పమాణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అప్పమాణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**૩૨૨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… ఉపనిస్సయే నవ…పే॰… కమ్మే నవ, విపాకే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**૩૨૩**. హేతుం అప్పమాణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అప్పమాణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**૩૨૪**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**૭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**૩૨૫**. హేతు అప్పమాణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

నహేతు అప్పమాణో ధమ్మో నహేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

**૩૨૬**. హేతు అప్పమాణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి… తీణి.

నహేతు అప్పమాణో ధమ్మో నహేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి… తీణి.

**౩౬౭**. హేతు అప్పమాణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... నవ...పే॰....

హేతు అప్పమాణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో... నవ (సంఖిత్తం).

**౩౬౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౬౯**. హేతు అప్పమాణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౭౦**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకపరిత్తత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౩. హేతుదుక-పరిత్తారమ్మణత్తికం**

**౧. పరిత్తారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౭౧**. హేతుం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం పరిత్తారమ్మణఞ్చ నహేతుం పరిత్తారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౮౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౩౮౩**. నహేతుం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౮౪**. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ , నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౩౮౫**. హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౮౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి , విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౩౮౭**. హేతు పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పరిత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౮౮**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨. మహగ్గతారమ్మణపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౮౯**. హేతుం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మహగ్గతారమ్మణఞ్చ నహేతుం మహగ్గతారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౯౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౩౯౧**. నహేతుం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౯౨. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౩౯౩. హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు మహగ్గతారమ్మణో చ నహేతు మహగ్గతారమ్మణో చ ధమ్మా హేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౯౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౩౯౫. హేతు మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మహగ్గతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౩౯౬. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అప్పమాణారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౩౯౭. హేతుం అప్పమాణారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అప్పమాణారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అప్పమాణారమ్మణఞ్చ నహేతుం అప్పమాణారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౯౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయో**

౩౯౯. నహేతుం అప్పమాణారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౦౦. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౪౦౧**. హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి ... తీణి.

నహేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అప్పమాణారమ్మణో చ నహేతు అప్పమాణారమ్మణో చ ధమ్మా హేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౦౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౪౦౩**. హేతు అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అప్పమాణారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౦౪**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకపరిత్తారమ్మణత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౪. హేతుదుక-హీనత్తికం**

**౧. హీనపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౦౫.** హేతుం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం హీనఞ్చ నహేతుం హీనఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౦౬.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౪౦౭.** నహేతుం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి.

హేతుం హీనఞ్చ నహేతుం హీనఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౦౮. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౪౦౯**. హేతు హీనో ధమ్మో హేతుస్స హీనస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు హీనో ధమ్మో హేతుస్స హీనస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి (సంఖిత్తం).

**౪౧౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౪౧౧**. హేతు హీనో ధమ్మో హేతుస్స హీనస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౧౨**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. మజ్ఝిమపదం

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౪౧౩.** హేతుం మజ్ఝిమం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మజ్ఝిమో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౧౪.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతుపచ్చయో

**౪౧౫.** నహేతుం మజ్ఝిమం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మజ్ఝిమో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౧౬.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే॰... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

**౪౧౭.** హేతు మజ్ఝిమో ధమ్మో హేతుస్స మజ్ఝిమస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మజ్ఝిమో ధమ్మో హేతుస్స మజ్ఝిమస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి (సంఖిత్తం).

**౪౧౮.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే॰... కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### పచ్చనీయుద్ధారో

౪౧౯. హేతు మజ్ఝిమో ధమ్మో హేతుస్స మజ్ఝిమస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౨౦. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. పణీతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౪౨౧. హేతు పణీతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పణీతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం పణీతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పణీతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం పణీతఞ్చ నహేతుం పణీతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పణీతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౨౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

౪౨౩. హేతుం పణీతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పణీతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౨౪. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౪౨౫.** హేతు పణీతో ధమ్మో హేతుస్స పణీతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు పణీతో ధమ్మో నహేతుస్స పణీతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పణీతో ధమ్మో హేతుస్స పణీతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౨౬.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ , నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౪౨౭.** హేతు పణీతో ధమ్మో హేతుస్స పణీతస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౨౮.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకహీనత్తికం నిట్ఠితం.

### ౧-౧౫. హేతుదుక-మిచ్ఛత్తనియతత్తికం

### ౧. మిచ్ఛత్తనియతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౪౨౯**. హేతుం మిచ్ఛత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మిచ్ఛత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మిచ్ఛత్తనియతఞ్చ నహేతుం మిచ్ఛత్తనియతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మిచ్ఛత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౩౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

**౪౩౧**. హేతుం మిచ్ఛత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౩౨**. నఅధిపతియా తీణి, నపచ్ఛాజాతే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-అధిపతిపచ్చయా

**౪౩౩**. హేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో హేతుస్స మిచ్ఛత్తనియతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో నహేతుస్స మిచ్ఛత్తనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి… తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౩౪**. హేతుయా తీణి, అధిపతియా తీణి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౪౩౫**. హేతు మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో హేతుస్స మిచ్ఛత్తనియతస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౩౬**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. సమ్మత్తనియతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౩౭**. హేతుం సమ్మత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం సమ్మత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం సమ్మత్తనియతఞ్చ నహేతుం సమ్మత్తనియతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౩౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే.… పురేజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, ఆహారే నవ…పే.… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౪౩౯**. హేతుం సమ్మత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౪౦**. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-అధిపతిపచ్చయా

**౪౪౧**. హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో హేతుస్స సమ్మత్తనియతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో హేతుస్స సమ్మత్తనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో నహేతుస్స సమ్మత్తనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౪౨**. హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౪౪౩**. హేతు సమ్మత్తనియతో ధమ్మో హేతుస్స సమ్మత్తనియతస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౪౪**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. అనియతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౪౪౫**. హేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అనియతఞ్చ నహేతుం అనియతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౪౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా

**౪౪౭**. నహేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అనియతఞ్చ నహేతుం అనియతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౪౮**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౪౯౯.** హేతు అనియతో ధమ్మో హేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అనియతో ధమ్మో హేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అనియతో ధమ్మో హేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అనియతో ధమ్మో నహేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అనియతో చ నహేతు అనియతో చ ధమ్మా హేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౫౦౦.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ.

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౫౦౧.** హేతు అనియతో ధమ్మో హేతుస్స అనియతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౫౦౨.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకమిచ్ఛత్తనియతత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౬. హేతుదుక-మగ్గారమ్మణత్తికం**

**౧. మగ్గారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౨౩.** హేతుం మగ్గారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మగ్గారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మగ్గారమ్మణఞ్చ నహేతుం మగ్గారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౨౪.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయో**

**౪౨౫.** నహేతుం మగ్గారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౨౬.** నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౪౨౭.** హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స మగ్గారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గారమ్మణస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౨౮.** హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౪౨౯.** హేతు మగ్గారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గారమ్మణస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౬౦.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. మగ్గహేతుకపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

౪౬౧. హేతుం మగ్గహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మగ్గహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మగ్గహేతుకఞ్చ నహేతుం మగ్గహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౬౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఆసేవనే నవ, కమ్మే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

## నఅధిపతిపచ్చయో

౪౬౩. హేతుం మగ్గహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౬౪. నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-అధిపతిపచ్చయా

౪౬౫. హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో నహేతుస్స మగ్గహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౬౬. హేతుయా తీణి, అధిపతియా ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౪౬౭. హేతు మగ్గహేతుకో ధమ్మో హేతుస్స మగ్గహేతుకస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౬౮. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా అధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. మగ్గాధిపతిపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౪౬౯. హేతుం మగ్గాధిపతిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం మగ్గాధిపతిం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం మగ్గాధిపతిఞ్చ నహేతుం మగ్గాధిపతిఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౭౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

౪౭౧. హేతుం మగ్గాధిపతిం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౭౨. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౪౭౩.** హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో హేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో హేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో హేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో నహేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు మగ్గాధిపతి చ నహేతు మగ్గాధిపతి చ ధమ్మా హేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౭౪.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౪౭౫.** హేతు మగ్గాధిపతి ధమ్మో హేతుస్స మగ్గాధిపతిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౭౬.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకమగ్గారమ్మణత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౭. హేతుదుక-ఉప్పన్నత్తికం**

**౧. ఉప్పన్నపదం**

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఉపనిస్సయపచ్చయా**

**౪౭౭**. హేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో నహేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో నహేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

నహేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో నహేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – **ఆరమ్మణూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే....** పకతూపనిస్సయో – ఉప్పన్నం ఉతుం ఉపనిస్సాయ ఝానం ఉప్పాదేతి, విపస్సనం... మగ్గం... అభిఞ్ఞం... సమాపత్తిం ఉప్పాదేతి (సంఖిత్తం).

**౪౭౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే తీణి, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౪౭౯**. హేతు ఉప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**೪೮೦**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం. ఇమస్మిం దుకతికే పటిచ్చవారమ్పి సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి అనుప్పన్నమ్పి ఉప్పాదీపి నత్థి.)

హేతుదుకఉప్పన్నత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౮. హేతుదుక-అతీతత్తికం**

**౩. పచ్చుప్పన్నపదం**

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**೪೮೧**. హేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నహేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో నహేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో నహేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**೪೮೨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ , ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౪౮౩**. హేతు పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౮౪**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం. ఇమమ్హి దుకతికే పటిచ్చవారమ్పి సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి అతీతమ్పి అనాగతమ్పి నత్థి.)

హేతుదుకఅతీతత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౧౯. హేతుదుక-అతీతారమ్మణత్తికం**

**౧. అతీతారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౮౫**. హేతుం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అతీతారమ్మణఞ్చ నహేతుం అతీతారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౮౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౪౮౭**. నహేతుం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౭౮. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

౪౭౯. హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అతీతారమ్మణో చ నహేతు అతీతారమ్మణో చ ధమ్మా హేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౮౦. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౪౮౧. హేతు అతీతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అతీతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౮౨. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. అనాగతారమ్మణపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౪౯౩.** హేతుం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అనాగతారమ్మణఞ్చ నహేతుం అనాగతారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౯౪.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౪౯౫.** నహేతుం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా . (౨)

హేతుం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౯౬.** నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౯౯౭.** హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అనాగతారమ్మణో చ నహేతు అనాగతారమ్మణో చ ధమ్మా హేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౯౯౮.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౯౯౯.** హేతు అనాగతారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అనాగతారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౦౦.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౩. పచ్చుప్పన్నారమ్మణపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౦౧.** హేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణఞ్చ నహేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౦౨.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౨౦౩.** నహేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౦౪.** నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౨౦౩**. హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో చ నహేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో చ ధమ్మా హేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౦౪**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౦౫**. హేతు పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౦౬**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకఅతీతారమ్మణత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧-౨౦. హేతుదుక-అజ్ఝత్తత్తికం

### ౧. అజ్ఝత్తపదం

#### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

##### పచ్చయచతుక్కం

##### హేతుపచ్చయో

**౨౧౯.** హేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అజ్ఝత్తఞ్చ నహేతుం అజ్ఝత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౨౦.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

##### నహేతుపచ్చయాది

**౨౨౧.** నహేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నహేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అజ్ఝత్తఞ్చ నహేతుం అజ్ఝత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౨౨.** నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౨౧౩.** హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో నహేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అజ్ఝత్తో చ నహేతు అజ్ఝత్తో చ ధమ్మా హేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౧౪.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౧౫.** హేతు అజ్ఝత్తో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౧౬.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. బహిద్ధాపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౧౭.** హేతుం బహిద్ధా ధమ్మం పటిచ్చ హేతు బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౧౮.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతుపచ్చయో

**౨౧౯.** నహేతుం బహిద్ధా ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం బహిద్ధా ధమ్మం పటిచ్చ హేతు బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨) (సంఖిత్తం).

**౨౨౦.** నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయాది

**౨౨౧.** హేతు బహిద్ధా ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు బహిద్ధా ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు బహిద్ధా ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు బహిద్ధా ధమ్మో నహేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు బహిద్ధా చ నహేతు బహిద్ధా చ ధమ్మా హేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౨౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౨౩**. హేతు బహిద్ధా ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధా ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౨౪**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం. అజ్ఝత్తబహిద్ధా న లబ్భన్తి.)

హేతుదుకఅజ్ఝత్తత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౨౧. హేతుదుక-అజ్ఝత్తారమ్మణత్తికం**

**౧. అజ్ఝత్తారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౨౨౫. హేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణఞ్చ నహేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౨౬. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

౨౨౭. నహేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౨౮. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౨౯. హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౩౦. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౨౩౧. హేతు అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స అజ్ఝత్తారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౩౨. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. బహిద్ధారమ్మణపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౩౩**. హేతుం బహిద్ధారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౩౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయో**

**౨౩౫**. నహేతుం బహిద్ధారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౩౬**. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా నవ...పే.... నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౨౩౭.** హేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో నహేతుస్స బహిద్ధారమ్మణస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౩౮.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౩౯.** హేతు బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో హేతుస్స బహిద్ధారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౪౦.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకఅజ్ఝత్తారమ్మణత్తికం నిట్ఠితం.

**౧-౨౨. హేతుదుక-సనిదస్సనసప్పటిఘత్తికం**

**౧. అనిదస్సనసప్పటిఘపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

౨౪౧. నహేతుం అనిదస్సనసప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనిదస్సనసప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… అధిపతిపచ్చయా… సహజాతపచ్చయా… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయా … నిస్సయపచ్చయా… కమ్మపచ్చయా… విపాకపచ్చయా… ఆహారపచ్చయా… ఇన్ద్రియపచ్చయా… ఝానపచ్చయా… మగ్గపచ్చయా… విప్పయుత్తపచ్చయా… అత్థిపచ్చయా… అవిగతపచ్చయా.

**సుద్ధం**

౨౪౨. హేతుయా ఏకం, అధిపతియా ఏకం, సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, కమ్మే ఏకం, విపాకే ఏకం, మగ్గే ఏకం, విప్పయుత్తే ఏకం, అత్థియా ఏకం, అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

౨౪౩. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే ఏకం, నఅధిపతియా ఏకం (సబ్బే పచ్చయా కాతబ్బా)…పే.… నోవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**సహజాతపచ్చయాది**

౨౪౪. నహేతు అనిదస్సనసప్పటిఘో ధమ్మో నహేతుస్స అనిదస్సనసప్పటిఘస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో… నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో… అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో (సబ్బత్థ ఏకం).

**౨. అనిదస్సనఅప్పటిఘపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౨౪౫. హేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నహేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘఞ్చ నహేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౫౪౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... కమ్మే నవ, విపాకే నవ, ఆహారే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౫౪౭**. నహేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. నహేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౨)

హేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

హేతుం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౫౪౮**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే॰... నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం , నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే నవ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౫౪౯**. హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో హేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో హేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో హేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి.

నహేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో నహేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి సహజాతాధిపతి... తీణి.

హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో చ నహేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో చ ధమ్మా హేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౩౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ , నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౩౧**. హేతు అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో హేతుస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౩౨**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుదుకసనిదస్సనసప్పటిఘత్తికం నిట్ఠితం.

# ๒-๑. సహేతుకదుక-కుసలత్తికం

### ๑. కుసలపదం

### ๑-๖. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

๑. సహేతుకం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (๑)

సహేతుకం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (๑) (సంఖిత్తం.)

๒. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం, సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ఏకం, పురేజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే ఏకం, ఆహారే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం

### నఅధిపతిపచ్చయో

๓. సహేతుకం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

๔. నఅధిపతియా ఏకం, నపురేజాతే ఏకం, నపచ్ఛాజాతే ఏకం, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఏకం (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఏకం (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ๗. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౨౫. సహేతుకో కుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సహేతుకో కుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౬. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం, సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే ఏకం, ఆహారే ఏకం, ఇన్ద్రియే ఏకం, ఝానే ఏకం, మగ్గే ఏకం, సమ్పయుత్తే ఏకం, అత్థియా ఏకం, నత్థియా ఏకం, విగతే ఏకం, అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౭. సహేతుకో కుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

౮. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. అకుసలపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది**

౯. సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అకుసలఞ్చ అహేతుకం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం

పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో చ అహేతుకో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౩)

అహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అకుసలఞ్చ అహేతుకం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి అధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే పఞ్చ, పురేజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే పఞ్చ, ఆహారే పఞ్చ, ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే పఞ్చ, మగ్గే పఞ్చ, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ, నత్థియా పఞ్చ, విగతే పఞ్చ, అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా**

**౧౧**. సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౨**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౧౩**. సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అహేతుకో అకుసలో ధమ్మో అహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సహేతుకో అకుసలో చ అహేతుకో అకుసలో చ ధమ్మా సహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి (సంఖిత్తం).

**౧౪.** హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ , నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౫.** సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో సహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౬.** నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౭.** సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ అహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

౧౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ...పే.... పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... విప్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

౧౯. అహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ అహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౦. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

౨౧. సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో సహేతుకస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో సహేతుకస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త...పే॰... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

## పచ్చనీయుద్ధారో

**౨౩**. సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో సహేతుకస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౪**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

సహేతుకదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౩-౧. హేతుసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

## ౧. కుసలపదం

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

**౨౫**. హేతుసమ్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

## పచ్చనీయం

**౨౭**. నఅధిపతియా ఏకం, నపురేజాతే ఏకం, నపచ్ఛాజాతే ఏకం, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఏకం (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా ఏకం (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౮**. హేతుసమ్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం...పే.... కమ్మే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౨౯**. హేతుసమ్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

**౩౦**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. అకుసలపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౩౧**. హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

హేతువిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ హేతువిప్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి. (౩)

హేతువిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ హేతువిప్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి అధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే పఞ్చ, పురేజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే పఞ్చ, ఆహారే పఞ్చ, ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే పఞ్చ, మగ్గే పఞ్చ, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

### నహేతు-నఅధిపతిపచ్చయా

**౩౩**. హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతువిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౪. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౩౫. హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతువిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో హేతువిప్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో చ హేతువిప్పయుత్తో అకుసలో చ ధమ్మా హేతుసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౬. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౩౭. హేతుసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౩౮. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౯.** హేతుసమ్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతువిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతువిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుసమ్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ హేతువిప్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౦.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ…పే.… పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ…పే.… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

**౪౧.** హేతువిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతువిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

హేతుసమ్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతువిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౨.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౪౩. హేతుసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

హేతుసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౪౫. హేతుసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

౪౬. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుసమ్పయుత్తదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

### ౪-౧. హేతుసహేతుకదుక-కుసలత్తికం

**౧. కుసలపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౭.** హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

సహేతుకఞ్చేవ న చ హేతుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సహేతుకో చేవ న చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ కుసలఞ్చ సహేతుకఞ్చేవ న చ హేతుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౮.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… కమ్మే నవ, ఆహారే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౪౯.** హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౫౦.** నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౨౧. హేతు చేవ సహేతుకో చ కుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

౨౩. హేతు చేవ సహేతుకో చ కుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౪. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨. అకుసలపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౫. హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౬. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

౨౭. హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా... నవ (సంఖిత్తం).

౫౮. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౫౯. హేతు చేవ సహేతుకో చ అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬౦. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ...పే.... ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౬౧. హేతు చేవ సహేతుకో చ అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

౬౨. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ...పే.... నోఅవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౬౩. హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౬౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

౬౫. హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ సహేతుకో చ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౬౬. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారో సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౬౭. హేతు చేవ సహేతుకో చ అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬౮. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౬౯**. హేతు చేవ సహేతుకో చ అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౭౦**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుసహేతుకదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౩-౧. హేతుహేతుసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧. కుసలపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౭౧**. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౭౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౭౩**. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౭౪**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

అధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౭౫**. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ కుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౭౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ...పే.... ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి... పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౭౭**. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ కుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౭౮**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. అకుసలపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౭౯. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౮౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

౮౧. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౮౨. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౮౩. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౮౪. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౮౫. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౮౬**. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౮౭**. హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౮౮**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

౮౯. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౯౦. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

౯౧. హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ అబ్యాకతో ధమ్మో హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౯౨. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

హేతుహేతుసమ్పయుత్తదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౬-౧. నహేతుసహేతుకదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౨. కుసలాకుసలపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౯౩. నహేతుం సహేతుకం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౯౪. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం), అవిగతే ఏకం.

నఅధిపతియా ఏకం, నపురేజాతే ఏకం...పే.... నవిపాకే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఏకం (పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**హేతుపచ్చయో**

౯౫. నహేతుం సహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౯౬. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం), అవిగతే ఏకం. (హేతుపచ్చయో నత్థి. పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం, పఞ్హావారేపి ఇమేసం తిణ్ణన్నం హేతుపచ్చయో నత్థి.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౯౭. నహేతుం సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నహేతుం సహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సహేతుకో అబ్యాకతో చ నహేతు అహేతుకో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నహేతుం అహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నహేతుం సహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ నహేతుం అహేతుకం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౯౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... పురేజాతే ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ... పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతుపచ్చయో**

౯౯. నహేతుం అహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నహేతు అహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౦౦. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే తీణి, నసమనన్తరే తీణి, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నఉపనిస్సయే తీణి, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం,

నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౧౦౧.** నహేతు సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స సహేతుకస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౨.** ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౦౩.** నహేతు సహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో నహేతుస్స సహేతుకస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౪.** నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

నహేతుసహేతుకదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

హేతుగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

## ౭-౧. సప్పచ్చయదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౨. కుసలాకుసలపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. సప్పచ్చయం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పచ్చయో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

### నఅధిపతిపచ్చయో

౩. సప్పచ్చయం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పచ్చయో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪. నఅధిపతియా ఏకం, నపురేజాతే ఏకం, నపచ్ఛాజాతే ఏకం, నఆసేవనే ఏకం, నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౫. సప్పచ్చయో కుసలో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

౭. సప్పచ్చయం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పచ్చయో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౮. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

### ౩. అబ్యాకతపదం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౯**. సప్పచ్చయం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౦**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే ఏకం, నఅధిపతియా ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం, సంఖిత్తం).

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయాది

**౧౧**. సప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే, అనన్తరే ఏకం…పే॰… నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ఏకం, పచ్ఛాజాతే ఏకం, (సబ్బత్థ ఏకం), అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయుద్ధారో

**౧౨**. సప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

అప్పచ్చయో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పచ్చయస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౩**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

సప్పచ్చయదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౮-౧. సఙ్ఖతదుక-కుసలత్తికం**

**౧౪**. సఙ్ఖతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఙ్ఖతో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం. సప్పచ్చయసదిసం విత్థారేతబ్బం).

సఙ్ఖతదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౯-౧. సనిదస్సనదుక-కుసలత్తికం**

**౧. కుసలపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౫**. అనిదస్సనం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౬**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨. అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౭**. అనిదస్సనం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౮**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౯**. అనిదస్సనం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి (సబ్బత్థ తీణి), నకమ్మే తీణి, నవిపాకే తీణి, నఆహారే తీణి...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౨౧**. అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి. (౧)

అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో సనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స చ అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి. (౨)

సనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – పకతూపనిస్సయో. (౧)

అనిదస్సనో అబ్యాకతో ధమ్మో అనిదస్సనస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణూపనిస్సయో, అనన్తరూపనిస్సయో, పకతూపనిస్సయో...పే..... (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౨**. పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, (సబ్బత్థ తీణి) సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా పఞ్చ, నత్థియా ఏకం...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం.)

సనిదస్సనదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

(అప్పచ్చయమ్పి అసఙ్ఖతమ్పి సనిదస్సనమ్పి న లబ్భతి.)

## ౧౦-౧. సప్పటిఘదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౨. కుసలాకుసలపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౩**. అప్పటిఘం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పటిఘో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౪**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... విప్పయుత్తే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౫**. అప్పటిఘం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పటిఘో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౩. అబ్యాకతపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౨౬**. సప్పటిఘం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సప్పటిఘం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సప్పటిఘం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పటిఘో అబ్యాకతో చ అప్పటిఘో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... నవ.

అప్పటిఘం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా నవ...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే ఏకం, పురేజాతే ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### నహేతుపచ్చయో

**౨౮**. సప్పటిఘం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౯**. నహేతుయా నవ...పే.... నోవిగతే నవ (సబ్బత్థ నవ, సంఖిత్తం).

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౦**. అప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో అప్పటిఘస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే చత్తారి, అత్థియా నవ, నత్థియా ఏకం, విగతే ఏకం, అవిగతే నవ.

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౨**. సప్పటిఘో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పటిఘస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౩**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

సప్పటిఘదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౧౧-౧. రూపీదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౨. కుసలాకుసలపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౩౪. అరూపిం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౫. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౩౬. అరూపిం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపీ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౭. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

### ౩. అబ్యాకతపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౩౮. రూపిం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ రూపీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరూపిం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

రూపిం అబ్యాకతఞ్చ అరూపిం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

రూపిం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ...పే.... పురేజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౪౦. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ద్వే, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౪౧. అరూపీ అబ్యాకతో ధమ్మో అరూపిస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ఏకం, పచ్ఛాజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే ఛ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే ద్వే...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

రూపీదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧౧-౧. లోకియదుక-కుసలత్తికం

### ౧. కుసలపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౪౩. లోకియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ లోకియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

లోకుత్తరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

లోకియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ లోకియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

లోకుత్తరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪౪. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే...పే.... కమ్మే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం, అనులోమం).

౪౫. నఅధిపతియా ద్వే...పే.... నఆసేవనే ఏకం...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౪౬**. లోకియో కుసలో ధమ్మో లోకియస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో లోకుత్తరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

లోకియో కుసలో ధమ్మో లోకియస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో లోకియస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

లోకియో కుసలో ధమ్మో లోకియస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. (౧)

లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో లోకుత్తరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి. లోకుత్తరో కుసలో ధమ్మో లోకియస్స కుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౪౭**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే ద్వే, ఆహారే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం.)

**౨. అకుసలపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౮**. లోకియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ లోకియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౯**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం, సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ సదిసా).

**౩. అబ్యాకతపదం**

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

౨౧౦. లోకియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ లోకియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

లోకుత్తరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ లోకుత్తరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

లోకియం అబ్యాకతఞ్చ లోకుత్తరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ లోకియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౧౧. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం, అనులోమం).

౨౧౨. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే...పే.... నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ఏకం, నఆహారే ఏకం...పే.... నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

౨౧౩. లోకియో అబ్యాకతో ధమ్మో లోకియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

లోకుత్తరో అబ్యాకతో ధమ్మో లోకుత్తరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౧౪. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి...పే.... మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

లోకియదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧౩-౧. కేనచివిఞ్ఞేయ్యదుక-కుసలత్తికం

### ౧. కుసలపదం

#### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

##### పచ్చయచతుక్కం

##### హేతుపచ్చయో

**౫౫**. కేనచి విఞ్ఞేయ్యం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కేనచి విఞ్ఞేయ్యో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కేనచి విఞ్ఞేయ్యం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కేనచి నవిఞ్ఞేయ్యో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కేనచి విఞ్ఞేయ్యం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కేనచి విఞ్ఞేయ్యో కుసలో చ కేనచి నవిఞ్ఞేయ్యో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౫౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

##### పచ్చనీయం

##### నఅధిపతిపచ్చయో

**౫౭**. కేనచి విఞ్ఞేయ్యం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కేనచి విఞ్ఞేయ్యో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౫౮**. నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే నవ, నవిపాకే నవ...పే.... నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

##### పచ్చయచతుక్కం

##### హేతుపచ్చయో

**౫౯**. కేనచి విఞ్ఞేయ్యో కుసలో ధమ్మో కేనచి విఞ్ఞేయ్యస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౬౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ...పే.... కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం. కేనచి విఞ్ఞేయ్యం అకుసలమ్పి కేనచి విఞ్ఞేయ్యం అబ్యాకతమ్పి కేనచి విఞ్ఞేయ్యకుసలసదిసం విత్థారేతబ్బం).

కేనచివిఞ్ఞేయ్యదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

చూళన్తరదుకం నిట్ఠితం.

# ౧౪-౧. ఆసవదుక-కుసలత్తికం

### ౧. కుసలపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

౧. నోఆసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఆసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… కమ్మే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౨. అకుసలపదం

### హేతుపచ్చయో

౩. ఆసవం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ…పే॰… నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

౫. ఆసవో అకుసలో ధమ్మో ఆసవస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో.

౬. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (మజ్ఝే తిణ్ణం సహజాతాధిపతి లబ్భతి) , అనన్తరే నవ…పే॰… ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి…పే॰… ఝానే తీణి, మగ్గే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### ౩. అబ్యాకతపదం

### హేతుపచ్చయో

౭. నోఆసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోఆసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౮**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి పచ్చయవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

ఆసవదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౧౫-౧. సాసవదుక-కుసలత్తికం**

**౧. కుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౯**. సాసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనాసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం, అనులోమం).

**౧౧**. నఅధిపతియా ద్వే…పే॰… నఆసేవనే ఏకం…పే॰… నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం. పచ్చనీయం. సహజాతవారేపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ ద్వే).

**౭. పఞ్హావారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౨**. సాసవో కుసలో ధమ్మో సాసవస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనాసవో కుసలో ధమ్మో అనాసవస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే…పే॰… నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే చత్తారి, ఆసేవనే ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨. అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౪**. సాసవం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౩. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి …పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౩. అబ్యాకతపదం

### హేతుపచ్చయో

౧౬. సాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో అబ్యాకతో చ అనాసవో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

సాసవం అబ్యాకతఞ్చ అనాసవం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౭. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ…పే॰… ఆసేవనే ఏకం…పే॰… విపాకే పఞ్చ…పే॰… అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే…పే॰… నమగ్గే ఏకం…పే॰… నవిప్పయుత్తే ద్వే…పే॰… నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

### ౭. పఞ్హావారో

### హేతుపచ్చయో

౧౮. సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో అనాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౯. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా అనన్తరే సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే…పే॰… మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి…పే॰… అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

సాసవదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౧౬-౧. ఆసవసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧. కుసలపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౦**. ఆసవవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౧**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౨. అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౨**. ఆసవసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఆసవవిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఆసవసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ఆసవవిప్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౨౩**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ పఞ్చ.)

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**౨౪**. ఆసవసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఆసవసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఆసవవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఆసవసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఆసవసమ్పయుత్తో అకుసలో చ ఆసవవిప్పయుత్తో అకుసలో చ ధమ్మా ఆసవసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే సమనన్తరే నవ, సహజాతే అఞ్ఞమఞ్ఞే నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౩. అబ్యాకతపదం

### హేతుపచ్చయో

**౨౬**. ఆసవవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే ఏకం, నఅధిపతియా ఏకం...పే.... నోవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౨౮**. ఆసవవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

ఆసవసమ్పయుత్తదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧౭-౧. ఆసవసాసవదుక-కుసలత్తికం

### ౧. కుసలపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

**హేతుపచ్చయో**

**౩౦**. సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో చేవ నో చ ఆసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౧**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨. అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౨**. ఆసవఞ్చేవ సాసవఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ సాసవో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో చేవ నో చ ఆసవో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఆసవఞ్చేవ సాసవఞ్చ అకుసలఞ్చ సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ సాసవో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

**౩౪**. సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ సాసవో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౫**. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౬**. ఆసవో చేవ సాసవోచ అకుసలో ధమ్మో ఆసవస్స చేవ సాసవస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౭**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి, మగ్గే సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౮**. ఆసవో చేవ సాసవో చ అకుసలో ధమ్మో ఆసవస్స చేవ సాసవస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౯**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩. అబ్యాకతపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౦**. సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సాసవో చేవ నో చ ఆసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౧**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

ఆసవసాసవదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

**౧౮-౧. ఆసవఆసవసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౨.** ఆసవఞ్చేవ ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ ఆసవసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ ఆసవం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవసమ్పయుత్తో చేవ నో చ ఆసవో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఆసవఞ్చేవ ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలఞ్చ ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ ఆసవం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ ఆసవసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౩.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నఅధిపతిపచ్చయో**

**౪౪.** ఆసవఞ్చేవ ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవో చేవ ఆసవసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా.

**౪౫.** నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ నవ.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౪౬.** ఆసవో చేవ ఆసవసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఆసవస్స చేవ ఆసవసమ్పయుత్తస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౭.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

ఆసవఆసవసమ్పయుత్తదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౧౯-౧. ఆసవవిప్పయుత్తసాసవదుక-కుసలత్తికం

### కుసలపదం

### హేతుపచ్చయో

**౪౮**. ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౪౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బో.)

### అబ్యాకతపదం

### హేతుపచ్చయో

**౫౦**. ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో చ ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం అబ్యాకతఞ్చ ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౫౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

**౨౨**. ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౩**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే ...పే.... నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే నవిపాకే...పే.... నమగ్గే ఏకం...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి పచ్చయవారోపి నిస్సయవారోపి సంసట్ఠవారోపి సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౬. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౪**. ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో.

ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స చ ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స అబ్యాకతస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౫**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ , అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౩౬**. ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో అబ్యాకతో ధమ్మో ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౭**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

ఆసవవిప్పయుత్తసాసవదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

ఆసవగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

# ౨౦-౧. సఞ్ఞోజనదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. నోసఞ్ఞోజనం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోసఞ్ఞోజనో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౩. సఞ్ఞోజనం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సఞ్ఞోజనం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోసఞ్ఞోజనో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సఞ్ఞోజనం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనో అకుసలో చ నోసఞ్ఞోజనో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ…పే॰… నకమ్మే తీణి…పే॰… నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౫. సఞ్ఞోజనో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి, మగ్గే సమ్పయుత్తే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౭. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**అబ్యాకతపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౮**. నోసఞ్ఞోజనం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోసఞ్ఞోజనో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౯**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౧-౧. సఞ్ఞోజనియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౦**. సఞ్ఞోజనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసఞ్ఞోజనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అసఞ్ఞోజనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౧**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా చూళన్తరదుకే లోకియదుకగమనం, ఏవం ఇమమ్పి ఞాతబ్బం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౧౨**. సఞ్ఞోజనియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౩**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**అబ్యాకతపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౪**. సఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అసఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో చ అసఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

సఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతఞ్చ అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

చూళన్తరదుకే లోకియదుకసదిసం. (సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౭. పఞ్హావారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౬**. సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో సఞ్ఞోజనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో అసఞ్ఞోజనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౭**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౮**. సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో సఞ్ఞోజనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... పచ్ఛాజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౯**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨౨-౧. సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౦**. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౧**. సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం, అనులోమం).

### పచ్చనీయం

### నహేతుపచ్చయో

**౨౩**. సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం, పచ్చనీయం).

### ౭. పఞ్హావారో

## హేతుపచ్చయో

**౨౩**. సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... నవ.

సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే సమనన్తరే నవ, సహజాతే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ. (సంఖిత్తం.)

## అబ్యాకతపదం

## హేతుపచ్చయో

**౨౭**. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

## ౨౩-౧. సఞ్ఞోజనసఞ్ఞోజనియదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

## హేతుపచ్చయో

**౨౮**. సఞ్ఞోజనియఞ్చేవ నో చ సఞ్ఞోజనం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో చేవ నో చ సఞ్ఞోజనో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౯. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౩౦. సఞ్ఞోజనఞ్చేవ సఞ్ఞోజనియఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనో చేవ సఞ్ఞోజనియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౧. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే॰... సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా.)

౩౨. సఞ్ఞోజనో చేవ సఞ్ఞోజనియో చ అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనస్స చేవ సఞ్ఞోజనియస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౩౩. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే॰... ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి, మగ్గే సమ్పయుత్తే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౩౪. నహేతుయా నవ నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

౩౫. సఞ్ఞోజనియఞ్చేవ నో చ సఞ్ఞోజనం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనియో చేవ నో చ సఞ్ఞోజనో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౬. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౨౪-౧. సఞ్ఞోజనసఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౭**. సఞ్ఞోజనఞ్చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనో చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ సఞ్ఞోజనం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో చేవ నో చ సఞ్ఞోజనో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సఞ్ఞోజనఞ్చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ సఞ్ఞోజనం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనో చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి... సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

**౩౯**. సఞ్ఞోజనో చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనస్స చేవ సఞ్ఞోజనసమ్పయుత్తస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి, మగ్గే సమ్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**౪౧**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౨౫-౧. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తసఞ్ఞోజనియదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౪౨.** సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం సఞ్ఞోజనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అసఞ్ఞోజనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అసఞ్ఞోజనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౪౩.** హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా చూళన్తరదుకే లోకియదుకసదిసం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా.)

**౪౪.** సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అకుసలో ధమ్మో సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తస్స సఞ్ఞోజనియస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౫.** ఆరమ్మణే ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం, సంఖిత్తం).

**౪౬.** సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం సఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అసఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో అసఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం సఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతఞ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తం అసఞ్ఞోజనియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౭.** హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ , నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ఏకం, నవిప్పయుత్తే ద్వే...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా.)

**౪౮**. సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తో సఞ్ఞోజనియో అబ్యాకతో ధమ్మో సఞ్ఞోజనవిప్పయుత్తస్స సఞ్ఞోజనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౯**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

**౫౦**. నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

సఞ్ఞోజనగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౨౬-౧. గన్థదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧. నోగన్థం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోగన్థో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి …పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౩. గన్థం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. గన్థం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోగన్థో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. గన్థం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో అకుసలో చ నోగన్థో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నోగన్థం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోగన్థో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

గన్థం అకుసలఞ్చ నోగన్థం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

౫. గన్థో అకుసలో ధమ్మో గన్థస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ…పే॰… కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౭. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౮**. నోగన్థం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోగన్థో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౯**. హేతుయా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౭-౧. గన్థనియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౦**. గన్థనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అగన్థనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అగన్థనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౧**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం, లోకియలోకుత్తరగమనసదిసం).

(సహజాతవారోపి…పే॰… పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౧౨**. గన్థనియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౩**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౪**. గన్థనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అగన్థనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అగన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి. (౩)

గన్థనియం అబ్యాకతఞ్చ అగన్థనియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే…పే॰… అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం, లోకియలోకుత్తరగమనసదిసం).

(సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౨౮-౧. గన్థసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౬**. గన్థవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౭**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౮**. గన్థసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

గన్థవిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ద్వే.

గన్థసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ గన్థవిప్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ గన్థసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౯**. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౨౦**. గన్థసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో గన్థసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౧**. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సహజాతే ఛ...పే.... నిస్సయే ఛ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి...పే.... మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

**౨౨**. గన్థవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౩**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౯-౧. గన్థగన్థనియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౪**. గన్థనియఞ్చేవ నో చ గన్థం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో చేవ నో చ గన్థో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౫**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అవిగతే ఏకం.

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౬**. గన్థఞ్చేవ గన్థనియఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో చేవ గన్థనియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

గన్థనియఞ్చేవ నో చ గన్థం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో చేవ నో చ గన్థో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

గన్థఞ్చేవ గన్థనియం అకుసలఞ్చ గన్థనియఞ్చేవ నో చ గన్థం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో చేవ గన్థనియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**౨౮**. గన్థో చేవ గన్థనియో చ అకుసలో ధమ్మో గన్థస్స చేవ గన్థనియస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౩౦. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

౩౧. గన్థనియఞ్చేవ నో చ గన్థం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థనియో చేవ నో చ గన్థో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౩౦-౧. గన్థగన్థసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౩౩. గన్థఞ్చేవ గన్థసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థో చేవ గన్థసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నకమ్మే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి పటిచ్చవారసదిసా.)

౩౫. గన్థో చేవ గన్థసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో గన్థస్స చేవ గన్థసమ్పయుత్తస్స చ అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**౩౭**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౩౧-౧. గన్థవిప్పయుత్తగన్థనియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౮**. గన్థవిప్పయుత్తం గన్థనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో గన్థనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

గన్థవిప్పయుత్తం అగన్థనియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో అగన్థనియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా.)

**౪౦**. గన్థవిప్పయుత్తం గన్థనియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో గన్థనియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౧**. హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౪౨**. గన్థవిప్పయుత్తం గన్థనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో గన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

గన్థవిప్పయుత్తం అగన్థనియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో అగన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

గన్థవిప్పయుత్తం గన్థనియం అబ్యాకతఞ్చ గన్థవిప్పయుత్తం అగన్థనియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ గన్థవిప్పయుత్తో గన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౩.** హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౪౪.** గన్థవిప్పయుత్తో గన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో గన్థవిప్పయుత్తస్స గన్థనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

గన్థవిప్పయుత్తో అగన్థనియో అబ్యాకతో ధమ్మో గన్థవిప్పయుత్తస్స అగన్థనియస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౪౫.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త. (సంఖిత్తం.)

**౪౬.** నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

గన్థగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

(ఓఘగోచ్ఛకమ్పి యోగగోచ్ఛకమ్పి ఆసవగోచ్ఛకకుసలత్తికసదిసం.)

# ౪౪-౧. నీవరణదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. నోనీవరణం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోనీవరణో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౩. నీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోనీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో అకుసలో చ నోనీవరణో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం

### నహేతుపచ్చయో

౫. నీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛానీవరణం ఉద్ధచ్చనీవరణం పటిచ్చ అవిజ్జానీవరణం. (౧)

నోనీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ అవిజ్జానీవరణం. (౧)

నీవరణఞ్చ నోనీవరణఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛానీవరణఞ్చ ఉద్ధచ్చనీవరణఞ్చ సమ్పయుత్తకే చ ఖన్ధే పటిచ్చ అవిజ్జానీవరణం. (౧) (సంఖిత్తం.)

౬. నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ...పే.... నకమ్మే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ నవ.)

౭. నీవరణో అకుసలో ధమ్మో నీవరణస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౮. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే॰... ఆసేవనే నవ, కమ్మే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం).

౯. నోనీవరణం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోనీవరణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౦. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౪౫-౧. నీవరణియదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౧. నీవరణియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనీవరణియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనీవరణియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౨. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే॰... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా).

౧౩. నీవరణియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౪. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౩. నీవరణియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనీవరణియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నీవరణియం అబ్యాకతఞ్చ అనీవరణియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం).

౧౬. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... ఆసేవనే ఏకం...పే.... విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౪౬-౧. నీవరణసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౧౭. నీవరణవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౮. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౯. నీవరణసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౦. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౧. నీవరణవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౪౭-౧. నీవరణనీవరణియదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౩**. నీవరణియఞ్చేవ నో చ నీవరణం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో చేవ నో చ నీవరణో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౪**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౫**. నీవరణఞ్చేవ నీవరణియఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో చేవ నీవరణియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నీవరణియఞ్చేవ నో చ నీవరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో చేవ నో చ నీవరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నీవరణఞ్చేవ నీవరణియం అకుసలఞ్చ నీవరణియఞ్చేవ నో చ నీవరణం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో చ నీవరణియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ నవ.)

**౨౭**. నీవరణియఞ్చేవ నో చ నీవరణం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణియో చేవ నో చ నీవరణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౮**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౪౮-౧. నీవరణనీవరణసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౯**. నీవరణఞ్చేవ నీవరణసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణో చేవ నీవరణసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ నవ.)

### ౪౯-౧. నీవరణవిప్పయుత్తనీవరణియదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౧**. నీవరణవిప్పయుత్తం నీవరణియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో నీవరణియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నీవరణవిప్పయుత్తం అనీవరణియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో అనీవరణియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౨**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే॰... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బో.)

**౩౩**. నీవరణవిప్పయుత్తం నీవరణియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో నీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నీవరణవిప్పయుత్తం అనీవరణియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో అనీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నీవరణవిప్పయుత్తం నీవరణియం అబ్యాకతఞ్చ నీవరణవిప్పయుత్తం అనీవరణియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నీవరణవిప్పయుత్తో నీవరణియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... విపాకే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం.)

నీవరణగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౫౦-౧. పరామాసదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. నోపరామాసం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోపరామాసో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౩. పరామాసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోపరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నోపరామాసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోపరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరామాసం అకుసలఞ్చ నోపరామాసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోపరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ...పే.... (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

౫. నోపరామాసో అకుసలో ధమ్మో నోపరామాసస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

౭. నోపరామాసం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోపరామాసో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౮. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

## ౨౧-౧. పరామట్ఠదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

౯. పరామట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపరామట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అపరామట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౦. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి ...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

౧౧. పరామట్ఠం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౩. పరామట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపరామట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అపరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరామట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ అపరామట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... ఆసేవనే ఏకం...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## ౨౨-౧. పరామాససమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

౧౫. పరామాసవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౬. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౭. పరామాససమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాససమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పరామాసవిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౮. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే)...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే)...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం). (సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా.)

౧౯. పరామాససమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో పరామాససమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పరామాసవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో పరామాసవిప్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౦. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి (మజ్ఝిమే చ అన్తే చ ఆరమ్మణాధిపతి), అనన్తరే ద్వే...పే.... సహజాతే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే ద్వే, ఆహారే ద్వే...పే.... మగ్గే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

౨౧. పరామాసవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౫౩-౧. పరామాసపరామట్ఠదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౩**. పరామట్ఠఞ్చేవ నో చ పరామాసం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౪**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౫**. పరామాసఞ్చేవ పరామట్ఠఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ఏకం.

పరామట్ఠఞ్చేవ నో చ పరామాసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరామాసఞ్చేవ పరామట్ఠం అకుసలఞ్చ పరామట్ఠఞ్చేవ నో చ పరామాసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ఏకం (సంఖిత్తం).

**౨౬**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౨౭**. పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో అకుసలో ధమ్మో పరామట్ఠస్స చేవ నో చ పరామాసస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౨౯**. పరామట్ఠఞ్చేవ నో చ పరామాసం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరామట్ఠో చేవ నో చ పరామాసో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౦**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం). (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౨౪-౧. పరామాసవిప్పయుత్తపరామట్ఠదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౧**. పరామాసవిప్పయుత్తం పరామట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో పరామట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పరామాసవిప్పయుత్తం అపరామట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో అపరామట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౨**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియలోకుత్తరదుకసదిసం. సహజాతవారోపి... పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౩౩**. పరామాసవిప్పయుత్తం పరామట్ఠం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో పరామట్ఠో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సబ్బత్థ ఏకం).

**౩౪**. పరామాసవిప్పయుత్తం పరామట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో పరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పరామాసవిప్పయుత్తం అపరామట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో అపరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరామాసవిప్పయుత్తం పరామట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ పరామాసవిప్పయుత్తం అపరామట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరామాసవిప్పయుత్తో పరామట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకసదిసం. సహజాతవారమ్పి... పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

పరామాసగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౨౫-౧. సారమ్మణదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. సారమ్మణం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సారమ్మణో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (యథా సప్పచ్చయం కుసలం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

౨. సారమ్మణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సారమ్మణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (యథా సప్పచ్చయం అకుసలం, ఏవం కాతబ్బం.)

౩. సారమ్మణం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అనారమ్మణం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సారమ్మణం అబ్యాకతఞ్చ అనారమ్మణం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ...పే.... పురేజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ద్వే, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

### హేతు-ఆరమ్మణ-అధిపతిపచ్చయా

౫. సారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో సారమ్మణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౬. సారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో సారమ్మణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో సారమ్మణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో.

౭. సారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో సారమ్మణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... తీణి. అనారమ్మణో అబ్యాకతో ధమ్మో సారమ్మణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స

అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి (సంఖిత్తం).

**౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే ఏకం...పే.... సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ఏకం, పచ్ఛాజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

**౫౬-౧. చిత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౯**. చిత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నోచిత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో కుసలో చ నోచిత్తో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

చిత్తం కుసలఞ్చ నోచిత్తం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ (సబ్బత్థ పఞ్చ), అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ, నపచ్ఛాజాతే పఞ్చ, నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౧౧**. నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో నోచిత్తస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో చిత్తస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. నోచిత్తో కుసలో ధమ్మో చిత్తస్స కుసలస్స చ నోచిత్తస్స కుసలస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ...పే.... సహజాతే అఞ్ఞమఞ్ఞే నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్హి పచ్చనీయమ్హి అనులోమపచ్చనీయమ్హి పచ్చనీయానులోమమ్హి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

౧౩. చిత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నోచిత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో అకుసలో చ నోచిత్తో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

చిత్తం అకుసలఞ్చ నోచిత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. చిత్తదుకకుసలసదిసం, నహేతుయాపి కత్తబ్బం. సహజాతవారమ్హి...పే.... పఞ్హావారమ్హి కాతబ్బం).

౧౫. చిత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నోచిత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోచిత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తో అబ్యాకతో చ నోచిత్తో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

చిత్తం అబ్యాకతఞ్చ నోచిత్తం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౬. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ...పే.... నపురేజాతే నపచ్ఛాజాతే నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే పఞ్చ, నమగ్గే పఞ్చ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్హి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్హి విత్థారేతబ్బం.)

౧౭. నోచిత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో నోచిత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (చిత్తదుకకుసలసదిసం విత్థారేతబ్బం).

౧౮. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ...పే.... సహజాతే పఞ్చ, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి , విపాకే పఞ్చ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ, నత్థియా నవ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**౫౭-౧. చేతసికదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౯**. చేతసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అచేతసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో కుసలో చ అచేతసికో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అచేతసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చేతసికం కుసలఞ్చ అచేతసికం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౦**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ.

నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ...పే.... నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం, సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**౨౧**. చేతసికో కుసలో ధమ్మో చేతసికస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (ఆదిమ్హి తీణి, సహజాతాధిపతి, మజ్ఝిమేసు తీసు మజ్ఝిమానులోమికాయేవ పఞ్హా , సహజాతాధిపతి,) అనన్తరే నవ...పే.... సహజాతే పఞ్చ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే పఞ్చ, ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ, నత్థియా నవ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**౨౩**. చేతసికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అచేతసికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో

అకుసలో చ అచేతసికో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అచేతసికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చేతసికం అకుసలఞ్చ అచేతసికం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే॰... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం, యథా కుసలనయం ఏవం నహేతుపచ్చయమ్పి కాతబ్బం). (సహజాతవారమ్పి...పే॰... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౨౫**. చేతసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అచేతసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చేతసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అబ్యాకతో చ అచేతసికో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అచేతసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అచేతసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

చేతసికం అబ్యాకతఞ్చ అచేతసికం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చేతసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే॰... పురేజాతే ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే నవ, విపాకే నవ... పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ (సబ్బే కాతబ్బా)...పే॰... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఛ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ...పే॰... నోవిగతే తీణి. (సంఖిత్తం, సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**౨౭**. చేతసికో అబ్యాకతో ధమ్మో చేతసికస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (ఏత్థ ఛసు సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ...పే॰... సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### ౫౮-౧. చిత్తసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౯. చిత్తసమ్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౦. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౩౧. చిత్తసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౩౨. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం). (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### అబ్యాకతపదం – హేతుపచ్చయో

౩౩. చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసమ్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ చిత్తవిప్పయుత్తం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో చ చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

౩౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ...పే.... పురేజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నపురేజాతే నవ...పే.... నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ద్వే, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం, సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౩౭**. చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

చిత్తసమ్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

చిత్తవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసమ్పయుత్తస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే ఏకం...పే.... సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే ఏకం, పచ్ఛాజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే ఛ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

**౫౯-౧. చిత్తసంసట్ఠదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౩౭**. చిత్తసంసట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౮**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం). (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౩౯**. చిత్తసంసట్ఠం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౪౦**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం). (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౪౧**. చిత్తసంసట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసంసట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

చిత్తసంసట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా చిత్తసమ్పయుత్తదుకం అబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## ౬౦-౧. చిత్తసముట్ఠానదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౪౩. చిత్తసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో కుసలో చ నోచిత్తసముట్ఠానో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నోచిత్తసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసముట్ఠానం కుసలఞ్చ నోచిత్తసముట్ఠానం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ (సబ్బత్థ పఞ్చ), అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా పఞ్చ, నపురేజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే తీణి , నవిపాకే పఞ్చ...పే.... నవిప్పయుత్తే పఞ్చ (సంఖిత్తం, సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౪౫. చిత్తసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో చిత్తసముట్ఠానస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౬. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే పఞ్చ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే పఞ్చ, ఇన్ద్రియే పఞ్చ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

౪౭. చిత్తసముట్ఠానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసముట్ఠానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసముట్ఠానం అకుసలఞ్చ నోచిత్తసముట్ఠానం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం).

౪౮. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(కుసలత్తికసదిసం సహజాతవారమ్పి ...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

౪౯. చిత్తసముట్ఠానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసముట్ఠానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

చిత్తసముట్ఠానం అబ్యాకతఞ్చ నోచిత్తసముట్ఠానం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౫౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా పఞ్చ (సబ్బత్థ నవ), పురేజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే పఞ్చ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే ఛ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే తీణి, నవిపాకే ఛ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఛ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా ఛ, నోవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

౫౧. చిత్తసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసముట్ఠానస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

చిత్తసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసముట్ఠానస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౫౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ (సబ్బత్థ నవ), పురేజాతే నవ, పచ్ఛాజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే నవ (చిత్తసముట్ఠానమూలం నోచిత్తసముట్ఠానస్స కబళీకారో ఆహారో కాతబ్బో. నోచిత్తసముట్ఠానో చిత్తసముట్ఠానస్స కబళీకారో ఆహారో ఘటనే మజ్ఝే కబళీకారో ఆహారో), ఇన్ద్రియే నవ (రూపజీవితిన్ద్రియం ఏకం), ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

### ౬౧-౧. చిత్తసహభూదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౩**. చిత్తసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ కుసలో చ నోచిత్తసహభూ కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నోచిత్తసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసహభుం కుసలఞ్చ నోచిత్తసహభుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౨౫**. చిత్తసహభుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసహభుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసహభుం అకుసలఞ్చ నోచిత్తసహభుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౨౭**. చిత్తసహభుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసహభుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసహభూ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

చిత్తసహభుం అబ్యాకతఞ్చ నోచిత్తసహభుం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసహభూ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ. (సంఖిత్తం. యథా చేతసికదుకమూలా తీణి గమనా, ఏవం ఇమేపి తీణి గమనా కాతబ్బా. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## ౬౨-౧. చిత్తానుపరివత్తిదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౫౯**. చిత్తానుపరివత్తిం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తానుపరివత్తిం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తానుపరివత్తిం కుసలఞ్చ నోచిత్తానుపరివత్తిం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౦**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౬౧**. చిత్తానుపరివత్తిం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తానుపరివత్తిం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తానుపరివత్తిం అకుసలఞ్చ నోచిత్తానుపరివత్తిం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౨**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౬౩**. చిత్తానుపరివత్తిం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తానుపరివత్తీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౬౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. చేతసికదుకసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## ౬౩-౧. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౬౫**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౬**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. యథా మహన్తరదుకే చేతసికదుకకుసలసదిసం, తత్తకా ఏవ పఞ్హా. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౬౭**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అకుసలఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౮**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. చేతసికదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౬౯**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అబ్యాకతఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... పురేజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఛ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౨౧. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానో అబ్యాకతో ధమ్మో చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౨౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (ఏత్థ ఛసు సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ (సబ్బత్థ నవ), పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

**౬౪-౧. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౨౩. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం కుసలఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౪**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౭౫**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం అకుసలఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౬**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౭౭**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభూ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౭౮**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ. (సంఖిత్తం. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

### ౬౫-౧. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౭౯**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం కుసలఞ్చ నోచిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తీ కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౦**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౮౧**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తీ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౮౨**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౮౩**. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తీ అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ. (సంఖిత్తం. చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

### ౬౬-౧. అజ్ఝత్తికదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౮౪**. అజ్ఝత్తికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బాహిరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. బాహిరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. బాహిరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో కుసలో చ బాహిరో

కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అజ్ఝత్తికం కుసలఞ్చ బాహిరం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. చిత్తదుకసదిసం. సహజాతవారమ్పి... పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౮౬**. అజ్ఝత్తికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బాహిరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. బాహిరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. బాహిరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో అకుసలో చ బాహిరో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అజ్ఝత్తికం అకుసలఞ్చ బాహిరం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౭**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. చిత్తదుకసదిసం. సహజాతవారమ్పి... పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౮౮**. అజ్ఝత్తికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

బాహిరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ బాహిరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అజ్ఝత్తికం అబ్యాకతఞ్చ బాహిరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౮౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే పఞ్చ, పురేజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే పఞ్చ, కమ్మే...పే.... మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే తీణి, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే పఞ్చ, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే నవ, నవిప్పయుత్తే పఞ్చ, నోనత్థియా నవ, నోవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౯౦**. బాహిరో అబ్యాకతో ధమ్మో బాహిరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

బాహిరో అబ్యాకతో ధమ్మో బాహిరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స కమ్మపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౯౧. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (అజ్ఝత్తికో బాహిరస్స గమనకాలే సహజాతాధిపతి, మజ్ఝే తీసుపి సహజాతాధిపతి) , అనన్తరే నవ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే నవ (ఆరమ్మణపురేజాతమ్పి వత్థుపురేజాతమ్పి), పచ్ఛాజాతే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, విపాకే నవ, ఆహారే నవ (తిణ్ణన్నం కబళీకారో ఆహారో), ఇన్ద్రియే నవ (తిణ్ణన్నం రూపజీవితిన్ద్రియం), ఝానే మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

## ౬౭-౧. ఉపాదాదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౯౨. నోఉపాదా కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదా కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౯౩. నోఉపాదా అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదా అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౯౪. ఉపాదా అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నోఉపాదా అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోఉపాదా అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నోఉపాదా అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదా అబ్యాకతో చ నోఉపాదా అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

ఉపాదా అబ్యాకతఞ్చ నోఉపాదా అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౫**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ...పే.... పురేజాతే ఏకం, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ...పే.... నపురేజాతే పఞ్చ...పే.... నకమ్మే తీణి, నవిపాకే తీణి, నఆహారే తీణి, నఇన్ద్రియే తీణి, నఝానే తీణి, నమగ్గే పఞ్చ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౬౬**. నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (పఠమే ద్వేపి అధిపతీ, ద్వీసు సహజాతాధిపతి).

ఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నోఉపాదా అబ్యాకతో ధమ్మో నోఉపాదా అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౭**. ఉపనిస్సయే ద్వే, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే తీణి, విపాకే తీణి, ఆహారే ఛ, ఇన్ద్రియే సత్త, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే ఏకం, విప్పయుత్తే చత్తారి, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**౭౮-౧. ఉపాదిన్నదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౬౮**. అనుపాదిన్నం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం. సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి ఏకం సప్పచ్చయకుసలసదిసం).

౯౯. అనుపాదిన్నం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౦౦.** ఉపాదిన్నం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అనుపాదిన్నం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . (౧)

ఉపాదిన్నం అబ్యాకతఞ్చ అనుపాదిన్నం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా – ఉపాదిన్నే ఖన్ధే చ మహాభూతే చ పటిచ్చ చిత్తసముట్ఠానం రూపం. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౧.** హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ఏకం...పే.... పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే చత్తారి, నఅధిపతియా పఞ్చ...పే.... నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ఏకం, నవిపాకే ద్వే, నఆహారే ద్వే, నఇన్ద్రియే ద్వే, నఝానే ద్వే, నమగ్గే పఞ్చ, నసమ్పయుత్తే చత్తారి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా చత్తారి, నోవిగతే చత్తారి (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**హేతు-పురేజాతపచ్చయా**

**౧౦౨.** ఉపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉపాదిన్నస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అనుపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో అనుపాదిన్నస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో అనుపాదిన్నస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి... ఏకం.

ఉపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉపాదిన్నస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణపురేజాతం, వత్థుపురేజాతం (ద్వే పఞ్హా).

అనుపాదిన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో అనుపాదిన్నస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స పురేజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే (ఆరమ్మణపురేజాతంయేవ, ఘటనా ద్వే, ఆరమ్మణపురేజాతమ్పి వత్థుపురేజాతమ్పి).

**౧౦౩.** హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి (ఉపాదిన్నమూలకే ద్వే, అనుపాదిన్నమూలకే ద్వే), అధిపతియా ఏకం, అనన్తరే సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే పఞ్చ, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ఛ, పచ్ఛాజాతే ఛ, ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే ఛ, అత్థియా నవ, నత్థియా చత్తారి, విగతే చత్తారి, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

మహన్తరదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౬౯-౧. ఉపాదానదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧. నోఉపాదానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨. ఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో అకుసలో చ నోఉపాదానో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నోఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

ఉపాదానం అకుసలఞ్చ నోఉపాదానం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౪. నోఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౫. నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ…పే॰… నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౬. ఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉపాదానస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (నోఉపాదానమూలకే తీణి, సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ…పే॰… నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి (నోఉపాదానమూలకే), ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౮. నోఉపాదానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోఉపాదానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౯. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౭౦-౧. ఉపాదానియదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౦.** ఉపాదానియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదానియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదానియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౧.** హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియలోకుత్తరదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౧౨.** ఉపాదానియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౩.** ఉపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . అనుపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనుపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో అబ్యాకతో చ అనుపాదానియో అబ్యాకతో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

ఉపాదానియం అబ్యాకతఞ్చ అనుపాదానియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౪.** హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... ఆసేవనే ఏకం...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

## ౭౧-౧. ఉపాదానసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౩.** ఉపాదానవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౬.** ఉపాదానసమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదానవిప్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ద్వే.

ఉపాదానసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౭.** హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ (సబ్బత్థ ఛ), అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ఛ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**౧౮.** ఉపాదానసమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉపాదానసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఉపాదానవిప్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉపాదానవిప్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

ఉపాదానసమ్పయుత్తో అకుసలో చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో అకుసలో చ ధమ్మా ఉపాదానసమ్పయుత్తస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౯. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (ఉపాదానసమ్పయుత్తమూలకే తీణి, సహజాతాధిపతి, ఉపాదానవిప్పయుత్తే ఏకం), అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే ఛ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే ఛ, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే చత్తారి, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, అత్థియా ఛ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

౨౦. ఉపాదానవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౭౨-౧. ఉపాదానఉపాదానియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౨౧. ఉపాదానియఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో చేవ నో చ ఉపాదానో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౨. ఉపాదానఞ్చేవ ఉపాదానియఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో చేవ ఉపాదానియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదానియఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో చేవ నో చ ఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి .

ఉపాదానఞ్చేవ ఉపాదానియం అకుసలఞ్చ ఉపాదానియఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో చేవ ఉపాదానియో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. ఇమం గమనం ఉపాదానదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౨౪**. ఉపాదానియఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానియో చేవ నో చ ఉపాదానో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౫**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౩-౧. ఉపాదానఉపాదానసమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౬**. ఉపాదానఞ్చేవ ఉపాదానసమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో చేవ ఉపాదానసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదానసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానసమ్పయుత్తో చేవ నో చ ఉపాదానో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదానఞ్చేవ ఉపాదానసమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ ఉపాదానసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ ఉపాదానం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానో చేవ ఉపాదానసమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం). (ఇమం గమనం ఉపాదానదుకఅకుసలసదిసం. ఇధ పన హేతుపచ్చయా ఇదం నానం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ నవ.)

**౨౪-౧. ఉపాదానవిప్పయుత్తఉపాదానియదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౮**. ఉపాదానవిప్పయుత్తం ఉపాదానియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో ఉపాదానియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఉపాదానవిప్పయుత్తం అనుపాదానియం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో అనుపాదానియో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౩౦**. ఉపాదానవిప్పయుత్తం ఉపాదానియం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో ఉపాదానియో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సబ్బత్థ ఏకం).

ఉపాదానవిప్పయుత్తం ఉపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో ఉపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఉపాదానవిప్పయుత్తం అనుపాదానియం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో అనుపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదానవిప్పయుత్తం ఉపాదానియం అబ్యాకతఞ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తం అనుపాదానియం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదానవిప్పయుత్తో ఉపాదానియో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

ఉపాదానగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౭౫-౧. కిలేసదుక-కుసలత్తికం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. నోకిలేసం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨. కిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నోకిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

కిలేసం అకుసలఞ్చ నోకిలేసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ (సబ్బత్థ నవ), అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

౪. కిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛం పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చం పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో (౧).

నోకిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧)

కిలేసం అకుసలఞ్చ నోకిలేసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే చ విచికిచ్ఛఞ్చ పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో, ఉద్ధచ్చసహగతే ఖన్ధే చ ఉద్ధచ్చఞ్చ పటిచ్చ ఉద్ధచ్చసహగతో మోహో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౫. నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా నవ, నపురేజాతే నవ, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నవిప్పయుత్తే నవ (సంఖిత్తం, సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౬. కిలేసో అకుసలో ధమ్మో కిలేసస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (మజ్ఝే తీణి సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ... పే॰... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే నవ... పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నోకిలేసం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నోకిలేసో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౮**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౭౬-౧. సంకిలేసికదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౯**. సంకిలేసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలేసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలేసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి... పే॰... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౧౧**. సంకిలేసికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౨**. సంకిలేసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలేసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సంకిలేసికం అబ్యాకతఞ్చ అసంకిలేసికం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౩. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

**౭౭-౧. సంకిలిట్ఠదుక-కుసలత్తికం**

**౧. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౧౪. అసంకిలిట్ఠం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౫. సంకిలిట్ఠం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౬. అసంకిలిట్ఠం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౭౮-౧. కిలేససమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౧౭. కిలేసవిప్పయుత్తం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౮. కిలేససమ్పయుత్తం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేససమ్పయుత్తో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౯. కిలేసవిప్పయుత్తం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౭౯-౧. సంకిలేససంకిలేసికదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౦**. సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౧**. కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికం అకుసలఞ్చ సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం, కిలేసదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

౨౩. సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౮౦-౧. కిలేససంకిలిట్ఠదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౨౪. కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠం అకుసలఞ్చ సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. కిలేసదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

### ౮౧-౧. కిలేసకిలేససమ్పయుత్తదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౨౬. కిలేసఞ్చేవ కిలేససమ్పయుత్తఞ్చ అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ కిలేససమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

కిలేససమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేససమ్పయుత్తో చేవ నో చ కిలేసో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

కిలేసఞ్చేవ కిలేససమ్పయుత్తం అకుసలఞ్చ కిలేససమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ కిలేసం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసో చేవ కిలేససమ్పయుత్తో చ అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. కిలేసదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారేపి... పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

**౮౨-౧. కిలేసవిప్పయుత్తసంకిలేసికదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౮**. కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కిలేసవిప్పయుత్తం అసంకిలేసికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారేపి... పే.... పఞ్హావారేపి విత్థారేతబ్బం).

**౩౦**. కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కిలేసవిప్పయుత్తం అసంకిలేసికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం అబ్యాకతఞ్చ కిలేసవిప్పయుత్తం అసంకిలేసికం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... ఆసేవనే ఏకం...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

కిలేసగోచ్ఛకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

## ౮౩-౧. దస్సనేనపహాతబ్బదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧. నదస్సనేన పహాతబ్బం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨. దస్సనేన పహాతబ్బం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

౩. దస్సనేన పహాతబ్బం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా – విచికిచ్ఛాసహగతే ఖన్ధే పటిచ్చ విచికిచ్ఛాసహగతో మోహో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే...పే.... నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

౫. దస్సనేన పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో నదస్సనేన పహాతబ్బస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౬. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే తీణి (దస్సనే ఏకం, నదస్సనే ద్వే), అధిపతియా తీణి (దస్సనేన పహాతబ్బమూలకం ఏకం, నదస్సనే ద్వే , ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి, ఏకారమ్మణాధిపతి), అనన్తరే ద్వే (దస్సనమూలకం ఏకం, నదస్సనే ఏకం), సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే తీణి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే ద్వే, ఆహారే ద్వే...పే.... సమ్పయుత్తే ద్వే, అత్థియా ద్వే, నత్థియా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

౭. నదస్సనేన పహాతబ్బం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి …పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౮౪-౧. భావనాయపహాతబ్బదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౮. నభావనాయ పహాతబ్బం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౯. భావనాయ పహాతబ్బం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. దస్సనేన పహాతబ్బదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారేపి …పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

౧౦. నభావనాయ పహాతబ్బం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౮౫-౧. దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౧౧. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం కుసలం ధమ్మ పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౨. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౨)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలఞ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి (నదస్సనే ద్వే, ఘటనే ఏకం, సంఖిత్తం).

౧౩. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా ద్వే (సబ్బత్థ ఛ), అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

౧౪. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౫. నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ఛ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే ఛ, నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౧౬. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౭. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా తీణి (దస్సనే ఏకం, నదస్సనే ద్వే), అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే ఛ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి...పే.... సమ్పయుత్తే ఛ, అత్థియా ఛ, నత్థియా నవ...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

౧౮. నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౮౬-౧. భావనాయపహాతబ్బహేతుకదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౧౯. నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨౦. భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౨౧. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా ద్వే...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

౨౨. నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౮౭-౧. సవితక్కదుక-కుసలత్తికం**

## ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౩**. సవితక్కం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సవితక్కం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . సవితక్కం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో కుసలో చ అవితక్కో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అవితక్కం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అవితక్కం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౨)

సవితక్కం కుసలఞ్చ అవితక్కం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ (సబ్బత్థ ఛ), అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ...పే.... నకమ్మే చత్తారి...పే.... నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి... పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

## ౭. పఞ్హావారో

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౫**. సవితక్కో కుసలో ధమ్మో సవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో కుసలో ధమ్మో అవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కో కుసలో ధమ్మో సవితక్కస్స కుసలస్స చ అవితక్కస్స కుసలస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అవితక్కో కుసలో ధమ్మో అవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సవితక్కో కుసలో ధమ్మో సవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అవితక్కో కుసలో ధమ్మో అవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సవితక్కో కుసలో చ అవితక్కో కుసలో చ ధమ్మా సవితక్కస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౬**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (హేట్ఠా తీసు సహజాతాధిపతి, అవితక్కే ఏకం, సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే ఛ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి,

ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే ఛ, మగ్గే ఛ, సమ్పయుత్తే ఛ, అత్థియా ఛ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**అకుసలపదం**

**౨౭**. సవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో చ అవితక్కో అకుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సవితక్కం అకుసలఞ్చ అవితక్కం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౮**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ (సబ్బత్థ పఞ్చ)…పే॰… అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**౨౯**. సవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అవితక్కం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

సవితక్కం అకుసలఞ్చ అవితక్కం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౦**. నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా పఞ్చ, నకమ్మే తీణి…పే॰… నవిప్పయుత్తే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో.)

**౩౧**. సవితక్కో అకుసలో ధమ్మో సవితక్కస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ…పే॰… సహజాతే పఞ్చ…పే॰… ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే తీణి, ఆహారే తీణి…పే॰… ఝానే పఞ్చ, మగ్గే పఞ్చ, సమ్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా పఞ్చ,

నత్థియా నవ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**అబ్యాకతపదం**

**౩౩**. సవితక్కం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అవితక్కం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సవితక్కం అబ్యాకతఞ్చ అవితక్కం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... పురేజాతే ఆసేవనే ఛ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నపురేజాతే నవ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౩౫**. సవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో సవితక్కస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో అవితక్కస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సవితక్కో అబ్యాకతో ధమ్మో సవితక్కస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౩౬**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (సబ్బత్థ నవ), ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, విపాకే నవ, ఆహారే చత్తారి...పే.... ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౮౮-౧. సవిచారదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

పచ్చయచతుక్కం

౩౭. సవిచారం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అవిచారం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అవిచారో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ద్వే.

సవిచారం కుసలఞ్చ అవిచారం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౮. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం. సవితక్కదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౩౯. సవిచారం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అవిచారం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సవిచారం అకుసలఞ్చ అవిచారం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪౦. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సవితక్కదుకఅకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౪౧. సవిచారం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అవిచారం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అవిచారో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సవిచారం అబ్యాకతఞ్చ అవిచారం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవిచారో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౪౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సవితక్కదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా).

౪౩. సవిచారో అబ్యాకతో ధమ్మో సవిచారస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪౪. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ...పే.... మగ్గే చత్తారి ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౮౯-౧. సప్పీతికదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౪౩**. సప్పీతికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సప్పీతికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సప్పీతికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో కుసలో చ అప్పీతికో కుసలో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అప్పీతికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అప్పీతికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౨)

సప్పీతికం కుసలఞ్చ అప్పీతికం కుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౬**. హేతుయా ఛ (సబ్బత్థ ఛ)...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే ఛ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౪౭**. సప్పీతికో కుసలో ధమ్మో సప్పీతికస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అప్పీతికో కుసలో ధమ్మో అప్పీతికస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సప్పీతికో కుసలో ధమ్మో సప్పీతికస్స కుసలస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౪౮**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ (చత్తారి సహజాతాధిపతి), అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే ఛ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే ఛ, మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, అత్థియా ఛ, నత్థియా నవ, విగతే నవ, అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**అకుసలపదం**

**హేతుపచ్చయో**

౪౯. సప్పీతికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అప్పీతికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ద్వే.

సప్పీతికం అకుసలఞ్చ అప్పీతికం అకుసలఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౫౦. హేతుయా ఛ, ఆరమ్మణే ఛ...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం. కుసలసదిసం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా).

**అబ్యాకతపదం**

**హేతుపచ్చయో**

౫౧. సప్పీతికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అప్పీతికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పీతికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సప్పీతికం అబ్యాకతఞ్చ అప్పీతికం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సప్పీతికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

౫౨. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే నవ...పే.... పురేజాతే ఛ, ఆసేవనే ఛ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే చత్తారి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే నవ, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ఛ...పే.... (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౫౩. సప్పీతికో అబ్యాకతో ధమ్మో సప్పీతికస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౫౪. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే నవ...పే.... (సబ్బత్థ నవ), ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే నవ, కమ్మే చత్తారి, విపాకే నవ , ఆహారే చత్తారి, ఇన్ద్రియే చత్తారి, ఝానే నవ,

మగ్గే చత్తారి, సమ్పయుత్తే ఛ, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### ౯౦-౯౧-౧. పీతిసహగతాదిదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౫౩**. పీతిసహగతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... (కుసలమ్పి అకుసలమ్పి అబ్యాకతమ్పి సప్పీతికదుకసదిసం).

**౫౬**. సుఖసహగతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... (కుసలమ్పి అకుసలమ్పి అబ్యాకతమ్పి సప్పీతికదుకసదిసం. అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... పచ్చనీయే నహేతుయా ఏకం. అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... పచ్చనీయే నహేతుయా నవ...పే.... నఝానే ఛ, కాతబ్బా. పచ్చనీయే పఞ్హావారే కుసలాకుసలే ఇన్ద్రియే ఝానే ఛ, పఞ్హావారే అబ్యాకతే నవ).

### ౯౨-౧. ఉపేక్ఖాసహగతదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౫౭**. ఉపేక్ఖాసహగతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... ఛ (సప్పీతికదుకసదిసం, ఉపేక్ఖాతి నానాఉపేక్ఖా అబ్యాకతే. పచ్చనీయే నహేతుయా నవ, నఝానే ఛ).

**౫౮**. ఉపేక్ఖాసహగతం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఛ (సబ్బత్థ ఛ. సంఖిత్తం).

**౫౯**. ఉపేక్ఖాసహగతం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

నఉపేక్ఖాసహగతం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

ఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ నఉపేక్ఖాసహగతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౦**. నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా ఛ...పే.... నవిప్పయుత్తే ఛ (సంఖిత్తం. ఏవం సబ్బత్థ అకుసలం విత్థారేతబ్బం. సప్పీతికదుకసదిసం).

**౬౧**. ఉపేక్ఖాసహగతం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా నవ పఞ్హా (సప్పీతికదుకఅబ్యాకతసదిసం. పఞ్హావారే కుసలాకుసలే ఇన్ద్రియే ఝానే చ, అబ్యాకతే నవ).

**౯౩-౧. కామావచరదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౬౨**. కామావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నకామావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే…పే॰… నవిప్పయుత్తే ద్వే. (సంఖిత్తం.)

(సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో.)

**౬౪**. కామావచరో కుసలో ధమ్మో కామావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నకామావచరో కుసలో ధమ్మో నకామావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౫**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి (కామావచరే ఏకం, నకామావచరే ద్వే), అనన్తరే తీణి (కామావచరే ద్వే, నకామావచరే ఏకం)…పే॰… సహజాతే ద్వే …పే॰… ఉపనిస్సయే చత్తారి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే ద్వే, ఆహారే ద్వే…పే॰… నత్థియా తీణి…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

**౬౬**. కామావచరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౬౭**. కామావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నకామావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నకామావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

కామావచరం అబ్యాకతఞ్చ నకామావచరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కామావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

౬౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ...పే.... పురేజాతే ద్వే, ఆసేవనే ద్వే...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా నవ...పే.... నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే, నోనత్థియా తీణి, నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౬౯. కామావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో కామావచరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నకామావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో నకామావచరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౭౦. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి (కామావచరే ఏకం, నకామావచరే తీణి, కామావచరే సహజాతాధిపతియేవ), అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే సత్త, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఛ, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే చత్తారి, ఆహారే చత్తారి...పే.... సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

### ౯౪-౧. రూపావచరదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౭౧. రూపావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నరూపావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౭౨. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే, సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే...పే.... నపురేజాతే ఏకం, నఆసేవనే ఏకం...పే.... నవిప్పయుత్తే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౭౩. రూపావచరో కుసలో ధమ్మో రూపావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నరూపావచరో కుసలో ధమ్మో నరూపావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౭౪. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి (రూపావచరే ఏకం, సహజాతాధిపతియేవ, నరూపావచరే ద్వే), అనన్తరే తీణి (రూపావచరే ఏకం, నరూపావచరే ద్వే), సమనన్తరే తీణి, సహజాతే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి,

ఆసేవనే తీణి, కమ్మే ద్వే...పే.... అత్థియా ద్వే, నత్థియా తీణి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

**౭౫**. నరూపావచరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సబ్బత్థ ఏకం).

రూపావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నరూపావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

రూపావచరం అబ్యాకతఞ్చ నరూపావచరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ రూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౭౬**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... పురేజాతే ఆసేవనే ద్వే...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. యథా కామావచరదుకఅబ్యాకతసదిసం, ఏత్తకాయేవ పఞ్హా హేట్ఠుపరికం పరివత్తన్తి. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

**౯౫-౧. అరూపావచరదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౭౭**. అరూపావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నఅరూపావచరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౮**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే...పే.... నఆసేవనే ఏకం...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

**౭౯**. అరూపావచరో కుసలో ధమ్మో అరూపావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నఅరూపావచరో కుసలో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స కుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౦**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే తీణి...పే.... సహజాతే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే ద్వే...పే.... అత్థియా ద్వే, నత్థియా తీణి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

౮౧. నఅరూపావచరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం, సంఖిత్తం).

అరూపావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నఅరూపావచరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరూపావచరం అబ్యాకతఞ్చ నఅరూపావచరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నఅరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౮౨. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా ద్వే...పే.... నపురేజాతే చత్తారి, నపచ్ఛాజాతే నఆసేవనే పఞ్చ, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నఆహారే ఏకం...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౮౩. అరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో అరూపావచరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నఅరూపావచరో అబ్యాకతో ధమ్మో నఅరూపావచరస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౮౪. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి (అరూపావచరమూలే ద్వే, నఅరూపావచరే ఏకం), అధిపతియా చత్తారి (అరూపావచరమూలే తీణి, నఅరూపే ఏకం), అనన్తరే చత్తారి...పే.... సహజాతే పఞ్చ, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే సత్త, ఉపనిస్సయే చత్తారి, పురేజాతే ద్వే, పచ్ఛాజాతే ద్వే, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే చత్తారి, విపాకే ద్వే...పే.... సమ్పయుత్తే ద్వే, విప్పయుత్తే తీణి, అత్థియా సత్త, నత్థియా చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

**౯౬-౧. పరియాపన్నదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౮౫. పరియాపన్నం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరియాపన్నో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపరియాపన్నం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అపరియాపన్నో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౬**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా).

**౮౭**. పరియాపన్నం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ పరియాపన్నో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౮౮**. పరియాపన్నం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ పరియాపన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపరియాపన్నం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అపరియాపన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరియాపన్నం అబ్యాకతఞ్చ అపరియాపన్నం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరియాపన్నో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౯**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

### ౯౭-౧. నియ్యానికదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౯౦**. నియ్యానికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నియ్యానికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనియ్యానికం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౯౧**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౯౨**. అనియ్యానికం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౯౩. అనియ్యానికం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనియ్యానికో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

## ౯౮-౧. నియతదుక-కుసలత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౯౪. నియతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నియతో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనియతం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౯౫. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. లోకియదుకకుసలసదిసం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౯౬. నియతం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ నియతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనియతం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౯౭. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే (సబ్బత్థ ద్వే), అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ఏకం...పే.... నకమ్మే ద్వే...పే.... నవిప్పయుత్తే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారాది విత్థారేతబ్బో).

౯౮. నియతో అకుసలో ధమ్మో నియతస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో అకుసలో ధమ్మో అనియతస్స అకుసలస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౯౯. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ద్వే (నియతే సహజాతాధిపతి, దుతియే ఆరమ్మణాధిపతి సహజాతాధిపతి), అనన్తరే ద్వే...పే.... నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే తీణి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

**౧౦౦**. అనియతం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౯౯-౧. సఉత్తరదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౦౧**. సఉత్తరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఉత్తరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుత్తరం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అనుత్తరో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౨**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా).

**౧౦౩**. సఉత్తరం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సఉత్తరో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

సఉత్తరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ సఉత్తరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుత్తరం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అనుత్తరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి. (౩)

సఉత్తరం అబ్యాకతఞ్చ అనుత్తరం అబ్యాకతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సఉత్తరో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౪**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం లోకియదుకఅబ్యాకతసదిసం).

**౧౦౦-౧. సరణదుక-కుసలత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౦౩**. అరణం కుసలం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో కుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౦౬**. సరణం అకుసలం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అకుసలో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౦౭**. అరణం అబ్యాకతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అబ్యాకతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౦౮**. అరణో అబ్యాకతో ధమ్మో అరణస్స అబ్యాకతస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

పిట్ఠిదుకకుసలత్తికం నిట్ఠితం.

# ౧౦౦-౨. సరణదుక-వేదనాత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧. సరణం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... కమ్మే ద్వే, విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారోపి... పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా).

౩. సరణం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౫. సరణం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

సరణదుకవేదనాత్తికం నిట్ఠితం.

### ౧౦౦-౩. సరణదుక-విపాకత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౭**. అరణం విపాకం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో విపాకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౮**. సరణం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ సరణో విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం విపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ అరణో విపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

అరణం నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౦**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

## ౧౦౦-౪. సరణదుక-ఉపాదిన్నత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౧౧**. అరణం ఉపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో ఉపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౨**. సరణం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం అనుపాదిన్నుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ అరణం అనుపాదిన్నుపాదానియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనుపాదిన్నుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩.** హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం).

**౧౪.** అరణం అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

### ౧౦౦-౫. సరణదుక-సంకిలిట్ఠత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౧౫.** సరణం సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౬.** అరణం అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౧౭.** అరణం అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

### ౧౦౦-౬. సరణదుక-వితక్కత్తికం

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౮**. సరణం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం సవితక్కసవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో సవితక్కసవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే॰... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౨౦**. అరణం అవితక్కవిచారమత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అవితక్కవిచారమత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౨౧**. అరణం అవితక్కఅవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అవితక్కఅవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం)...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౧౦౦-౭. సరణదుక-పీతిత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౨**. సరణం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారోపి...పే॰... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా).

**౨౪**. సరణం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో సుఖసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౫**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా).

**౨౬**. సరణం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో ఉపేక్ఖాసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౭**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి విత్థారేతబ్బో).

**౧౦౦-౮. సరణదుక-దస్సనేనపహాతబ్బత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౮**. సరణం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౨౯**. సరణం భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౩౦**. అరణం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం)...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౧౦౦-౯. సరణదుక-దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౩౧**. సరణం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౩౨**. సరణం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

**౩౩**. సరణం నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఏకం. (సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం.)

**౧౦౦-౧౦. సరణదుక-ఆచయగామిత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౩౪**. సరణం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం ఆచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో ఆచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౫**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

**౩౬**. అరణం అపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౩౭**. అరణం నేవాచయగామినాపచయగామిం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవాచయగామినాపచయగామీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౧౦౦-౧౧. సరణదుక-సేక్ఖత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౩౮**. అరణం సేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో సేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౩౯**. అరణం అసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౪౦**. సరణం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ అరణం నేవసేక్ఖనాసేక్ఖఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౧**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

### ౧౦౦-౧౨. సరణదుక-పరిత్తత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౪౨**. సరణం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం పరిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం పరిత్తఞ్చ అరణం పరిత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పరిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

**౪౩**. అరణం మహగ్గతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మహగ్గతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౪౪**. అరణం అప్పమాణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అప్పమాణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

## ౧౦౦-౧౩. సరణదుక-పరిత్తారమ్మణత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౪౫**. సరణం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం పరిత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పరిత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారోపి ...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా.)

**౪౬**. సరణం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం మహగ్గతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మహగ్గతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౪౭**. అరణం అప్పమాణారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అప్పమాణారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౧౦౦-౧౪. సరణదుక-హీనత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౪౮**. సరణం హీనం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో హీనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౪౯**. అరణం మజ్ఝిమం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మజ్ఝిమో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౫౦**. అరణం పణీతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పణీతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౧౦౦-౧౫. సరణదుక-మిచ్ఛత్తత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౫౧**. సరణం మిచ్ఛత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో మిచ్ఛత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౫౨**. అరణం సమ్మత్తనియతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో సమ్మత్తనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౩. సరణం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం అనియతఞ్చ అరణం అనియతఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారోపి...పే.... పఞ్హావారోపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బా.)

**౧౦౦-౧౬. సరణదుక-మగ్గారమ్మణత్తికం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౨౫. అరణం మగ్గారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మగ్గారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౬. అరణం మగ్గహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మగ్గహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౭. అరణం మగ్గాధిపతిం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో మగ్గాధిపతి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౦౦-౧౭. సరణదుక-ఉప్పన్నత్తికం**

**౭. పఞ్హావారో**

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౮**. సరణో ఉప్పన్నో ధమ్మో సరణస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ఉప్పన్నో ధమ్మో అరణస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. సరణో ఉప్పన్నో ధమ్మో సరణస్స ఉప్పన్నస్స చ అరణస్స ఉప్పన్నస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అరణో ఉప్పన్నో ధమ్మో అరణస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అరణో ఉప్పన్నో ధమ్మో అరణస్స ఉప్పన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే సత్త. (సంఖిత్తం.) (యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౦౦-౧౮. సరణదుక-అతీతత్తికం

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

**౬౦**. సరణో పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో సరణస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అరణో పచ్చుప్పన్నో ధమ్మో అరణస్స పచ్చుప్పన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే సత్త. (సంఖిత్తం.) (యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౦౦-౧౯. సరణదుక-అతీతారమ్మణత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౬౧**. సరణం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం అతీతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అతీతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో).

౬౨. సరణం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం అనాగతారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనాగతారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... విపాకే ఏకం...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో).

౬౩. సరణం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం పచ్చుప్పన్నారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో పచ్చుప్పన్నారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... విపాకే ఏకం...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో).

### ౧౦౦-౨౦. సరణదుక-అజ్ఝత్తత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౬౪. సరణం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం అజ్ఝత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం అజ్ఝత్తఞ్చ అరణం అజ్ఝత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అజ్ఝత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౬౫. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే॰... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

౬౬. సరణం బహిద్ధా ధమ్మం పటిచ్చ సరణో బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం బహిద్ధా ధమ్మం పటిచ్చ అరణో బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

సరణం బహిద్ధా చ అరణం బహిద్ధా చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో బహిద్ధా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం.)

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

### ౧౦౦-౨౧. సరణదుక-అజ్ఝత్తారమ్మణత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౬౭**. సరణం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం అజ్ఝత్తారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అజ్ఝత్తారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

**౬౮**. సరణం బహిద్ధారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అరణం బహిద్ధారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో బహిద్ధారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బో.)

### ౧౦౦-౨౨. సరణదుక-సనిదస్సనత్తికం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౬౯**. అరణం అనిదస్సనసప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనిదస్సనసప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౭౦**. సరణం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ సరణో అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అరణం అనిదస్సనఅప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సరణం అనిదస్సనఅప్పటిఘఞ్చ అరణం అనిదస్సనఅప్పటిఘఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అరణో అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారోపి...పే.... సమ్పయుత్తవారోపి విత్థారేతబ్బా.)

**౭౧**. అరణో అనిదస్సనసప్పటిఘో ధమ్మో అరణస్స అనిదస్సనసప్పటిఘస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం (అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, అత్థియా ఏకం, అవిగతే ఏకం. సంఖిత్తం).

**౭౨**. సరణో అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో సరణస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి. అరణో అనిదస్సనఅప్పటిఘో ధమ్మో అరణస్స అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౩**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

ధమ్మానులోమే దుకతికపట్ఠానం నిట్ఠితం.

**ధమ్మానులోమే తికదుకపట్ఠానం**

# ౧-౧. కుసలత్తిక-హేతుదుకం

## ౧. హేతుపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౧. కుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

అకుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

౨. కుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి , ఉపనిస్సయే తీణి, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే తీణి, విపాకే ఏకం, ఆహారే తీణి…పే… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం –నఅధిపతిపచ్చయో

౪. కుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా . (౧)

అకుసలం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఅధిపతిపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౫. నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి పచ్చయవారేపి నిస్సయవారేపి సంసట్ఠవారేపి సమ్పయుత్తవారేపి సబ్బత్థ తీణి.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది

౬. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౭. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౮. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

### అనన్తరపచ్చయాది

౯. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో (౧)

**౧౦**. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

(అఞ్ఞమఞ్ఞనిస్సయపచ్చయా సహజాతపచ్చయసదిసా).

**ఉపనిస్సయపచ్చయాది**

**౧౧**. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి. (౩)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స విపాకపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే తీణి, విపాకే ఏకం, ఇన్ద్రియే ద్వే, మగ్గే ద్వే, సమ్పయుత్తే తీణి, అత్థియా తీణి, నత్థియా పఞ్చ, విగతే పఞ్చ, అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయుద్ధారో**

**౧౩**. కుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అబ్యాకతో హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౪**. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారస్స అనులోమమ్పి పచ్చనీయమ్పి అనులోమపచ్చనీయమ్పి పచ్చనీయానులోమమ్పి గణితం, ఏవం గణేతబ్బం.)

## ౨. నహేతుపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౧౫**. కుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నహేతు చ అబ్యాకతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . అకుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అకుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నహేతు చ అబ్యాకతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అబ్యాకతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నహేతుఞ్చ అబ్యాకతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నహేతుఞ్చ అబ్యాకతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

౧౬. కుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే తీణి, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే నవ, విపాకే ఏకం, ఆహారే నవ, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే నవ, మగ్గే నవ, సమ్పయుత్తే తీణి, విప్పయుత్తే నవ, అత్థియా నవ, నత్థియా తీణి, విగతే తీణి, అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతునఆరమ్మణపచ్చయాది**

౧౮. అబ్యాకతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

కుసలం నహేతుఞ్చ అబ్యాకతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నహేతుఞ్చ అబ్యాకతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౯. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ, నఅనన్తరే పఞ్చ, నసమనన్తరే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే పఞ్చ, నపురేజాతే సత్త, నపచ్ఛాజాతే నవ, నఆసేవనే నవ, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే నవ, నఆహారే ఏకం, నఇన్ద్రియే ఏకం, నఝానే ఏకం, నమగ్గే ఏకం, నసమ్పయుత్తే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే తీణి, నోనత్థియా పఞ్చ, నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసా విత్థారేతబ్బా.)

## ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౨౦**. కుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౨౧**. కుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స చ అబ్యాకతస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

అకుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

**౨౨**. కుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అకుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి…పే….

**ఉపనిస్సయపచ్చయో**

**౨౩**. కుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నహేతు ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే సత్త, సమనన్తరే సత్త, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే నవ, పురేజాతే తీణి, పచ్ఛాజాతే తీణి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే సత్త, విపాకే ఏకం, ఆహారే సత్త, ఇన్ద్రియే సత్త , ఝానే సత్త, మగ్గే సత్త, సమ్పయుత్తే తీణి, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా తేరస, నత్థియా సత్త, విగతే సత్త, అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పన్నరస, నఆరమ్మణే పన్నరస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౨-౧. వేదనాత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౫**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి…పే॰… విపాకే ద్వే…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౭**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౨౮**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో హేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే ఛ, సమనన్తరే ఛ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే తీణి, విపాకే ద్వే, ఇన్ద్రియే ద్వే, మగ్గే ద్వే, సమ్పయుత్తే తీణి, అత్థియా తీణి, నత్థియా ఛ, విగతే ఛ, అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౩౦**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౩౨**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో . అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౩౩**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**అనన్తర-ఉపనిస్సయపచ్చయా**

**౩౪**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… ద్వే.

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… ద్వే.

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి…పే॰….

**౩౫**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో నహేతు ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౩౬**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే సత్త, సమనన్తరే సత్త, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే అట్ఠ, విపాకే తీణి , ఆహారే తీణి, ఇన్ద్రియే తీణి, ఝానే తీణి, మగ్గే తీణి, సమ్పయుత్తే తీణి, అత్థియా తీణి, నత్థియా సత్త, విగతే సత్త, అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౩-౧. విపాకత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౩౭**. విపాకం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

విపాకధమ్మధమ్మం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే తీణి, విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

### ౭. పఞ్హావారో

## పచ్చయచతుక్కం

౩౯. విపాకో హేతు ధమ్మో విపాకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౪౦. విపాకో హేతు ధమ్మో విపాకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో హేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో విపాకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

౪౧. విపాకో హేతు ధమ్మో విపాకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో హేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో ... తీణి.

విపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో హేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే ద్వే, విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదపచ్చయచతుక్కం**

౪౩. విపాకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. విపాకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. విపాకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో నహేతు చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

విపాకధమ్మధమ్మం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. విపాకధమ్మధమ్మం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. విపాకధమ్మధమ్మం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకధమ్మధమ్మో నహేతు చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

విపాకం నహేతుఞ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

విపాకధమ్మధమ్మం నహేతుఞ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౪. హేతుయా తేరస, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తేరస, అఞ్ఞమఞ్ఞే సత్త, నిస్సయే తేరస , ఉపనిస్సయే పఞ్చ, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే తేరస, విపాకే నవ, ఆహారే తేరస...పే.... సమ్పయుత్తే పఞ్చ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

౪౫. విపాకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... నవ.

విపాకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౪౬. నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా తేరస, నఅనన్తరే పఞ్చ, నసమనన్తరే పఞ్చ, నఅఞ్ఞమఞ్ఞే పఞ్చ, నఉపనిస్సయే పఞ్చ, నపురేజాతే ద్వాదస, నపచ్ఛాజాతే తేరస, నఆసేవనే తేరస, నకమ్మే ద్వే, నవిపాకే పఞ్చ, నవిప్పయుత్తే తీణి...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**౨. పఞ్హావారో**

## పచ్చయచతుక్కం

**౪౭**. విపాకో నహేతు ధమ్మో విపాకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో నహేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. విపాకో నహేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

విపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౪౮**. విపాకో నహేతు ధమ్మో విపాకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

విపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో విపాకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౪౯**. విపాకో నహేతు ధమ్మో విపాకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

విపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో నహేతు ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౫౦**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే సత్త, సమనన్తరే సత్త, సహజాతే ఏకాదస, అఞ్ఞమఞ్ఞే సత్త, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే తీణి, ఆహారే సత్త, ఇన్ద్రియే నవ, ఝానే సత్త, మగ్గే సత్త, సమ్పయుత్తే తీణి, విప్పయుత్తే పఞ్చ, అత్థియా తేరస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సోళస, నఆరమ్మణే సోళస (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౪-౧. ఉపాదిన్నత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౧.** ఉపాదిన్నుపాదానియం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా ద్వే...పే.... విపాకే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి...పే.... నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

**౩.** ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౪.** ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౩౩**. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

### అనన్తర-ఉపనిస్సయపచ్చయా

**౩౪**. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే..... (౨)

**౩౫**. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అనుపాదిన్నుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో హేతు ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౫౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే ఛ, సమనన్తరే ఛ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే ద్వే, విపాకే ద్వే...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదపచ్చయచతుక్కం

**౫౯**. ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో నహేతు చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుఞ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుఞ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౬౦**. ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే తీణి, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే ద్వే, కమ్మే నవ, విపాకే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం – నహేతుపచ్చయో

**౬౨**. ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా... తీణి.

అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

ఉపాదిన్నుపాదానియం నహేతుఞ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౩**. నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౫-౧. సంకిలిట్ఠత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౬౪**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది

**౬౬**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౬౭**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౬౮**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

**౭౯**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ఛ...పే॰....

సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో హేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే (సంఖిత్తం).

**౭౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే ఛ, సమనన్తరే ఛ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే అట్ఠ, ఆసేవనే తీణి, విపాకే ద్వే, ఇన్ద్రియే ద్వే...పే॰... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదపచ్చయచతుక్కం

**౭౧**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుఞ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుఞ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౭౨**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే తీణి, సమనన్తరే తీణి, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే తీణి, పురేజాతే తీణి, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే నవ, విపాకే పఞ్చ, ఆహారే నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం –నహేతుపచ్చయో**

**౭౪**. అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా ఛ, నపురేజాతే సత్త...పే.... నకమ్మే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**ఆరమ్మణ-అధిపతిపచ్చయా**

**౭౫**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

**౨౬**. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో సంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో నహేతు ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭**. ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా అట్ఠ, అనన్తరే సత్త, సమనన్తరే సత్త, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే అట్ఠ, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే సత్త, విపాకే చత్తారి, ఆహారే సత్త...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చుద్దస, నఆరమ్మణే చుద్దస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౬-౧. వితక్కత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౮**. సవితక్కసవిచారం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అవితక్కవిచారమత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అవితక్కఅవిచారం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౭౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే.… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా సహజాతవారమ్పి… సమ్పయుత్తవారమ్పి ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౮౦**. సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౮౧**. సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౮౨**. సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౮౩**. సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అవితక్కవిచారమత్తో హేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో … తీణి.

అవితక్కఅవిచారో హేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి... పే....

సవితక్కసవిచారో హేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... నవ (సంఖిత్తం).

౮౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే పఞ్చ, విపాకే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి.

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

నహేతుపదం.

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౮౫. సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (తీణి). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (చత్తారి). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (పఞ్చ). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (ఛ). సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (సత్త).

౮౬. అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా

(తీణి). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (చత్తారి). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (పఞ్చ).

**౮౭**. అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (తీణి). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (చత్తారి). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (పఞ్చ). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (ఛ). అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (సత్త).

**౮౮**. సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (తీణి). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (చత్తారి). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (పఞ్చ). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (ఛ). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (సత్త).

**౮౯**. అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (తీణి). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (చత్తారి). అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (పఞ్చ).

౯౦. సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (తీణి).

౯౧. సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ఏకం). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (ద్వే). సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా (తీణి).

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౯౨. సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. సవితక్కసవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... చత్తారి.

అవితక్కఅవిచారం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... పఞ్చ.

సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... చత్తారి.

సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... ఏకం.

సవితక్కసవిచారం నహేతుఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం నహేతుఞ్చ అవితక్కఅవిచారం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... ఏకం (సంఖిత్తం).

౯౩. హేతుయా సత్తతింస, ఆరమ్మణే ఏకవీస, అధిపతియా తేవీస, అనన్తరే ఏకవీస, సహజాతే సత్తతింస, అఞ్ఞమఞ్ఞే అట్ఠవీస, నిస్సయే సత్తతింస, ఉపనిస్సయే ఏకవీస, పురేజాతే ఏకాదస, ఆసేవనే ఏకాదస, కమ్మే సత్తతింస, విపాకే ఆహారే ఇన్ద్రియే ఝానే మగ్గే సత్తతింస, సమ్పయుత్తే ఏకవీస, విప్పయుత్తే సత్తతింస...పే.... అవిగతే సత్తతింస, (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తేత్తింస, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చుద్దస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

౯౪. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స చ అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి .

౯౫. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స చ అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

౯౬. అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స

ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స చ అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

౯౭. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స చ అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

౯౮. సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స చ అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

## అధిపతిపచ్చయో

౯౯. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... సత్త.

అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు ధమ్మో అవితక్కవిచారమత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

అవితక్కఅవిచారో నహేతు ధమ్మో అవితక్కఅవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ అవితక్కఅవిచారో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సవితక్కసవిచారో నహేతు చ అవితక్కవిచారమత్తో నహేతు చ ధమ్మా సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

## అనన్తరపచ్చయాది

౧౦౦. సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... పే॰... సమనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో.

సవితక్కసవిచారో నహేతు ధమ్మో సవితక్కసవిచారస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౧.** ఆరమ్మణే ఏకవీస, అధిపతియా తేవీస, అనన్తరే పఞ్చవీస, సమనన్తరే పఞ్చవీస, సహజాతే తింస, అఞ్ఞమఞ్ఞే అట్ఠవీస, నిస్సయే తింస, ఉపనిస్సయే పఞ్చవీస, పురేజాతే పఞ్చ, పచ్ఛాజాతే పఞ్చ, ఆసేవనే ఏకవీస, కమ్మే ఏకాదస, విపాకే ఏకవీస, ఆహారే ఏకాదస...పే.... అవిగతే తింస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చతింస, నఆరమ్మణే పఞ్చతింస, నఅధిపతియా పఞ్చతింస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా ఏకవీస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకవీస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౭-౧. పీతిత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౦౨.** పీతిసహగతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సుఖసహగతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపేక్ఖాసహగతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... ఏకం.

పీతిసహగతం హేతుఞ్చ సుఖసహగతం హేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౦౩.** హేతుయా దస, ఆరమ్మణే దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా దస, నపురేజాతే దస, నపచ్ఛాజాతే దస, నఆసేవనే దస, నవిపాకే దస, నవిప్పయుత్తే దస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౦౪**. పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... ఏకం.

పీతిసహగతో హేతు చ సుఖసహగతో హేతు చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౧౦౫**. పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో . పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స చ సుఖసహగతస్స హేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స చ సుఖసహగతస్స హేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స చ సుఖసహగతస్స హేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

పీతిసహగతో హేతు చ సుఖసహగతో హేతు చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

పీతిసహగతో హేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో.

**౧౦౬**. హేతుయా దస, ఆరమ్మణే సోళస, అధిపతియా సోళస, అనన్తరే సోళస, సమనన్తరే సోళస, సహజాతే దస, అఞ్ఞమఞ్ఞే దస, నిస్సయే దస, ఉపనిస్సయే సోళస...పే.... విపాకే దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సోళస, నఆరమ్మణే సోళస (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే దస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సోళస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౦౭.** పీతిసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. పీతిసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. పీతిసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

సుఖసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సుఖసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సుఖసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

ఉపేక్ఖాసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతుధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పీతిసహగతం నహేతుఞ్చ సుఖసహగతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. పీతిసహగతం నహేతుఞ్చ సుఖసహగతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. పీతిసహగతం నహేతుఞ్చ సుఖసహగతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

**౧౦౮.** పీతిసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

సుఖసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి.

ఉపేక్ఖాసహగతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... ఏకం.

పీతిసహగతం నహేతుఞ్చ సుఖసహగతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౦౯.** హేతుయా దస, ఆరమ్మణే దస, అధిపతియా దస, అనన్తరే దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా దస, నఅధిపతియా దస (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## నహేతుపదం

## ౬. పఞ్హావారో

## పచ్చయచతుక్కం

## ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౧౦.** పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స చ సుఖసహగతస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౪)

సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స చ సుఖసహగతస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౪)

ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స చ సుఖసహగతస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౪)

పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

**౧౧౧.** పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో… చత్తారి.

౧౧౨. పీతిసహగతో నహేతు ధమ్మో పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

సుఖసహగతో నహేతు ధమ్మో సుఖసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

ఉపేక్ఖాసహగతో నహేతు ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి.

పీతిసహగతో నహేతు చ సుఖసహగతో నహేతు చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... చత్తారి (సంఖిత్తం).

౧౧౩. ఆరమ్మణే సోళస, అధిపతియా సోళస, సహజాతే దస, అఞ్ఞమఞ్ఞే దస, నిస్సయే దస, ఉపనిస్సయే సోళస, ఆహారే దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సోళస, నఆరమ్మణే సోళస, నఅధిపతియా సోళస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా సోళస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సోళస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౮-౧. దస్సనేనపహాతబ్బత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧౧౪. దస్సనేన పహాతబ్బం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౧౧౫. హేతుయా తీణి (సబ్బత్థ తీణి), విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి.

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౧౧౬.** దస్సనేన పహాతబ్బో హేతు ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

దస్సనేన పహాతబ్బో హేతు ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౧౭.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే అట్ఠ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే అట్ఠ, ఆసేవనే తీణి, విపాకే ఏకం, ఇన్ద్రియే ఏకం, మగ్గే ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౧౮.** దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో నహేతు చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... తీణి.

భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో నహేతు చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౧౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౨౦**. నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా.

దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా . (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

దస్సనేన పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨౧**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి పచ్చయవారమ్పి నిస్సయవారమ్పి సంసట్ఠవారమ్పి సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౨౨**. దస్సనేన పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. దస్సనేన పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

భావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో నహేతు ధమ్మో నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౨౩**. ఆరమ్మణే అట్ఠ, అధిపతియా దస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చుద్దస, నఆరమ్మణే చుద్దస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా అట్ఠ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౯-౧. దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౨౪**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే॰... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి...పే॰... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం).

**౧౨౬**. దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో హేతు ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే అట్ఠ, అధిపతియా ఛ...పే॰... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౨౭.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

**౧౨౮.** నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨౯.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౧౩౦.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో నహేతు ధమ్మో నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౩౧.** ఆరమ్మణే అట్ఠ, అధిపతియా దస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చుద్దస, నఆరమ్మణే చుద్దస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా అట్ఠ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౦-౧. ఆచయగామిత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౩౨**. ఆచయగామిం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపచయగామిం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నేవాచయగామినాపచయగామిం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి (సబ్బత్థ తీణి).

నఅధిపతియా తీణి, నఆసేవనే ద్వే, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే.… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

### హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౩౪**. ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అపచయగామీ హేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౧౩౫.** ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి, సహజాతాధిపతి. (౧)

అపచయగామీ హేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – సహజాతాధిపతి.... అపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో – ఆరమ్మణాధిపతి.... (౩)

నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో.

**౧౩౬.** ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవాచయగామినాపచయగామీ హేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩౭.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా ఛ, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే అట్ఠ, ఆసేవనే తీణి, విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౧౩౮.** ఆచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఆచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. ఆచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ నహేతు చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . అపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అపచయగామీ నహేతు చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

నేవాచయగామినాపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఆచయగామిం నహేతుఞ్చ నేవాచయగామినాపచయగామిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపచయగామిం నహేతుఞ్చ నేవాచయగామినాపచయగామిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౩౯.** ఆచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నేవాచయగామినాపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౪౦.** నేవాచయగామినాపచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

ఆచయగామిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౪౧.** నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా ఛ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౪౨.** ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౪౩.** ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స నహేతుస్స చ నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౪)

**౧౪౪.** నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో అపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నేవాచయగామినాపచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)...పే....

ఆచయగామీ నహేతు ధమ్మో ఆచయగామిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౪౫.** ఆరమ్మణే సత్త, అధిపతియా దస, అనన్తరే ఛ సమనన్తరే ఛ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పన్నరస, నఆరమ్మణే పన్నరస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧౧-౧. సేక్ఖత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

## హేతుపచ్చయో

**౧౪౬**. సేక్ఖం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసేక్ఖం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౪౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

## హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౪౮**. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౧౪౯**. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౧౫౦**. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౧౩౧**. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. సేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో హేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౩౨**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే అట్ఠ, సమనన్తరే అట్ఠ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే అట్ఠ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౩౩**. సేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో నహేతు చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అసేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సేక్ఖం నహేతుఞ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసేక్ఖం నహేతుఞ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౩౪**. సేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అసేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... ఆసేవనే ద్వే...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

**౧౩౫**. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా తీణి...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౩౬**. సేక్ఖో నహేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

సేక్ఖో నహేతు ధమ్మో సేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో అసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో నహేతు ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౩౭.** ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే అట్ఠ, సమనన్తరే అట్ఠ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే అట్ఠ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చుద్దస, నఆరమ్మణే చుద్దస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౧-౧. పరిత్తత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౧౩౮.** పరిత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

మహగ్గతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అప్పమాణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పమాణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

## హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౨౯.** పరిత్తో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

మహగ్గతో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పమాణో హేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పరిత్తో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పరిత్తో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మహగ్గతో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పమాణో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౧౬౦.** పరిత్తో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

మహగ్గతో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పమాణో హేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

పరిత్తో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. పరిత్తో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. పరిత్తో హేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మహగ్గతో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతో హేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అప్పమాణో హేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

పరిత్తో హేతు ధమ్మో పరిత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౬౧.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఛ, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి , నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౬౨.** పరిత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మహగ్గతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మహగ్గతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మహగ్గతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు చ మహగ్గతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అప్పమాణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పమాణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అప్పమాణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అప్పమాణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు చ అప్పమాణో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

పరిత్తం నహేతుఞ్చ మహగ్గతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరిత్తం నహేతుఞ్చ అప్పమాణం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౬౩.** హేతుయా తేరస, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా నవ...పే.... విగతే పఞ్చ, అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

౧౬౪. పరిత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా దస...పే॰... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

౧౬౫. పరిత్తో నహేతు ధమ్మో పరిత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పరిత్తో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మహగ్గతో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతో నహేతు ధమ్మో పరిత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పమాణో నహేతు ధమ్మో అప్పమాణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణో నహేతు ధమ్మో పరిత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

పరిత్తో నహేతు ధమ్మో పరిత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౧౬౬. ఆరమ్మణే సత్త, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే ఏకాదస, అఞ్ఞమఞ్ఞే సత్త, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే నవ...పే॰... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పన్నరస, నఆరమ్మణే పన్నరస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౩-౧. పరిత్తారమ్మణత్తిక-హేతుదుకం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౧౬౭.** పరిత్తారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

మహగ్గతారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అప్పమాణారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పమాణారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… విగతే తీణి, అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి …పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

#### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౧౬౮.** పరిత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

మహగ్గతారమ్మణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అప్పమాణారమ్మణో హేతు ధమ్మో అప్పమాణారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పరిత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. పరిత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మహగ్గతారమ్మణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతారమ్మణో హేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పమాణారమ్మణో హేతు ధమ్మో అప్పమాణారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణారమ్మణో హేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణారమ్మణో హేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౬౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే సత్త, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౭౦**. పరిత్తారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౭౧**. పరిత్తారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**ఆరమ్మణ-అధిపతిపచ్చయా**

**౧౭౨**. పరిత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో . పరిత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మహగ్గతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మహగ్గతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అప్పమాణారమ్మణో నహేతు ధమ్మో అప్పమాణారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణారమ్మణో నహేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అప్పమాణారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మహగ్గతారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

పరిత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో పరిత్తారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౨౩**. ఆరమ్మణే సత్త, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, ఉపనిస్సయే నవ...పే॰... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౪-౧. హీనత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౨౪**. హీనం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ హీనో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మజ్ఝిమం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. పణీతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పణీతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౨౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే॰... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౨౬.** హీనో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో . (౧)

మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పణీతో హేతు ధమ్మో పణీతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

హీనో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. హీనో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పణీతో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౧౨౭.** హీనో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

పణీతో హేతు ధమ్మో పణీతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. పణీతో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

హీనో హేతు ధమ్మో హీనస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

మజ్ఝిమో హేతు ధమ్మో మజ్ఝిమస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

పణీతో హేతు ధమ్మో పణీతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే (సంఖిత్తం).

**౧౨౮.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా పఞ్చ...పే. ... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా అట్ఠ, నఆరమ్మణే అట్ఠ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౭౯**. హీనం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ హీనో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

(యథా సంకిలిట్ఠత్తికహేతుదుకం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧౩-౧. మిచ్ఛత్తనియతత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౮౦**. మిచ్ఛత్తనియతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సమ్మత్తనియతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనియతం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౮౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి…పే॰… విపాకే ఏకం…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే ఏకం, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి …పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౧౮౨**. మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో హేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**అనన్తరపచ్చయాది**

**౧౮౩**. మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో హేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో హేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౮౪**. మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. మిచ్ఛత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. సమ్మత్తనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అనియతో హేతు ధమ్మో అనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో హేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో హేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౮౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి...పే.... ఉపనిస్సయే సత్త...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా సత్త, నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## నహేతుపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

#### హేతుపచ్చయో

**౧౮౬.** మిచ్ఛత్తనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మిచ్ఛత్తనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సమ్మత్తనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సమ్మత్తనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సమ్మత్తనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సమ్మత్తనియతో నహేతు చ అనియతో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

మిచ్ఛత్తనియతం నహేతుఞ్చ అనియతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సమ్మత్తనియతం నహేతుఞ్చ అనియతం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౮౭.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే॰... విపాకే ఏకం...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

#### పచ్చనీయం

#### నహేతుపచ్చయో

**౧౮౮.** అనియతం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా తీణి...పే॰... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**ఆరమ్మణ-అధిపతి-అనన్తరపచ్చయా**

**౧౮౯.** మిచ్ఛత్తనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో నహేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో నహేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

**౧౯౦.** మిచ్ఛత్తనియతో నహేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స నహేతుస్స చ అనియతస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో నహేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

మిచ్ఛత్తనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

సమ్మత్తనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనియతో నహేతు ధమ్మో అనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో నహేతు ధమ్మో మిచ్ఛత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అనియతో నహేతు ధమ్మో సమ్మత్తనియతస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౯౧.** ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా అట్ఠ, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే నవ, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తేరస, ఉపనిస్సయే సత్త...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తేరస, నఆరమ్మణే తేరస, నఅధిపతియా తేరస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౧౬-౧. మగ్గారమ్మణత్తిక-హేతుదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౯౨.** మగ్గారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

మగ్గహేతుకం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

మగ్గాధిపతిం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణం హేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం హేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

మగ్గహేతుకం హేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం హేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౯౩.** హేతుయా సత్తరస…పే॰… అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా సత్తరస, నపురేజాతే సత్తరస…పే॰… నఆసేవనే నవ, నవిపాకే సత్తరస, నవిప్పయుత్తే సత్తరస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౧౯౪.** మగ్గారమ్మణో హేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

మగ్గాధిపతి హేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గహేతుకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గాధిపతి హేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౧౯౩**. మగ్గారమ్మణో హేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గాధిపతి హేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో హేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గాధిపతి హేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గారమ్మణో హేతు చ మగ్గాధిపతి హేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౯౬**. హేతుయా సత్తరస, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఏకవీస, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే సత్తరస, అఞ్ఞమఞ్ఞే సత్తరస, నిస్సయే సత్తరస, ఉపనిస్సయే ఏకవీస...పే.... అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకవీస, నఆరమ్మణే సత్తరస (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే సత్తరస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదం

### ౧-౬. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౯౭.** మగ్గారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

మగ్గహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గహేతుకం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

మగ్గాధిపతి నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గాధిపతిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గాధిపతిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గాధిపతిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. మగ్గాధిపతిం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౫)

మగ్గారమ్మణం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గారమ్మణం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గారమ్మణం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

మగ్గహేతుకం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గహేతుకం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. మగ్గహేతుకం నహేతుఞ్చ మగ్గాధిపతిం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩) (సంఖిత్తం.)

**౧౯౮.** హేతుయా సత్తరస, ఆరమ్మణే సత్తరస...పే.... అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం

**నహేతుపచ్చయో**

౧౯౯. మగ్గారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

నహేతుయా ఏకం, నఅధిపతియా సత్తరస, నపురేజాతే సత్తరస, నపచ్ఛాజాతే సత్తరస, నఆసేవనే నవ, నవిపాకే సత్తరస, నవిప్పయుత్తే సత్తరస (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా సత్తరస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౨౦౦**. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

**౨౦౧**. మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స

నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి .

మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

**అనన్తర-ఉపనిస్సయపచ్చయా**

**౨౦౨**. మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స చ మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స చ ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి...పే.....

**౨౦౩**. మగ్గారమ్మణో నహేతు ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో నహేతు ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గాధిపతి నహేతు ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో నహేతు చ మగ్గాధిపతి నహేతు చ ధమ్మా మగ్గహేతుకస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ (సంఖిత్తం).

**౨౦౪**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా ఏకవీస, అనన్తరే నవ, సమనన్తరే నవ, సహజాతే సత్తరస, అఞ్ఞమఞ్ఞే సత్తరస, నిస్సయే సత్తరస, ఉపనిస్సయే ఏకవీస...పే.... అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకవీస, నఆరమ్మణే సత్తరస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧౭-౧. ఉప్పన్నత్తిక-హేతుదుకం**

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయాది**

**౨౦౫**. ఉప్పన్నో హేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో – ఉప్పన్నా హేతూ సమ్పయుత్తకానం హేతూనం హేతుపచ్చయేన పచ్చయో; పటిసన్ధిక్ఖణే...పే..... (౧)

అనుప్పన్నో హేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – అనుప్పన్నా హేతూ చేతోపరియఞాణస్స అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. ఉప్పాదీ హేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో – ఉప్పాదీ హేతూ చేతోపరియఞాణస్స అనాగతంసఞాణస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

ఉప్పన్నో హేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... విపాకపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... మగ్గపచ్చయేన పచ్చయో... సమ్పయుత్తపచ్చయేన పచ్చయో... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో...పే.... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

**౨౦౬**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ద్వే...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదం

### ఆరమ్మణపచ్చయాది

**౨౦౭**. ఉప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఉప్పాదీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౨౦౮**. ఉప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఉప్పాదీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఉప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

అనుప్పన్నో నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో.

ఉప్పాదీ నహేతు ధమ్మో ఉప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౦౯**. ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి, సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే తీణి...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

### ౧౮-౧. అతీతత్తిక-హేతుదుకం

### ౭. పఞ్హావారో

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౧౦**. పచ్చుప్పన్నో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అతీతో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అనాగతో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౧౧**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి…పే॰… సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ద్వే…పే॰… విపాకే ఏకం, ఇన్ద్రియే ఏకం, మగ్గే ఏకం, సమ్పయుత్తే ఏకం, అత్థియా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

**నహేతుపదం**

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨౧౨**. అతీతో నహేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనాగతో నహేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పచ్చుప్పన్నో నహేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౧౩**. ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి…పే॰… సహజాతే ఏకం, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే తీణి…పే॰… ఆసేవనే ఏకం, కమ్మే ద్వే, విపాకే ఏకం…పే॰… ఇన్ద్రియే ఏకం, మగ్గే ఏకం, సమ్పయుత్తే ఏకం, అత్థియా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౮-౧. అతీతారమ్మణత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౧౪**. అతీతారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అతీతారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాగతారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనాగతారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పచ్చుప్పన్నారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౧౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౧౬**. అతీతారమ్మణో హేతు ధమ్మో అతీతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనాగతారమ్మణో హేతు ధమ్మో అనాగతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అతీతారమ్మణో హేతు ధమ్మో అతీతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అతీతారమ్మణో హేతు ధమ్మో అనాగతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అతీతారమ్మణో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అనాగతారమ్మణో హేతు ధమ్మో అనాగతారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

పచ్చుప్పన్నారమ్మణో హేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౧౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే ఛ, సమనన్తరే ఛ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౧౮**. అతీతారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అతీతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాగతారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనాగతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ పచ్చుప్పన్నారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౧౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా తీణి, నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే తీణి, నఝానే ఏకం, నమగ్గే తీణి, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨౨౦**. అతీతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో అతీతారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అనాగతారమ్మణో నహేతు ధమ్మో అనాగతారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

పచ్చుప్పన్నారమ్మణో నహేతు ధమ్మో పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౨౧**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౨౦-౧. అజ్ఝత్తత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౨౨**. అజ్ఝత్తం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధా హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధా హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౨౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౨౨౪**. అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

బహిద్ధా హేతు ధమ్మో బహిద్ధా హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో.

అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో బహిద్ధా హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

బహిద్ధా హేతు ధమ్మో బహిద్ధా హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. బహిద్ధా హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౨౨౫**. అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

బహిద్ధా హేతు ధమ్మో బహిద్ధా హేతుస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అజ్ఝత్తో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

బహిద్ధా హేతు ధమ్మో బహిద్ధా హేతుస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౨౬**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా ద్వే, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే చత్తారి…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౨౭**. అజ్ఝత్తం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధా నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధా నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౨౮**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా ద్వే…పే॰… నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨౨౯**. అజ్ఝత్తో నహేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అజ్ఝత్తో నహేతు ధమ్మో బహిద్ధా నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

బహిద్ధా నహేతు ధమ్మో బహిద్ధా నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. బహిద్ధా నహేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౩౦**. ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా చత్తారి, అనన్తరే ద్వే ...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ఛ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఛ, నఆరమ్మణే ఛ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౨౧-౧. అజ్ఝత్తారమ్మణత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౩౧**. అజ్ఝత్తారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధారమ్మణం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధారమ్మణో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౩౨**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే, నపురేజాతే ద్వే, నపచ్ఛాజాతే ద్వే, నఆసేవనే ద్వే, నవిపాకే ద్వే, నవిప్పయుత్తే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౩౩**. అజ్ఝత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

బహిద్ధారమ్మణో హేతు ధమ్మో బహిద్ధారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అజ్ఝత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అజ్ఝత్తారమ్మణో హేతు ధమ్మో బహిద్ధారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

బహిద్ధారమ్మణో హేతు ధమ్మో బహిద్ధారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. బహిద్ధారమ్మణో హేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తారమ్మణస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

౨౩౪. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, ఉపనిస్సయే చత్తారి... పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### నహేతుపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౩౫. అజ్ఝత్తారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధారమ్మణం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధారమ్మణో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం విత్థారేతబ్బం.)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

౨౩౬. అజ్ఝత్తారమ్మణో నహేతు ధమ్మో అజ్ఝత్తారమ్మణస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే చత్తారి, ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నహేతుయా చత్తారి, నఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౨౨-౧. సనిదస్సనసప్పటిఘత్తిక-హేతుదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౩౭.** అనిదస్సనఅప్పటిఘం హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే.… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే.… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౨౩౮.** అనిదస్సనఅప్పటిఘో హేతు ధమ్మో అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స హేతుస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనిదస్సనఅప్పటిఘో హేతు ధమ్మో అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే.… అవిగతే ఏకం (సబ్బత్థ ఏకం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుపదం**

**౧-౬. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౩౯.** అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి

హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... సత్త.

౨౪౦. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... సత్త.

౨౪౧. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. అనిదస్సనసప్పటిఘం నహేతుఞ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా... సత్త.

అనిదస్సనఅప్పటిఘం నహేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౪౨. హేతుయా ఏకవీస, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకవీస...పే॰... అవిగతే ఏకవీస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకవీస, నఆరమ్మణే ఏకవీస...పే.... నోవిగతే ఏకవీస.

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకవీస (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౭. పఞ్హావారో**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౪౩**. సనిదస్సనసప్పటిఘో నహేతు ధమ్మో అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స నహేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ, అనన్తరే ఏకం, సమనన్తరే ఏకం, సహజాతే ఏకవీస...పే.... అవిగతే పఞ్చవీస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చవీస, నఆరమ్మణే ఏకవీస (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

సనిదస్సనసప్పటిఘత్తికహేతుదుకం నిట్ఠితం.

**౧-౨. కుసలత్తిక-సహేతుకదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౪౪**. కుసలం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪౩**. హేతుయా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నకమ్మే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి.

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౪౬**. కుసలో సహేతుకో ధమ్మో కుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో సహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో సహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో సహేతుకో ధమ్మో కుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో సహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో సహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో సహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి. (౩)

అబ్యాకతో సహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి. (౩)

కుసలో సహేతుకో ధమ్మో కుసలస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౪౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే తీణి, నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**అహేతుకపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౪౮**. అకుసలం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అహేతుకఞ్చ అబ్యాకతం అహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

అబ్యాకతం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అహేతుకఞ్చ అబ్యాకతం అహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౫౦**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా తీణి...పే.... నోవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౨౨౧.** అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో...పే॰.... (౨)

అకుసలో అహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఉపనిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౨౨.** హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే చత్తారి, ఉపనిస్సయే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౩. కుసలత్తిక-హేతుసమ్పయుత్తదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౩౩**. కుసలం హేతుసమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతుసమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుసమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౩౪**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౩౫**. కుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో కుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో కుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో హేతుసమ్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౩౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**హేతువిప్పయుత్తపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౦౭.** అకుసలం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతువిప్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౦౮.** హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

**నహేతు-నఆరమ్మణపచ్చయా**

**౨౦౯.** అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతువిప్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం హేతువిప్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౬౦**. నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే తీణి, నఅధిపతియా తీణి...పే.... నోవిగతే తీణి. (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతు-ఆరమ్మణ-అనన్తరపచ్చయా**

**౨౬౧**. అకుసలో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో . అకుసలో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అకుసలో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అకుసలో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో హేతువిప్పయుత్తో ధమ్మో అకుసలస్స హేతువిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

**౨౬౨**. హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే చత్తారి, అనన్తరే చత్తారి, సమనన్తరే చత్తారి, సహజాతే తీణి, అఞ్ఞమఞ్ఞే ఏకం, నిస్సయే చత్తారి, ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే చత్తారి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పఞ్చ, నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే చత్తారి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౪. కుసలత్తిక-హేతుసహేతుకదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

## హేతుపచ్చయో

౨౯౩. కుసలం హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుఞ్చేవ సహేతుకఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా . (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౯౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి, నపురేజాతే తీణి, నపచ్ఛాజాతే తీణి, నఆసేవనే తీణి, నవిపాకే తీణి, నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

## హేతు-ఆరమ్మణ-అధిపతిపచ్చయా

౨౯౫. కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

కుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు చేవ సహేతుకో చ ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స చేవ సహేతుకస్స చ ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౬౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ, సమనన్తరే పఞ్చ, సహజాతే తీణి...పే.... ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**సహేతుకనహేతుపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౬౭**. కుసలం సహేతుకఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సహేతుకఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం సహేతుకఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౬౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి...పే.... నవిప్పయుత్తే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౨౬౯**. కుసలో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో కుసలస్స సహేతుకస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో అకుసలస్స సహేతుకస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సహేతుకో చేవ న చ హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స సహేతుకస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭౦**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ...పే.... సహజాతే తీణి...పే.... ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౫. కుసలత్తిక-హేతుహేతుసమ్పయుత్తదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౭౧**. కుసలం హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుఞ్చేవ హేతుసమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭౨**. హేతుయా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతిపచ్చయా హేతుయా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

## హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౭౩**. కుసలో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో అకుసలస్స హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో హేతు చేవ హేతుసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో కుసలస్స హేతుస్స చేవ హేతుసమ్పయుత్తస్స చ ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౭౪**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## హేతుసమ్పయుత్తనహేతుపదం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౭౫**. కుసలం హేతుసమ్పయుత్తఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం హేతుసమ్పయుత్తఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం హేతుసమ్పయుత్తఞ్చేవ న చ హేతుం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౨౭౬**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి.

నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౨౭౭**. కుసలో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో కుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో అకుసలస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో హేతుసమ్పయుత్తో చేవ న చ హేతు ధమ్మో అబ్యాకతస్స హేతుసమ్పయుత్తస్స చేవ న చ హేతుస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౭౮**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ...పే.... సహజాతే తీణి...పే.... ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧-౬. కుసలత్తిక-నహేతుసహేతుకదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౭౯**. కుసలం నహేతుం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నహేతుం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం నహేతుం సహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౮౦**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

**౨౮౧**. కుసలో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో కుసలస్స నహేతుస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అకుసలో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో అకుసలస్స నహేతుస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అబ్యాకతో నహేతు సహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స సహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౮౨**. ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త, అనన్తరే పఞ్చ...పే.... సహజాతే అఞ్ఞమఞ్ఞే నిస్సయే తీణి, ఉపనిస్సయే నవ, ఆసేవనే తీణి, కమ్మే పఞ్చ, విపాకే ఏకం, ఆహారే...పే.... సమ్పయుత్తే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణపచ్చయా నహేతుయా నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**నహేతుఅహేతుకపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౨౮౩**. అబ్యాకతం నహేతుం అహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నహేతు అహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం...పే.... నోవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౨౮౪**. అబ్యాకతో నహేతు అహేతుకో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నహేతుస్స అహేతుకస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణే ఏకం, అధిపతియా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

హేతుగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

# ၁-၉. కుసలత్తిక-సప్పచ్చయదుకం

## ၁-၉. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

၁. కుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సప్పచ్చయో చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (၃)

అకుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၁)

కుసలం సప్పచ్చయఞ్చ అబ్యాకతం సప్పచ్చయఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၁)

అకుసలం సప్పచ్చయఞ్చ అబ్యాకతం సప్పచ్చయఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၁)

၂. కుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (၁)

అకుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (၁)

అబ్యాకతం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (၁) (సంఖిత్తం.)

၃. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం

#### నహేతుపచ్చయో

၄. అకుసలం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (၁)

అబ్యాకతం సప్పచ్చయం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (၁) (సంఖిత్తం.)

౩. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

౬. కుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో కుసలస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో అకుసలస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౭. కుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో కుసలస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సప్పచ్చయో ధమ్మో అకుసలస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సప్పచ్చయో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సప్పచ్చయస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౮. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే సత్త...పే.... సహజాతే నవ...పే.... ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

నహేతుయా పన్నరస, నఆరమ్మణే పన్నరస (సంఖిత్తం).

హేతుపచ్చయా నఆరమ్మణే సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుపచ్చయా ఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౮. కుసలత్తిక-సఙ్ఖతదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౯. కుసలం సఙ్ఖతం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సఙ్ఖతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సప్పచ్చయదుకసదిసం).

## ౧-౯. కుసలత్తిక-సనిదస్సనదుకం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౧౦**. కుసలం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అనిదస్సనఞ్చ అబ్యాకతం అనిదస్సనఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అనిదస్సనఞ్చ అబ్యాకతం అనిదస్సనఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౧౧**. కుసలం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా . (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం –నహేతుపచ్చయో

**౧౩**. అకుసలం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అనిదస్సనం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి... పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౧౪. కుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో కుసలస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో అకుసలస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౧౫. కుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో కుసలస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అనిదస్సనో ధమ్మో అకుసలస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అనిదస్సనో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనిదస్సనస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౬. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే సత్త...పే.... ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧-౧౦. కుసలత్తిక-సప్పటిఘదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౭. అబ్యాకతం సప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౮. కుసలం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అప్పటిఘఞ్చ అబ్యాకతం అప్పటిఘఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అప్పటిఘఞ్చ అబ్యాకతం అప్పటిఘఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**ఆరమ్మణపచ్చయో**

**౧౯**. కుసలం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా . (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

**పచ్చనీయం**

**నహేతుపచ్చయో**

**౨౧**. అకుసలం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అప్పటిఘం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౨**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**హేతుపచ్చయో**

**౨౩**. కుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో కుసలస్స అప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అప్పటిఘో ధమ్మో అకుసలస్స అప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అప్పటిఘో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అప్పటిఘస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**౧-౧౧. కుసలత్తిక-రూపీదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

## పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౫**. అబ్యాకతం రూపిం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో రూపీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౬**. కుసలం అరూపిం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అరూపీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అరూపిం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అరూపీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అరూపిం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అరూపీ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే, నఅధిపతియా తీణి...పే.... (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౮**. కుసలో అరూపీ ధమ్మో కుసలస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో అరూపీ ధమ్మో అకుసలస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అరూపీ ధమ్మో అబ్యాకతస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో అరూపీ ధమ్మో కుసలస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అరూపీ ధమ్మో అకుసలస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అరూపీ ధమ్మో అబ్యాకతస్స అరూపిస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧-౧౨. కుసలత్తిక-లోకియదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౦**. కుసలం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో లోకియో చ అబ్యాకతో లోకియో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అబ్యాకతం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం లోకియఞ్చ అబ్యాకతం లోకియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం లోకియఞ్చ అబ్యాకతం లోకియఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

### పచ్చనీయం

### నహేతుపచ్చయో

**౩౨**. అకుసలం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం లోకియం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౩**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ…పే॰… నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౩౪**. కుసలో లోకియో ధమ్మో కుసలస్స లోకియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అకుసలో లోకియో ధమ్మో అకుసలస్స లోకియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకియస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౩౫. కుసలో లోకియో ధమ్మో కుసలస్స లోకియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో లోకియో ధమ్మో అకుసలస్స లోకియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో లోకియో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకియస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౬. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**లోకుత్తరపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౩౭. కుసలం లోకుత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో లోకుత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం లోకుత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౮. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

నఅధిపతియా ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది**

౩౯. కుసలో లోకుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కుసలో లోకుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కుసలో లోకుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో లోకుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స లోకుత్తరస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౦**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౧౩. కుసలత్తిక-కేనచివిఞ్ఞేయ్యదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౪౧**. కుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యఞ్చ అబ్యాకతం కేనచి విఞ్ఞేయ్యఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యఞ్చ అబ్యాకతం కేనచి విఞ్ఞేయ్యఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

**౪౨**. కుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౩**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

## పచ్చనీయం

### నహేతుపచ్చయో

**౪౪**. అకుసలం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం కేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి నహేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౫**. నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

### హేతుపచ్చయో

**౪౬**. కుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో కుసలస్స కేనచి విఞ్ఞేయ్యస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో అకుసలస్స కేనచి విఞ్ఞేయ్యస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో కేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో అబ్యాకతస్స కేనచి విఞ్ఞేయ్యస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౭**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**౪౮**. కుసలం నకేనచి విఞ్ఞేయ్యం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నకేనచి విఞ్ఞేయ్యో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (కేనచివిఞ్ఞేయ్యసదిసం).

కుసలత్తికచూళన్తరదుకం నిట్ఠితం.

## ౧-౧౪. కుసలత్తిక-ఆసవదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧. అకుసలం ఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారేపి పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨. కుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోఆసవో చ అబ్యాకతో నోఆసవో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అబ్యాకతం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నోఆసవఞ్చ అబ్యాకతం నోఆసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నోఆసవఞ్చ అబ్యాకతం నోఆసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

### ఆరమ్మణపచ్చయో

౩. కుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం నోఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౪. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ...పే.... నోవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి... పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

౩. కుసలో నోఆసవో ధమ్మో కుసలస్స నోఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో నోఆసవో ధమ్మో అకుసలస్స నోఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో నోఆసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నోఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో నోఆసవో ధమ్మో కుసలస్స నోఆసవస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౬. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**౧-౧౩. కుసలత్తిక-సాసవదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

౭. కుసలం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం సాసవఞ్చ అబ్యాకతం సాసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సాసవఞ్చ అబ్యాకతం సాసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౮. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ద్వే, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నఅధిపతియా నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౯**. కుసలో సాసవో ధమ్మో కుసలస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సాసవో ధమ్మో అకుసలస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**అనాసవపదం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౦**. కుసలం అనాసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అనాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౧**. హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౧౨**. కుసలో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కుసలో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

కుసలో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౧౬. కుసలత్తిక-ఆసవసమ్పయుత్తదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౧౪**. అకుసలం ఆసవసమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఆసవసమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆమమ్మణే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౫**. కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం ఆసవవిప్పయుత్తఞ్చ అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౧౬**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౧౭. కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అకుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౮. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా పఞ్చ…పే॰… అవిగతే దస (సంఖిత్తం.)

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧-౧౭. కుసలత్తిక-ఆసవసాసవదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౧౯. అకుసలం ఆసవఞ్చేవ సాసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఆసవో చేవ సాసవో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… సమ్పయుత్తవారేపి పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨౦. కుసలం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అకుసలం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అబ్యాకతం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవఞ్చ అబ్యాకతం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవఞ్చ అబ్యాకతం సాసవఞ్చేవ నో చ ఆసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౧. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

౨౨. కుసలో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో కుసలస్స సాసవస్స చేవ నో చ ఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో అకుసలస్స సాసవస్స చేవ నో చ ఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సాసవో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సాసవస్స చేవ నో చ ఆసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౩. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౧౮. కుసలత్తిక-ఆసవఆసవసమ్పయుత్తదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౨౪. అకుసలం ఆసవఞ్చేవ ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఆసవో చేవ ఆసవసమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨౫. అకుసలం ఆసవసమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ ఆసవం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఆసవసమ్పయుత్తో చేవ నో చ ఆసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... సమ్పయుత్తవారేపి పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౬**. కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవఞ్చ అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవఞ్చ అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తం సాసవఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౭**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౨౮**. కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో సాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స సాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౨౯**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా చత్తారి...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౧౯. కుసలత్తిక-ఆసవవిప్పయుత్తసాసవదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౦**. కుసలం ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం ఆసవవిప్పయుత్తం అనాసవం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౩౧**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**హేతుఆరమ్మణపచ్చయాది**

**౩౨**. కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో కుసలస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అధిపతిపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో ఆసవవిప్పయుత్తో అనాసవో ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఆసవవిప్పయుత్తస్స అనాసవస్స ధమ్మస్స అనన్తరపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౩**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే, సమనన్తరే ద్వే, సహజాతే ద్వే, అఞ్ఞమఞ్ఞే ద్వే, నిస్సయే ద్వే, ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

కుసలత్తికఆసవగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

**౧-౨౦-౩౪. కుసలత్తిక-సఞ్ఞోజనాదిదుకాని**

**౩౪**. అకుసలం సఞ్ఞోజనం ధమ్మం పటిచ్చ...పే.... అకుసలం గన్థం... ఓఘం... యోగం... నీవరణం....

కుసలం నోపరామాసం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోపరామాసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (ఆసవగోచ్ఛకసదిసం.) దిట్ఠిం పటిచ్చ దిట్ఠి న ఉప్పజ్జతి.

కుసలత్తికే ఛ గోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

## ౧-౫౫. కుసలత్తిక-సారమ్మణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### పచ్చయచతుక్కం

౧. కుసలం సారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం సారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

#### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౩. కుసలో సారమ్మణో ధమ్మో కుసలస్స సారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో సారమ్మణో ధమ్మో అకుసలస్స సారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో సారమ్మణో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సారమ్మణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో సారమ్మణో ధమ్మో కుసలస్స సారమ్మణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

#### హేతుసహజాతపచ్చయాది

౫. అబ్యాకతం అనారమ్మణం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనారమ్మణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

నహేతుయా ఏకం...పే.... (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

౬. అబ్యాకతో అనారమ్మణో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనారమ్మణస్స ధమ్మస్స సహజాతపచ్చయేన పచ్చయో... అఞ్ఞమఞ్ఞపచ్చయేన పచ్చయో... నిస్సయపచ్చయేన పచ్చయో... ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో (సబ్బత్థ ఏకం. సంఖిత్తం.)

**౧-౨౬. కుసలత్తిక-చిత్తదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౭. కుసలో చిత్తో ధమ్మో కుసలస్స చిత్తస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త (సంఖిత్తం).

నహేతుయా నవ, నఆరమ్మణే నవ (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

౮. కుసలం నోచిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం నోచిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం నోచిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నోచిత్తఞ్చ అబ్యాకతం నోచిత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నోచిత్తఞ్చ అబ్యాకతం నోచిత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నోచిత్తం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోచిత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౧౦. కుసలో నోచిత్తో ధమ్మో కుసలస్స నోచిత్తస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

**౧-౨౭. కుసలత్తిక-చేతసికదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

## పచ్చయచతుక్కం

౧౧. కుసలం చేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో చేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం చేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో చేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం చేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో చేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౨. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

## హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౧౩. కుసలో చేతసికో ధమ్మో కుసలస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో చేతసికో ధమ్మో అకుసలస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో చేతసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో చేతసికో ధమ్మో కుసలస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో చేతసికో ధమ్మో అకుసలస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో చేతసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స చేతసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౧౪. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

౧౫. కుసలం అచేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అచేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అచేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అచేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అచేతసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అచేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అచేతసికఞ్చ అబ్యాకతం అచేతసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అచేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అచేతసికఞ్చ అబ్యాకతం అచేతసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అచేతసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౬. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ఏకం…పే.… అవిగతే పఞ్చ.

నహేతుయా ఏకం, నఆరమ్మణే పఞ్చ, నోవిగతే పఞ్చ.

(సహజాతవారమ్పి…పే.… పఞ్హావారమ్పి ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧-౨౮-౬౫. కుసలత్తిక-చిత్తసమ్పయుత్తాదిదుకాని

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

౧౭. కుసలం చిత్తసమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసంసట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసముట్ఠానం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసహభుం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తానుపరివత్తిం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానసహభుం ధమ్మం పటిచ్చ…పే.… కుసలం చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తిం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో చిత్తసంసట్ఠసముట్ఠానానుపరివత్తి ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే.… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి…పే.… సమ్పయుత్తవారమ్పి పఞ్హావారమ్పి ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౬౬. కుసలత్తిక-అజ్ఝత్తికదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧౮. అబ్యాకతం అజ్ఝత్తికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, సహజాతే ఏకం…పే.… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే.… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

౧౯. కుసలో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో కుసలస్స అజ్ఝత్తికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో అకుసలస్స అజ్ఝత్తికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అజ్ఝత్తికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౩)

అకుసలో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో అకుసలస్స అజ్ఝత్తికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అబ్యాకతో అజ్ఝత్తికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అజ్ఝత్తికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి (సంఖిత్తం).

౨౦. ఆరమ్మణే నవ, పురేజాతే తీణి...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

౨౧. కుసలం బాహిరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో బాహిరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౨౨. కుసలో బాహిరో ధమ్మో కుసలస్స బాహిరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౬౭. కుసలత్తిక-ఉపాదాదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౨౩. అబ్యాకతో ఉపాదా ధమ్మో అబ్యాకతస్స ఉపాదా ధమ్మస్స ఆహారపచ్చయేన పచ్చయో... ఇన్ద్రియపచ్చయేన పచ్చయో... అత్థిపచ్చయేన పచ్చయో... అవిగతపచ్చయేన పచ్చయో.

ఆహారే ఏకం, ఇన్ద్రియే అత్థియా అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

౨౪. కుసలం నోఉపాదా ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోఉపాదా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం నోఉపాదా ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నోఉపాదా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం నోఉపాదా ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఉపాదా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నోఉపాదా చ అబ్యాకతం నోఉపాదా చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఉపాదా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నోఉపాదా చ అబ్యాకతం నోఉపాదా చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోఉపాదా ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౫. హేతుయా నవ... (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౨౬**. కుసలో నోఉపాదా ధమ్మో కుసలస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అకుసలో నోఉపాదా ధమ్మో అకుసలస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అబ్యాకతో నోఉపాదా ధమ్మో అబ్యాకతస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

**౨౭**. కుసలో నోఉపాదా ధమ్మో కుసలస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అకుసలో నోఉపాదా ధమ్మో అకుసలస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి.

అబ్యాకతో నోఉపాదా ధమ్మో అబ్యాకతస్స నోఉపాదా ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో… తీణి (సంఖిత్తం).

**౨౮**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస…పే॰… అవిగతే ఏకాదస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౬౮. కుసలత్తిక-ఉపాదిన్నదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౨౯**. అబ్యాకతం ఉపాదిన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో ఉపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౩౦**. కుసలం అనుపాదిన్నం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అకుసలం అనుపాదిన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి .

అబ్యాకతం అనుపాదిన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అనుపాదిన్నఞ్చ అబ్యాకతం అనుపాదిన్నఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అనుపాదిన్నఞ్చ అబ్యాకతం అనుపాదిన్నఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౧. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

౩౨. కుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో కుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో అకుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

౩౩. కుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో కుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో అనుపాదిన్నో ధమ్మో అకుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో కుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అనుపాదిన్నో ధమ్మో అకుసలస్స అనుపాదిన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౩౪. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే ఛ...పే.... సహజాతే నవ, నిస్సయే నవ, ఉపనిస్సయే నవ...పే.... అవిగతే ఏకాదస (సంఖిత్తం).

కుసలత్తికమహన్తరదుకం నిట్ఠితం.

**౧-౬౯-౭౪. కుసలత్తిక-ఉపాదానాదిదుకాని**

౩౫. అకుసలం ఉపాదానం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో ఉపాదానో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (ఉపాదానగోచ్ఛకం విత్థారేతబ్బం).

కుసలత్తికఉపాదానగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

## ౧-౭౫. కుసలత్తిక-కిలేసదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౧. అకుసలం కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨. కుసలం నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం నోకిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నోకిలేసఞ్చ అబ్యాకతం నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నోకిలేసఞ్చ అబ్యాకతం నోకిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నోకిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౪. కుసలో నోకిలేసో ధమ్మో కుసలస్స నోకిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో నోకిలేసో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నోకిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౫. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

## ౧-౭౬. కుసలత్తిక-సంకిలేసికదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౬. కుసలం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం సంకిలేసికఞ్చ అబ్యాకతం సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సంకిలేసికఞ్చ అబ్యాకతం సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

౭. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

౮. కుసలో సంకిలేసికో ధమ్మో అకుసలస్స సంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సంకిలేసికో ధమ్మో అకుసలస్స సంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సంకిలేసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౯. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

౧౦. కుసలం అసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౧. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౧౨. కుసలో అసంకిలేసికో ధమ్మో కుసలస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అసంకిలేసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అసంకిలేసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అసంకిలేసికో ధమ్మో కుసలస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨) (సంఖిత్తం.)

౧౩. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

## ౧-౨౨. కుసలత్తిక-సంకిలిట్ఠదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

౧౪. అకుసలం సంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౧౫. కుసలం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అసంకిలిట్ఠో చ అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అబ్యాకతం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం అసంకిలిట్ఠఞ్చ అబ్యాకతం అసంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౨)

౧౬. కుసలం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అసంకిలిట్ఠం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౧౭. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౧౮. కుసలో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో కుసలస్స అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో కుసలస్స అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే.

అబ్యాకతో అసంకిలిట్ఠో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అసంకిలిట్ఠస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... ద్వే (సంఖిత్తం).

౧౯. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా పఞ్చ, అనన్తరే చత్తారి...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౨౮. కుసలత్తిక-కిలేససమ్పయుత్తదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౨౦**. అకుసలం కిలేససమ్పయుత్తం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేససమ్పయుత్తో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంకిలిట్ఠదుకసదిసం).

### ౧-౨౯. కుసలత్తిక-కిలేససంకిలేసికదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౨౧**. అకుసలం కిలేసఞ్చేవ సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేసో చేవ సంకిలేసికో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౨౨**. కుసలం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

కుసలం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ అబ్యాకతం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ అబ్యాకతం సంకిలేసికఞ్చేవ నో చ కిలేసఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

౨౩. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౨౪. కుసలో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో కుసలస్స సంకిలేసికస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సంకిలేసికో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సంకిలేసికస్స చేవ నో చ కిలేసస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౫. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౮౦. కుసలత్తిక-కిలేససంకిలిట్ఠదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

౨౬. అకుసలం కిలేసఞ్చేవ సంకిలిట్ఠఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేసో చేవ సంకిలిట్ఠో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౨౭. అకుసలం సంకిలిట్ఠఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సంకిలిట్ఠో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౧-౮౧. కుసలత్తిక-కిలేసకిలేససమ్పయుత్తదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

౨౮. అకుసలం కిలేసఞ్చేవ కిలేససమ్పయుత్తఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేసో చేవ కిలేససమ్పయుత్తో చ ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౯. అకుసలం కిలేససమ్పయుత్తఞ్చేవ నో చ కిలేసం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కిలేససమ్పయుత్తో చేవ నో చ కిలేసో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౧-౮౨. కుసలత్తిక-కిలేసవిప్పయుత్తసంకిలేసికదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

౩౦. కుసలం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో చ అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అబ్యాకతం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికఞ్చ అబ్యాకతం కిలేసవిప్పయుత్తం సంకిలేసికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౧. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౩౨. కుసలో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో కుసలస్స కిలేసవిప్పయుత్తస్స సంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో సంకిలేసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స కిలేసవిప్పయుత్తస్స సంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౩. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

౩౪. కుసలం కిలేసవిప్పయుత్తం అసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

అబ్యాకతం కిలేసవిప్పయుత్తం అసంకిలేసికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౩౫. కుసలో కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో ధమ్మో కుసలస్స కిలేసవిప్పయుత్తస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో కిలేసవిప్పయుత్తో అసంకిలేసికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స కిలేసవిప్పయుత్తస్స అసంకిలేసికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౩౬. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

కుసలత్తికకిలేసగోచ్ఛకం నిట్ఠితం.

# ၈-౮३. కుసలత్తిక-దస్సనేనపహాతబ్బదుకం

## ၈-౨. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

၈. అకుసలం దస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో దస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨. కుసలం నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం నదస్సనేన పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၈)

కుసలం నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ అబ్యాకతం నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၈)

అకుసలం నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ అబ్యాకతం నదస్సనేన పహాతబ్బఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (၈)

३. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౪. కుసలో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో కుసలస్స నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో అకుసలస్స నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో నదస్సనేన పహాతబ్బో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నదస్సనేన పహాతబ్బస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా దస, అనన్తరే సత్త...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౮౪. కుసలత్తిక-భావనాయపహాతబ్బదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

౬. అకుసలం భావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో భావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౭. కుసలం నభావనాయ పహాతబ్బం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నభావనాయ పహాతబ్బో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ. (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౮౫. కుసలత్తిక-దస్సనేనపహాతబ్బహేతుకదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

౮. అకుసలం దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౯. కుసలం నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నదస్సనేన పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౧-౮౬. కుసలత్తిక-భావనాయపహాతబ్బహేతుకదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౦**. అకుసలం భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో భావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౧**. కుసలం నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౮౭. కుసలత్తిక-సవితక్కదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౨**. కుసలం సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం సవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి ...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౧౪**. కుసలో సవితక్కో ధమ్మో కుసలస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో సవితక్కో ధమ్మో అకుసలస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో సవితక్కో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో సవితక్కో ధమ్మో కుసలస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సవితక్కో ధమ్మో అకుసలస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సవితక్కో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సవితక్కస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౫**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా సత్త...పే.... అవిగతే తీణి. (సంఖిత్తం.)

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**అవితక్కపదం**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౬**. కుసలం అవితక్కం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అవితక్కో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... విపాకే ఏకం, అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౧౭**. కుసలో అవితక్కో ధమ్మో కుసలస్స అవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అవితక్కో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అవితక్కస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౮**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**౧-౧౮. కుసలత్తిక-సవిచారదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౧౯**. కుసలం సవిచారం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సవిచారో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (కుసలసవితక్కసదిసం).

### ౧-౮౯. కుసలత్తిక-సప్పీతికదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౦**. కుసలం సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం సప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౧**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౨౨**. కుసలో సప్పీతికో ధమ్మో కుసలస్స సప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అకుసలో సప్పీతికో ధమ్మో అకుసలస్స సప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో సప్పీతికో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౩**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

### అప్పీతికపదం

### హేతుపచ్చయో

**౨౪**. కుసలం అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అకుసలం అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అబ్యాకతం అప్పీతికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అప్పీతికఞ్చ అబ్యాకతం అప్పీతికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అప్పీతికఞ్చ అబ్యాకతం అప్పీతికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అప్పీతికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౫. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౨౬. కుసలో అప్పీతికో ధమ్మో కుసలస్స అప్పీతికస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౯౦-౯౨. కుసలత్తిక-పీతిసహగతాదిదుకాని

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౨౭. కుసలం పీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో పీతిసహగతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం నపీతిసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… కుసలం సుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… కుసలం నసుఖసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… కుసలం ఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… కుసలం నఉపేక్ఖాసహగతం ధమ్మం పటిచ్చ… (సంఖిత్తం).

### ౧-౯౩. కుసలత్తిక-కామావచరదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౨౮. కుసలం కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. కుసలం కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో కామావచరో చ అబ్యాకతో కామావచరో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అకుసలం కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అబ్యాకతం కామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం కామావచరఞ్చ అబ్యాకతం కామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం కామావచరఞ్చ అబ్యాకతం కామావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో కామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౯**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౩౦**. కుసలో కామావచరో ధమ్మో కుసలస్స కామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో కామావచరో ధమ్మో కుసలస్స కామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో కామావచరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స కామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౧**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**నకామావచరపదం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౩౨**. కుసలం నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం నకామావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నకామావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౩౩**. కుసలో నకామావచరో ధమ్మో కుసలస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో నకామావచరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

కుసలో నకామావచరో ధమ్మో కుసలస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. కుసలో నకామావచరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

అబ్యాకతో నకామావచరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో నకామావచరో ధమ్మో కుసలస్స నకామావచరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౩౪**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే చత్తారి, అధిపతియా తీణి...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౯౪. కుసలత్తిక-రూపావచరదుకం**

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౩౫**. కుసలం రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం రూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో రూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే॰... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే॰... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

**౩౬**. కుసలం నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం నరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నరూపావచరఞ్చ అబ్యాకతం నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నరూపావచరఞ్చ అబ్యాకతం నరూపావచరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో నరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౭**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే॰... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే॰... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౩౮**. కుసలో నరూపావచరో ధమ్మో కుసలస్స నరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో నరూపావచరో ధమ్మో అకుసలస్స నరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో నరూపావచరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స నరూపావచరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౩౯**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ...పే॰... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౧-౯౩. కుసలత్తిక-అరూపావచరదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౪౦**. కుసలం అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం నఅరూపావచరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నఅరూపావచరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (రూపావచరదుకసదిసం).

### ౧-౯౬. కుసలత్తిక-పరియాపన్నదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౪౧**. కుసలం పరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం పరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం పరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం పరియాపన్నఞ్చ అబ్యాకతం పరియాపన్నఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం పరియాపన్నఞ్చ అబ్యాకతం పరియాపన్నఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో పరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౨**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... విపాకే ఏకం...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౪౩**. కుసలో పరియాపన్నో ధమ్మో కుసలస్స పరియాపన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో పరియాపన్నో ధమ్మో అకుసలస్స పరియాపన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో పరియాపన్నో ధమ్మో అబ్యాకతస్స పరియాపన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౪౪**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**అపరియాపన్నపదం**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౪౫**. కుసలం అపరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అపరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అపరియాపన్నం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అపరియాపన్నో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౪౬**. కుసలో అపరియాపన్నో ధమ్మో కుసలస్స అపరియాపన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అపరియాపన్నో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అపరియాపన్నస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అపరియాపన్నో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అపరియాపన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. అబ్యాకతో అపరియాపన్నో ధమ్మో కుసలస్స అపరియాపన్నస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౨)

**౪౭**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే...పే.... ఉపనిస్సయే చత్తారి...పే.... అవిగతే ద్వే. (సంఖిత్తం.)

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౯౭. కుసలత్తిక-నియ్యానికదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౪౮**. కుసలం నియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౪౯. కుసలం అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం అనియ్యానికం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అనియ్యానికఞ్చ అబ్యాకతం అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం అనియ్యానికఞ్చ అబ్యాకతం అనియ్యానికఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనియ్యానికో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౫౦. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౧-౯౮. కుసలత్తిక-నియతదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

౫౧. కుసలం నియతం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో నియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం నియతం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో నియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి ఏవం విత్థారేతబ్బం).

౫౨. కుసలం అనియతం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనియతో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం.) (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి ఏవం విత్థారేతబ్బం).

# ౧-౯౯. కుసలత్తిక-సఉత్తరదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

**౨౩**. కుసలం సఉత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అకుసలం సఉత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం సఉత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం సఉత్తరఞ్చ అబ్యాకతం సఉత్తరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అకుసలం సఉత్తరఞ్చ అబ్యాకతం సఉత్తరఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో సఉత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౨౫**. కుసలో సఉత్తరో ధమ్మో కుసలస్స సఉత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అకుసలో సఉత్తరో ధమ్మో అకుసలస్స సఉత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో సఉత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స సఉత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

### అనుత్తరపదం

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౨౭**. కుసలం అనుత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అనుత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అనుత్తరం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అనుత్తరో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**೨೭೮**. కుసలో అనుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స అనుత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనుత్తరస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనుత్తరో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అనుత్తరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అబ్యాకతో అనుత్తరో ధమ్మో కుసలస్స అనుత్తరస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౭౯**. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా తీణి, అనన్తరే ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧-౧౦౦. కుసలత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౬౦**. అకుసలం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అకుసలో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౬౧**. కుసలం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అబ్యాకతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అరణఞ్చ అబ్యాకతం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

కుసలం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ కుసలో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧)

అబ్యాకతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అబ్యాకతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి ఆరమ్మణపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౨**. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౬౩**. కుసలో అరణో ధమ్మో కుసలస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అబ్యాకతో అరణో ధమ్మో అబ్యాకతస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౪**. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే చత్తారి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

కుసలత్తికపిట్ఠిదుకం నిట్ఠితం.

**౨-౧౦౦. వేదనాత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౬౫**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౬**. హేతుయా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౬౭**. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో దుక్ఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో సరణో ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౬౮**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

**అరణపదం**

### హేతుపచ్చయో

౯౯. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౨౦. సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో అరణో ధమ్మో సుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తో అరణో ధమ్మో అదుక్ఖమసుఖాయ వేదనాయ సమ్పయుత్తస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

౨౧. హేతుయా ద్వే, ఆరమ్మణే ఛ…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౩-౧౦౦. విపాకత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

౨౨. విపాకధమ్మధమ్మం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకధమ్మధమ్మో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౨౩. విపాకం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

విపాకధమ్మధమ్మం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ విపాకధమ్మధమ్మో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

విపాకం అరణఞ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ విపాకో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

విపాకధమ్మధమ్మం అరణఞ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౪**. హేతుయా తేరస, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౨౫**. విపాకో అరణో ధమ్మో విపాకస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

విపాకధమ్మధమ్మో అరణో ధమ్మో విపాకధమ్మధమ్మస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మో అరణో ధమ్మో నేవవిపాకనవిపాకధమ్మధమ్మస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౨౬**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౪-౧౦౦. ఉపాదిన్నత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

**౨౭**. అనుపాదిన్నుపాదానియం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం).

౭౮. ఉపాదిన్నుపాదానియం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అనుపాదిన్నుపాదానియం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపాదిన్నుపాదానియం అరణఞ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనుపాదిన్నుపాదానియం అరణఞ్చ అనుపాదిన్నఅనుపాదానియం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనుపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౭౯. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౮౦. ఉపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో ఉపాదిన్నుపాదానియస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అనుపాదిన్నుపాదానియో అరణో ధమ్మో అనుపాదిన్నుపాదానియస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనుపాదిన్నఅనుపాదానియో అరణో ధమ్మో అనుపాదిన్నఅనుపాదానియస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౮౧. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే ఛ...పే.... అవిగతే తేవీస.

(సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౩-౧౦౦. సంకిలిట్ఠత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౮౨. సంకిలిట్ఠసంకిలేసికం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సంకిలిట్ఠసంకిలేసికో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

౮౩. అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికం అరణఞ్చ అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

౮౪. హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

౮౫. అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికో అరణో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠసంకిలేసికస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికో అరణో ధమ్మో అసంకిలిట్ఠఅసంకిలేసికస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౮౬. హేతుయా చత్తారి, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే సత్త (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౬-౧౦౦. వితక్కత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### పచ్చయచతుక్కం

### హేతుపచ్చయో

౮౭. సవితక్కసవిచారం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సవితక్కసవిచారం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

సవితక్కసవిచారం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో సరణో చ అవితక్కవిచారమత్తో సరణో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అవితక్కవిచారమత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సవితక్కసవిచారం సరణఞ్చ అవితక్కవిచారమత్తం సరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౮౮**. హేతుయా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౮౯**. సవితక్కసవిచారం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సవితక్కసవిచారో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... సత్త.

అవితక్కవిచారమత్తం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కవిచారమత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా ... పఞ్చ.

అవితక్కఅవిచారం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అవితక్కఅవిచారో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

**౯౦**. హేతుయా సత్తతింస...పే.... అవిగతే సత్తతింస (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం).

**౭-౧౦౦. పీతిత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**పచ్చయచతుక్కం**

**౯౧**. పీతిసహగతం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

సుఖసహగతం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ సుఖసహగతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

ఉపేక్ఖాసహగతం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ ఉపేక్ఖాసహగతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పీతిసహగతం సరణఞ్చ సుఖసహగతం సరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుయా దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

౯౨. పీతిసహగతో సరణో ధమ్మో పీతిసహగతస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

సుఖసహగతో సరణో ధమ్మో సుఖసహగతస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

ఉపేక్ఖాసహగతో సరణో ధమ్మో ఉపేక్ఖాసహగతస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పీతిసహగతో సరణో చ సుఖసహగతో సరణో చ ధమ్మా పీతిసహగతస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

౯౩. హేతుయా దస, ఆరమ్మణే సోళస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం). (యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

౯౪. పీతిసహగతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ పీతిసహగతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా దస...పే.... అవిగతే దస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి తత్తకావ పఞ్హా.)

## ౮-౧౦౦. దస్సనత్తిక-సరణదుకం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

## పచ్చయచతుక్కం

౯౫. దస్సనేన పహాతబ్బం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ దస్సనేన పహాతబ్బో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

భావనాయ పహాతబ్బం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ భావనాయ పహాతబ్బో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

౯౬. నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

### ౯-౧౦౦. దస్సనహేతుత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౯౭.** దస్సనేన పహాతబ్బహేతుకం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… భావనాయ పహాతబ్బహేతుకం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ…పే॰… నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవదస్సనేన నభావనాయ పహాతబ్బహేతుకో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

### ౧౦-౧౦౦. ఆచయగామిత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా

**౯౮.** ఆచయగామిం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం…పే॰… అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౯౯.** ఆచయగామిం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ ఆచయగామీ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

అపచయగామిం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అపచయగామీ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా… తీణి.

నేవాచయగామినాపచయగామిం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

ఆచయగామిం అరణఞ్చ నేవాచయగామినాపచయగామిం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అపచయగామిం అరణఞ్చ నేవాచయగామినాపచయగామిం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవాచయగామినాపచయగామీ అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౦**. హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా నవ...పే.... అవిగతే నవ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి... పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౧౦౧**. ఆచయగామీ అరణో ధమ్మో ఆచయగామిస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అపచయగామీ అరణో ధమ్మో అపచయగామిస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవాచయగామినాపచయగామీ అరణో ధమ్మో నేవాచయగామినాపచయగామిస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

ఆచయగామీ అరణో ధమ్మో ఆచయగామిస్స అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

**౧౦౨**. హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే సత్త, అధిపతియా దస, అనన్తరే ఛ...పే.... అవిగతే తేరస. (సంఖిత్తం.)

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౧౧-౧౦౦. సేక్ఖత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

#### హేతుపచ్చయో

**౧౦౩**. నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౦౪**. సేక్ఖం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సేక్ఖం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సేక్ఖం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సేక్ఖో అరణో చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో అరణో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అసేక్ఖం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అసేక్ఖో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సేక్ఖం అరణఞ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం అరణఞ్చ ధమ్మం...పే.... హేతుపచ్చయా.

అసేక్ఖం అరణఞ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౫.** హేతుయా నవ, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే నవ.

(సంఖిత్తం. సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౧౦౬.** సేక్ఖో అరణో ధమ్మో సేక్ఖస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

అసేక్ఖో అరణో ధమ్మో అసేక్ఖస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

నేవసేక్ఖనాసేక్ఖో అరణో ధమ్మో నేవసేక్ఖనాసేక్ఖస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౦౭.** హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే పఞ్చ, అధిపతియా నవ, అనన్తరే అట్ఠ...పే.... అవిగతే తేరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౧ -౧౦౦. పరిత్తత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౦౮.** పరిత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ ఏకం.)

**౧౦౯.** పరిత్తం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మహగ్గతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

అప్పమాణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పమాణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరిత్తం అరణఞ్చ మహగ్గతం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

పరిత్తం అరణఞ్చ అప్పమాణం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

**౧౧౦**. హేతుయా తేరస, ఆరమ్మణే పఞ్చ...పే.... అవిగతే తేరస.

(సంఖిత్తం. సహజాతవారేపి ...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౧౩ -౧౦౦. పరిత్తారమ్మణత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౧౧**. పరిత్తారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

మహగ్గతారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౧౧౨**. పరిత్తారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ పరిత్తారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

మహగ్గతారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మహగ్గతారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అప్పమాణారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అప్పమాణారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా తీణి...పే.... అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౧౪ -౧౦౦. హీనత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౧౩**. హీనం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ హీనో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం...పే.... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

౧౧౪. మజ్ఝిమం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మజ్ఝిమో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పణీతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ పణీతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మజ్ఝిమం అరణఞ్చ పణీతం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మజ్ఝిమో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా పఞ్చ...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

### ౧౫-౧౦౦. మిచ్ఛత్తనియతత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

౧౧౫. మిచ్ఛత్తనియతం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ మిచ్ఛత్తనియతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనియతం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

౧౧౬. సమ్మత్తనియతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సమ్మత్తనియతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సమ్మత్తనియతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. సమ్మత్తనియతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ సమ్మత్తనియతో అరణో చ అనియతో అరణో చ ధమ్మా ఉప్పజ్జన్తి హేతుపచ్చయా. (౩)

అనియతం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

సమ్మత్తనియతం అరణఞ్చ అనియతం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ అనియతో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా పఞ్చ, ఆరమ్మణే ద్వే...పే.... అవిగతే పఞ్చ (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... పఞ్హావారమ్పి విత్థారేతబ్బం.)

### ౧౬-౧౦౦. మగ్గారమ్మణత్తిక-సరణదుకం

## ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౧౭.** మగ్గారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మగ్గహేతుకం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మగ్గాధిపతిం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గాధిపతి అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణం అరణఞ్చ మగ్గాధిపతిం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి.

మగ్గహేతుకం అరణఞ్చ మగ్గాధిపతిం అరణఞ్చ ధమ్మం పటిచ్చ మగ్గహేతుకో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... తీణి (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్తరస...పే.... అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౧౧౮.** మగ్గారమ్మణో అరణో ధమ్మో మగ్గారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో అరణో ధమ్మో మగ్గహేతుకస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గాధిపతి అరణో ధమ్మో మగ్గాధిపతిస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... పఞ్చ.

మగ్గారమ్మణో అరణో చ మగ్గాధిపతి అరణో చ ధమ్మా మగ్గారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి.

మగ్గహేతుకో అరణో చ మగ్గాధిపతి అరణో చ ధమ్మా మగ్గహేతుకస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో... తీణి (సంఖిత్తం).

**౧౧౯.** హేతుయా సత్తరస, ఆరమ్మణే నవ...పే.... అవిగతే సత్తరస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

## ౧౭-౧౦౦. ఉప్పన్నత్తిక-సరణదుకం

### ౭. పఞ్హావారో

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౨౦**. ఉప్పన్నో సరణో ధమ్మో ఉప్పన్నస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే ద్వే, అధిపతియా ద్వే, సహజాతే అఞ్ఞమఞ్ఞే నిస్సయే ఏకం, ఉపనిస్సయే ద్వే, కమ్మే... పే॰... సమ్పయుత్తే ఏకం...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౧౨౧**. ఉప్పన్నో అరణో ధమ్మో ఉప్పన్నస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి...పే॰... ఉపనిస్సయే తీణి...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౧౮-౧౦౦. అతీతత్తిక-సరణదుకం**

**౭. పఞ్హావారో**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౨౨**. పచ్చుప్పన్నో సరణో ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స సరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే తీణి, అధిపతియా తీణి...పే॰... ఉపనిస్సయే తీణి...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

**౧౨౩**. పచ్చుప్పన్నో అరణో ధమ్మో పచ్చుప్పన్నస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా ఏకం, ఆరమ్మణే తీణి...పే॰... అవిగతే ఏకం (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

**౧౯-౧౦౦. అతీతారమ్మణత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతు-ఆరమ్మణపచ్చయా**

**౧౨౪**. అతీతారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అతీతారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాగతారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనాగతారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ పచ్చుప్పన్నారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి …పే॰… పఞ్హావారమ్పి సబ్బత్థ విత్థారేతబ్బం.)

**౧౨౫**. అతీతారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అతీతారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

అనాగతారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనాగతారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ పచ్చుప్పన్నారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా తీణి…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారమ్పి…పే॰… సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం.)

**౧౨౬**. అతీతారమ్మణో అరణో ధమ్మో అతీతారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అనాగతారమ్మణో అరణో ధమ్మో అనాగతారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

పచ్చుప్పన్నారమ్మణో అరణో ధమ్మో పచ్చుప్పన్నారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో. (౧)

అతీతారమ్మణో అరణో ధమ్మో అతీతారమ్మణస్స అరణస్స ధమ్మస్స ఆరమ్మణపచ్చయేన పచ్చయో. (సంఖిత్తం.)

**౧౨౭**. హేతుయా తీణి, ఆరమ్మణే నవ…పే॰… అవిగతే తీణి (సంఖిత్తం. యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం).

### ౨౦-౧౦౦. అజ్ఝత్తత్తిక-సరణదుకం

### ౧-౭. పటిచ్చవారాది

### హేతుపచ్చయో

**౧౨౮**. అజ్ఝత్తం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

బహిద్ధా సరణం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధా సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా.

హేతుయా ద్వే…పే॰… అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి…పే॰… పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౧౨౯**. అజ్ఝత్తం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధా అరణం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధా అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౨౧-౧౦౦. అజ్ఝత్తారమ్మణత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౩౦**. అజ్ఝత్తారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధారమ్మణం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధారమ్మణో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౧౩౧**. అజ్ఝత్తారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అజ్ఝత్తారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧)

బహిద్ధారమ్మణం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ బహిద్ధారమ్మణో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా. (౧) (సంఖిత్తం.)

హేతుయా ద్వే...పే.... అవిగతే ద్వే (సంఖిత్తం).

(సహజాతవారేపి...పే.... పఞ్హావారేపి సబ్బత్థ విత్థారో.)

**౨౨-౧౦౦. సనిదస్సనత్తిక-సరణదుకం**

**౧-౭. పటిచ్చవారాది**

**హేతుపచ్చయో**

**౧౩౨**. అనిదస్సనఅప్పటిఘం సరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో సరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా (సబ్బత్థ ఏకం).

అనిదస్సనఅప్పటిఘం అరణం ధమ్మం పటిచ్చ అనిదస్సనఅప్పటిఘో అరణో ధమ్మో ఉప్పజ్జతి హేతుపచ్చయా... సత్త (సంఖిత్తం).

**౧౩౩**. హేతుయా ఏకవీస...పే.... అవిగతే ఏకవీస (సంఖిత్తం). (సహజాతవారమ్పి...పే.... సమ్పయుత్తవారమ్పి పటిచ్చవారసదిసం).

**౧౩౪**. అనిదస్సనఅప్పటిఘో అరణో ధమ్మో అనిదస్సనఅప్పటిఘస్స అరణస్స ధమ్మస్స హేతుపచ్చయేన పచ్చయో (సంఖిత్తం).

హేతుయా సత్త, ఆరమ్మణే తీణి...పే.... అవిగతే పఞ్చవీస (సంఖిత్తం).

(యథా కుసలత్తికే పఞ్హావారం, ఏవం విత్థారేతబ్బం.)

సనిదస్సనత్తికసరణదుకం నిట్ఠితం.

ధమ్మానులోమే తికదుకపట్ఠానం నిట్ఠితం.

చతుత్థో భాగో నిట్ఠితో.